OFFICIA

DE

PASSIONE D. N. J. C.

SUMMO PONTIFICE

PIO VI.

ANNUENTE RECITANDA.

NAPOLI
Presso RAFFAELE MIRANDA
1822.
A spese di Luigi Marotta, e dal medesimo si vendono Strada S. Biagio de' Libraj N. 13.

FERIA TERTIA

Post Dominicam Sexagesimae

IN SOLEMNI COMMEMORATIONE

DOMINICÆ PASSIONIS

Duplex Primae Classis cum Octava:

Ad Vesperas.

Antiph Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo.

Psal. 115.

CRedidi, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: * pro omnibus quae retribuit mihi.

Calicem salutaris accipiam: * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus; * ego servus tuus et filius ancillae tuae.

Disupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem. Gloria Patri etc.

Antiph. Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo.

Antiph. Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

Psalmus 110.

AD Dominum cum tribularer clamavi, * et exaudivit me.

Domine libera animam meam a labiis iniquis * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi, * ad linguam dolosam?

Sagittae potentis acutae, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolungatus est; * habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus. * cum loquebar illis impugnabant me gratis.

Gloria Patri etc.

Antiph. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus, cum loquebar illis impugnabant me gratis.

Antiph. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Psalmus 139.

ERipe me Domine ab homine malo, * a viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde, * tota die constituebant praelia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis, * venenum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me Domine de manu peccatoris, * ab hominibus inquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos, * absconderunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in laqueum, * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino : Deus meus es tu : * exaudi Domine vocem deprecationes meae.

Domine, Domine, virtus salutis meae : * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Domine, a desiderio meo peccatori, * cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltentur.

Caput circuitus eorum, * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones, in ignem dejicies eos * in miseriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra, * virum injustum mala capient in interitu.

Cognovi quia faciet Dominus iudicium inopis, * et vindictam pauperum.

Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo : * et habitabunt recti cum vultu tuo Gloria Patri etc.

Ant. Ab omnibus iniquis libera me Domine.

Antiph. Custodi me a laqeo, quem statuerunt mihi, et a scandalis operantium iniquitatem.

Psalmus 140.

Domine clamavi ad te, exaudi me, * intende voci meae, cum clamavero ad te.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, * elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Pone Domine custodiam ori meo : * et ostium circumstantiae labiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiae, * ad excusandas excusationes in peccatis.

Cum hominibus operantibus iniquitatem, * et non communicabo cum electis eorum.

Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me, * oleum autem peccatoris non impin-

guet caput meum.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum, * absorpti sunt juncti petrae judices eorum.

Audient verba mea quoniam potuerunt, * sicut crassitudo terrae erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus infernum, * quia ad te Domine, Domine; oculi mei: * in te speravi, non auferas animam meam.

Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, * et a scandalis operantium iniquitatem.

Cadent in retiaculo ejus peccatores, * singulariter sum ego donec transeam. Gloria Patri etc.

Ant. Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, et a scandalis operantium iniquitatem.

Ant. Considerabam ad dexteram, et videbam, et non erat qui cognosceret me.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam: * et tribulationem meam ante ipsum pronuntio:

In deficiendo ex me spiritum meum, * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, et videbam, * et non erat qui cognosceret me.

Periit fuga a me, * et non est qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine, * dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam, * quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentibus me, * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo ; * me expectant justi donec retribuas mihi. Gloria Patri etc.

Ant. Considerabam ad dexteram , et videbam , et non erat qui cognosceret me.

Capitulum Pihlip. 1.

FRatres ; hoc enim sentite in vobis , quod et in Christo Jesu , qui cum in forma Dei esset , non rapinam arbitratus est , esse se aequalem Deo : sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens in similitudinem hominum factus , et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem , mortem autem Crucis. Deo gratias.

Hymnus.

MÆrentes oculi spargite lacrymas,
Et luctu resonent intima cordium ,
Illatas refero Numini ab impiis
Poenas , et fera vulnera.
Accincta heu! gladiis turba satellitum ,
Arreptum Dominum fustibus impetit ,
Nunc caedit colaphis , nunc quatit horridis
Divinum caput ictibus.
Haud finis sceleri : traditur improbo
Christus carnifici ; nec mora , barbarus
In Regem Superum non timet , impio
Ausu , vertere dexteram.
Audite o Populi , Numen amabile ,
Manante ex humeris undiqua sanguine ,
Lictoris rabidi sustinet impetum ,
Et vocem premit innocens.
Quis non illacrymet ! Jam nova condidit
Tormenta indomitae gentis iniquitas.
Infigit cerebro , proh dolor ! efferis

Sertum vepribus asperum.
Heu crimen! trahitur funibus improbis,
Funesti Dominus supplicii ad locum,
Illic oppetiit funeri spiritum
Patri restituens suo.
Passo pro miseris tam fera vulnera
In terris resonet debita gloria;
Sacrumque assidue Nomen in aethera
Humanus genus efferat. Amen
℣. Oblatus est; quia ipse voluit.
℟. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Magnificat.

Antiph. O vos omnes, qui transitis per viam attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus.

Oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti; concede propitius, ut, sicut solemnem Commemorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientia ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem Dominum nostrum etc.

Ad Complet. et per Horas diei, ac etiam per totam Octavam in fine Hymnorum dicitur.

Patri sit, ac Paraclito,
Natoque Patris gloria,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Regem Crucifixum, * Venite adoremus.

Psalmus. Venite exultemus etc.

Hymnus.

ASpeie, infami Deus ipse ligno
Pendente, effuso madidus cruore,
Aspice, immiti manus alma clavo
Finditur alte.

Hunc velut pravi sceleris ministrum,
Inter indignos medium latrones,
Cerne: crudelis fuit ista gentis
Dira voluntas.

Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Flectitur; clausis oculis, Redemptor
Spiritum sacro meritis onustum
Fundit ab ore.

O cor, aes durum superas, gemendo
Ni scelus tergas, tua culpa Christum
Stipit. affixit: tua culpa morti
Subdidit atrae.

Sit Deo aeternum decus omne in aevum,
Qui pius nostri generis Redemptor,
Criminis labem miseris nocentem
Sanguine tersit. Amen.

In I. Nocturno.

Antiph. Astiterunt Reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Psal. 2.

QUare fremuerunt gentes, * et populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum * adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in caelis, irridebit eos, * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * praedicans praeceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu; ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam, * possessionem tuam terminos terrae.

Reges eos in virga ferrea, * et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, Reges, intelligite, * erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore, * et exultare ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes, qui confidunt in eo. Gloria Patri ec.

Antiph. Astiterunt Reges terræ, et Principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Antiph. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt adversum me.

Plasm. 3.

DOmine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ, * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi, * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi et soporatus sum; * et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me, * exurge, Domine, salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus, * et super populum tuum benedictio tua. Gloria Patri ec.

Antiph. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt adversum me.

Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Psalm. 21.

DEus, Deus meus respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salutemea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, et non exaudies, et nocte; et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speraverunt Patres nostri, * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt, * in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo, * opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me deriserunt me, * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiet eum, * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre; spes mea ab uberibus matris meæ, * In te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est, * quoniam non est, qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi, * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens, et rugiens.

Sicut aqua effusus sum, et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquescens, * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testá virtus mea, et lingua mea adaesit faucibus meis, et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi, * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas, et pedes meos, * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt, et inspexerunt me, * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me: * ad defensionem meam conspice.

Erue a framea, Deus animam meam; * et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis, * et a cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis, * in medio Ecclesiae laudabo te:

Qui timetis Dominum, laudate eum, * universum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel, * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me, * et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna, * vota mea reddam in cospectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabun Dominum, qui requirunt eum, * vivent corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur, et convertentur ad Dominum, * universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus, * universae familiae gentium.

Quoniam Domini est regnum, * et ipet dominabitur gentium.

Manducaveruut, et adoraverunt omnes pinuegs terrae, * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet, * et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura, * et annuntiabunt coeli justitiam ejus populo, qui nascetur, quem fecit Dominus. Gloria Patri etc.

Antip. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Obiatus est, quia ipse voluit.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Romanos.

*Cap.*5. *et* 6. *Lectio I.*

Commedat charitatem suam Deus in nobis; quoniam cum adhuc peccatores essemus; secundum tempus Christus pro nobis mortuus est; multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mertem Filii ejus; multo magis reconciliati salvi erimus, in vita ipsius: non solum autem, sed et gloriamur in Deo, per Dominum nostrum Jesum Christum,

per quem nunc reconciliationem accepimus. Si enim unius delicto mors regnavit per unum; multo magis abundantiam gratiae, et donationis, et justitiae accipientes in vita regnabunt per unum Jesum Christum. Tu autem etc.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi, dicit Dominus, et tu facta es mihi nimis amara; * Quia parasti Crucem Salvatori tuo.

℣. Pupole meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te; responde mihi = Quia parasti etc.

Lectio II.

IGitur, sicut per unius delictum, in omnes homines in condemnationem; sic et per unius justitiam, in omnes homines in justificationem vitae: sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita et per unisu obeditionem justi constituentur multi. Lex autem subintravit, ut abundaret delictum: ubi autem abundavit delictum, superabundavit gratia. Ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet per justitiam, in vitam aeternam, per Jesum Christum Dominum nostrum. Tu autem etc.

℟. Ego eduxi te de Ægypto, demerso Pharaone in mare rubrum, et ante te praeivi in columna nubis; * Et tu me tradidisti Principibus Sacerdotum, et me duxisti ad Praetorium Pilati.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristovi te? responde mihi = Et tu me tradisti etc.

Lectio III.

QUid ergo dicemus? Permanebimus in peccato, ut gratia abundet? Absit. Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? An ignoratis, quia quiqumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati su-

mus? consepulti enim sumus cum illo per Baptismum in mortem, ut quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris; ita et nos in novitate vitae ambulemus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus; simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est, justificatus est a peccato. Si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam vivemus cum Christo. Tu autem etc.

℟. Ego propter te flagellavi Ægyptum cum primogenitis suis; * Et tu me flagellatum tradisti. * Qui tamquam Agnus coram tondente se obmutui, et non aperui os meum.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi = Et tu me = Gloria Patri etc. = Qui tamquam Agnus etc.

In II. Nocturno.

Antiph. Inimici mei dixerunt mala mihi, quando morietur, et peribit nomen ejus.

Psalm. 40.

Beatus, qui intelligit super egenum, et pauperem, * in die mala liberabit eum dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra: * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi, Domine miserere mei; * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: * quando morietur, et peribit nomen ejus.

Et si ingrediebatur, ut videret, vana loquebatur, * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei, * adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me, * numquid qui dormit non adjicet, ut resurgat?

Etenim homo pacis meae, in quo speravi, * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei, et resuscita me, * retribuam eis.

In hoc cognovi, quoniam voluisti me, * quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo, et usque in saeculum, * fiat, fiat. Gloria Patri etc.

Antiph. Inimici mei dixerunt mala mihi, quando morietur, et peribit nomen ejus.

Antiph. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Psalm. 53.

DEus in nomine tuo salvum me fac; * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam, * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam, et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me; * et Dominus susceptor est animae mea.

Averte mala inimicis meis, * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Antiph. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Antiph. Conculcaverunt me inimici mei tota die, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Psalm. 55.

Miserere mei Deus, quoniam conculcavit me homo; * tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die, * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo; ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi, * non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur, * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt, et abscondent, ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: * in ira populos confringes

Deus, vitam meam annuntiavi tibi, * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua; tunc convertentur inimici mei retrorsum.

In quacunque die invocavero te, * ecce cognovi, quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem, * in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quae reddam, laudationes tibi?

Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu, * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Antiph. Conculcaverunt me inimici mei tota die, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Serm. 41. Domin. in Palmis de Passione Domini.

Lect. IV.

ADmonet nos, Fratres charissimi, ad solemnitatem Dominicae Passionis ipse, in quo eam, nec muta elementa taccuerunt. Celebret eam lux fidei, linguis hominum, quam conclamaverunt etiam silentia tenebrarum. Dominus noster in statera Crucis pretium nostrae salutis appendit; et una morte universum mundum, sicut omnium conditor, ita omnium Reparator absolvit. Indubitanter enim credamus, quod totum mundum redemit qui plus dedit, quam totus mundus valeret. Meritum enim redemptae mercedis dignitas insignis pretii supergessa est. Inter redemptum, et redimentem dispensatio fuit, compensatio non fuit. Qui ergo non habebat peccata propria, digne delevit aliena. Solus hic pia victima pro omnibus cecidit; ut omnes lavaret, et quia debitum solus non habuit, recte foenus misericordiae pro debitoribus erogavit.

℟. Ego propter te Chananaeorum Reges percussi, et dedi tibi sceptrum regale, * Et tu dedisti capiti meo spineam coronam, et percussisti arundine caput meum.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi = Et tu dedisti capiti meo.

Lectio V.

PErpende inter haec, qui talem pro nobs dedit pecuniam, qualem a nobis sit exacturus usuram. In hac itaque die fides propheticae annuntiationis impleta est ita dicentis. Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus, faciem meam non averti a foeditate sputorum. Suscepit mala nostra, ut tribueret bona sua. Hinc intelligamus, quantum hominem diligere dignatus sit ante culpam, quem sic diligit post ruinam. Agnosce, homo, quantum valeas, et quantum debeas; et dum tantam redemptionis tuae perspicis dignitatem, ipse tibi iudicito peccandi pudorem: Ecce, pro impio pietas flagellatur, pro stulto sapientia illuditur, pro mendace veritas necatur, damnatur justitia pro iniquo, misericordia affligitur pro crudeli, pro misero repletur sinceritas aceto, inebriatur felle dulcedo, addicitur innocentia pro reo, moritur vita pro mortuo.

℟. Ego duxi te per desertum quadraginta annis et manna cibavi te, * Et tu me caecidisti alapis, et flagellis.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi = E tu me.

Lectio VI.

EXpavit scelus hominum natura rerum; et quem creatura rebellis non agnoscit, eum mundi Dominum tremens terra testatur, et caeli Regem Sol fugiens confitetur. Clamyde coccinea induitur; quia sanguine Martyrum suorum Ecclesiae corpus ornatur. Corona spinae capiti ejus imponitur, quia punctio peccatorum nostrorum, quorum remissione Redemptoris gloria struitur, aridis tribulis comparatur. Studeamus nunc e diverso, ut membrorum vita Ca-

pitis sit corona. Quod vero sitire se in Cruce positus dicit, fidem incredulae gentis concupiscit; sed contra acetum malitiae porrigunt, quia vinum sapientiae, quod a Deo acceperant, peccando corruperant. Velum templi scinditur, quia Synagoga honore nudatur, observatio antiqua disolvitur, Ecclesiae unitas praemonstratur. Monumenta aperiuntur, quia mortis jura jure superantur.

℟. Ego exaltavi te magna virtute: * Et tu me suspendisti in patibulo crucis: * In qua expandi manus meas ad Populum non credentem, et contradicentem.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi = Et tu me = Gloria Patria etc. = In qua.

In III. Nocturno.

Antiph Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae, et eorum lingua gladius acutus

Psalm. 56.

Misereri mei, Deus misereri mei, * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum taurum sperabo, * donec trànseat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, * Deum, qui benefecit mihi.

Misit de Caelo, liberavit me, * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam, * et eripuit, animam meam de medio catulorum leonum: dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae, * et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super Caelos Deus, et in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis, * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciam meam foveam, * te inciderunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum, * cantabo, et psalmum dicam.

Exurge gloria mea, exurge psalterium, et cithara, exurgam dilucolo.

Confitebor tibi in populis, Domine, * et psalmum dicam tibi in Gentibus.

Quoniam magnificata est usque ad Coelos misericordia tua, * usqua ad nubes veritas tua.

Exaltare super Coelos Deus; et super omnem terram gloria tua.

Antiph. Filii hominum dentes eorum arma, et sagittae, et lingua eornm gladius acutus.

Antiph. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Psalm. 63.

EXaudi Deus orationem meam cum deprecor, * a timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas, * intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent, in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, et non timebunt, * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos, * dixerunt; Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates, * defecerunt scrotantes scrutinio.

Accedent homo ad cor altum, * axaltabitur Deus.

Sagituae parvulorum factae sunt plagae eorum, *et

infirmatae sunt contra eos linquae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos, * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opesa Dei, * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

Antiph. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Antiph. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Psalm. 87.

DOmine Deus salutis meae, * in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea, * et vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descenteutibus in lacum, * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor amplius; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori, * in tenebrosis, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me, * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te, Domine, tota die, * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia, * aut medici suscitabunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, * et veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua; * et justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Domine, clamavi, * et mane oratio mea praeveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam, * avertis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, e in laboribus a juventute mea, exaltatus autem humiliatus sum, et conturbatus.

In me transierunt irae tuae, * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die; * circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum, et proximum, * et notos meos a miseria.

Antiph. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

℣. Factus est obediens usque ad mortem.

℟. Mortem autem Crucis.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

IN illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura dixit; Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis Chrisostomi.

Hom. 84. in cap. 19 Joannis ante medium.

SCiens Jesus, omnia consummata, ait, Sitio, etiam hoc verbo prophetiam implens. Tu autem adstantium pravitatem intellige, nam licet innumeros habeamus inimicos, qui nos gravissime persequuti sint, cum tamen interimi eos videmus, flectimur misericordia. Hi vero nil moti, magis efferantur, et irrident, acetumque in spongia porri-

 gunt,

gunt, ut bibat tamquam reus: Nam propter hoc hyssopum additur, quo gustato, mortuus est. Vides quam non perturbate, et quam potenter omnia transigentem? Quod et prosequens ostendit, cum enim omnia consummata essent, inclinato capite, quod affixum non erat, tradidit spiritum, hoc est expiravit.

℟. Ego te potavi aqua salutis de petra, * Et tu me potasti felle, et aceto.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu etc.

Lectio VIII.

Atqui non post inclinatum Caput exipiratur; sed post expirationem Caput inclinatur. Hinc autem contra accidit, per quod ostendit eum Evangelista esse omnium Dominum. Judaei autem Camelum devorantes, et culicem excolantes, tantum nefas ausi de die consulatant: Quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in Cruce Corpora Sabbato, rogaverunt Pilatum, ut frangerent eorum Crura: Vides quanti sit veritas? Per ea, quae illi faciunt; prophetia impletur, alia enim ex hoc manifestata est. Venerunt ergo Milites, et aliorum fregerunt Crura, non Christi; sed ad Judaeorum gratiam conciliandam latus ejus lancea aperuerunt, et mortuo adhuc insultant. O pessimam voluntatem, ac scelestissimam!

℟. Ego ante te aperui mare: * Et tu aperuisti lancea latus Salvatori: * Qui redemit Mundum in sanguine suo.

℣. Popule meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi = Et tu aperuisti = Gloria Patri = Qui redemit Mundum.

Lectio IX.

NOli tamen perturbari, dilectissime, quae enim malo illi animo patrarunt, veritati consentiebant. Prophetia hinc impleta est, inquiens, videbunt in quem transfixerunt; neque hoc tantum, sed non credituris fuit fidei argumentum, ut Thomae, et qui cum eo erant Ad haec et arcanum mysterium consummatum est, exivit enim Sanguis, et Aqua: non casu, et simpliciter hi fontes scaturierunt; sed quoniam et ambobus Ecclesia constituta est. Sanguine, et Carne nutriti; hinc mysteria ortum habent, ut quoties ad admirandum Calicem accedis tamquam ab ipso latere hauriens accedas.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas: Antiph.

FUi flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis. *Psalm.* Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominica.*

Antiph. Veni ad Montem myrrhae, et ad Collem thuris; tamquam Agnus ad occisionem ductus, obmutui, et non aperui os meum.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. Consolantem me quaesivi, et non inveni. Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Antiph. Cum accepisset Jesus acetum dixit: Consumatum est, et inclinato capite, emisit Spiritum.

Capitulum. Ad Philip. 2.

FRatres, hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu, qui, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo; sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens,

in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.

Hymnus.

SÆvo dolorum turbine
Jactatur, atris obrutus
Poenis, acerbae sustinens
Redemptor affixus Cruci.
Pedes, manusque horribili
Clavi cruentant vulnere,
Cor, vultus, artus, pectora,
Sacro redundant sanguine.
Flet, orat, et clamans obit;
Cor Matris ictum concidit;
Heu Mater! Heu Fili! dolor
Ingratata frangat petcora.
Montes, sepulchra, saxque,
Scinduntur; arva, flumina,
Rupes, et aequor contremunt,
Templique velum scinditur.
Sol, luna, aelum, sydera
Plangunt, et orbis ingemit:
O vos viri, vos parvuli,
Nuptae, puellae, plangite.
Adstate maerentes Cruci,
Pedes beatos ungite.
Lavate fletu, tergite
Comis, et ore lambite.
Tu charitatis victima,
Ut nostra tollas crimina,
Nobis salubri perficis
Adoptionem Sanguine.
Nostra ergo pax, et gaudium,
Sis vita, Jesu, et premium
Sis ductor, et lux in via;
Merces, Corona in Patria. Amen. ℣.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.
℟. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Benedictus Antiphona.

Ad *Jesum* autem cum venisset, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus Crura: sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et coutnuo exivit Sanguinis, et Aqua. *Oratio.*

OMnipotens sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorum nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti; concede propitius, ut, sicut solemnem Commorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientiae ipsius habere documenta et resurrectionis cosortia mereamur. Per eumdem Dominum nostrum etc.

Ad Primam in ℟. brev. dicitur

℣. Qui pro nobis pati dignatus es: *Et sic per totam Octavam etiam in festis.*

Patri sit ac Paraclito,
Natoque Patris gloria,
Nostrae dedit qui prodigus
Praetium salutis sanguinem. Amen.

Sic terminant hymni horarum per totam Octavam.
Ad Tertiam Antiph. Veni ad montem Myrrhae:
Capitulum. Fratres hoc enim sentite in vobis. *Ut supra.*
℟. *brev.* Oblatus est, * qui ipse voluit. Oblatus.
℣. Et livore ejus sanati sumus = Quia ipse voluit. Gloria Patri = Oblatus est.
℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.
℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.
Ad Sextam Antiph. Foderunt manus meas.

Capitulum. Zach. 13. 6.

QUid sunt plagae istae in medio manum tuarum? Et dicet, his plagatus sum in domo eorum,

qui diligebant me.

℟. *brev*.. Proprio filio suo * non pepercit Deus. Proprio Filio.

℣. Sed pro nobis omnibus tradidit illum. Non pepercit Deus.

Gloria Patri = Proprio Filio.

℣. Factus est obediens usque ad mortem:

℟. Mortem autem Crucis.

Ad Nonam Antiphona. Cum accepisset Jesus.

Capitulum Isai. 53. 1.

GEnerationem ejus quis enerrabit? Quia abscissus est de terra viventium, propter scelus populi mei percussi eum.

℟. *brev*. Factus est obediens * usque ad mortem = Factus est.

℣. Mortem autem Crucis = Usqne ad mortem Gloria Patri = Factus est.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

In II. Vesperis omnia ut in primis, praeter sequentia.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

Ad Magnificat; *Antiphona*.

Deponnens Jpseph Corpus Jesu involvit Sindone, et posuit eum in mumento exciso: fuit planctus magnus in illo die: mulierus autem sedentes, contra sepurcrum dolebant, sicut doleri solet in morte Primogeniti.

Oratio; Omnipotens sempiterne Deus, *ut supra*.

Missa: Humiliavit semetipsum Dominus Jesus Christus etc. *ut in Missa votiva de Passioni D.N. J. C. excepta* 1. *Orat, quae, dicit. ut in Offic*.

Offic. per Octavam dicit. ut in die Festi, exceptis Lect. et Antiph. ad Benedict. et Magnif.

FERIA QUARTA

Post Dominicam Sexag.

Secunda die infra Octavam.

In I. Nocturno.

De libro Sapientiae. Cap. 2.

Lectio I.

Dixerunt impii, cogitantes apud se non recte: Circumveniamus justum, quoniam inutilis est nobis, et contrarius est operibus nostris, et improperat nob.s peccata legis, et diffamat in nos peccata disciplinae nostrae. Promittit se scientiam Dei habere, et Filium Dei se nominat. Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum. Gravis est nobis etiam ad videndum, quoniam dissimilis est aliis vita illius, et immutatae sunt viae ejus.

℟. Vinea mea electa, ec. 14.

Lectio II.

Tamquam nugaces aestimati sumus ab illo, et abstinet se a viis nostris tamquam ab immunditia, et praeferet novissima justorum, et gloriatur, Patrem se habere Deum. Videamus ergo si sermones ilius veri sunt, et tentemus quae ventura sunt illi, et sciemus, quae erunt novissima illius. Si enim est vere Filius Dei suscipiet illum, et liberabit eum de manibus contrariorum.

℟. Ego eduxi te de Ægypto, ec. 14

Lectio III.

Contumelia, et tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam ejus, et probemus patientiam illius: morte turpissima condemnemus eum, erit enim ei respectus ex sermonibus illius. Haec cogitaverunt, et erraverunt, excaecavit enim illos malitia eorum, et nescierunt Sacramenta Dei, neque mercedem speraverunt justitiae, nec judicave-

runt honorem Animarum Sanctarum. Tu autem.
℟. Ego propter te flagellavi ec. 15.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Maximi Episcopi.

Hom. 1. de Pass. et Cruce Domini

Lectio IV.

SIcut Moyses exaltavit Serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis. Unde, si affixus Serpens ligno filiis Israel contulit sanitatem, quanto magis salutem praestat Populis Dominus in patibulo crucifixus, et si figura tantum profuit, quantum prodesse credimus veritatem. Serpens igitur primus crucifigitur. Recte plane, ut quia primus peccaverat Diabolus, primus Crucis sententia feriretur. In ligno enim crucifigitur, rationabiliter factum, ut quia homo in paradiso per arborem concupiscentiae deceptus fuerat, nunc idem per arborem salvaretur: atque eadem materia, quae causa mortis fuerat, esset remedium sanitatis. Tu autem.
℟. Ego propter te Chananaeorum ec. 18.

Lectio V.

DEinde post Serpentem in Salvatore homo ipse crucifigitur, scilicet ut post auctorem puniatur et facinus. Per primam enim crucem vindicatum est in Serpentem; per secundam in venena Serpentis. Hoc est primum. Auctor ipse punitur, deinde ejus malignitas condemnatur. Virus enim, quod persuasione sua in hominem transfuderat, nunc rejicitur, non curatur. Nam cum homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emendatur. Hoc enim egit Dominus per hominem, quem suscepit, ut dum innocens patietur praevaricationis illius diabolicae in eo inobedientia corrigitur, et deinceps libera a culpa fieret, ac li-

ber esset a morte.

℟. Ego duxi te per desertum. ec. 19.

Lectio VI.

Habentes igitur Dominum Jesum, qui nos Passione sua liberavit, in ipsum aspiciamus semper, et ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinam; hoc est si forte in nos venenum avaritiae se diffundit, ipsum consideremus, et sanat; si Scorpionis nos libido compungat, ipsum rogemus, et curat; si terrenarum cogitationum nos morsus lacerant, eumdem precemur, et vivimus. Hi enim sunt spirituales Serpentes animarum nostrarum, propter quos conculcandos Dominus crucifixus est, de quibus ipse ait: Super Serpentes, et Scorpiones ambulabitis, et nihil vobis nocebunt.

℟. Ego exaltavi te magna virtute: ec. 21.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 29.

In illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 10. in Evang. Luc. cap. 23.

Currens unus spongiam implevit aceto, et dabat ei bibere, quod et bibit. Sic enim habes secundum Joannem: Cum ergo accepisset Jesus acetum; vinum vero cum felle mixtum non bibit; sic enim habetur in Matthaeo: Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum; et cum gustasset noluit bibere. Acetum itaque bibitur, vinum cum felle non bibitur: non quia fel, sed quia admixtae vino amaritudines recusantur; nam amaritudines vitae nostrae pro corporis utique conditione suscepit. Deni-

que ipse ait : Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto. Sinceritati namque non debuit amaritudo misceri, ut ostenderetur sine amaritudine immortalitas resurgentium futura; quae quoniam in vase coacuerat humano, edulcatur in Christo. Ergo acetum bibitur, quod erat arundini impositum, hoc est vitium corruptae per Adam immortalitatis absorbetur in calamo, ut de corpore aboleretur humano.

℟. Ego te potavi aqua salutis ec. 24.

Lect. VIII.

Pater in manus tuas commendo Spiritum meum. Et bene commendatur Spiritus, qui servatur. Quod enim commendatur utique non amittitur: Bonum ergo pignus est Spiritus, bonum depositum, unde et ille ait : o Timothee, bonum depositum custodi. Commendatur ergo Patri Spiritus, et ideo ait, quoniam non derelinques in inferno animam meam. Vide autem magnum Mysterium. Nunc commendat in manibus Patris Spiritum suum, nunc in Patris sinu sedet, quia totum alius non capit Christum. Denique ego, inquit, in Patre, et Pater in me. Commendatur ergo Patri Spiritus, sed cum sit in superioribus, illuminat et inferna, ut universa redimantur: Etenim Christus omnia, et in Christo omnia, licet in singulis operetur.

℟. Ego ante te aperui mare: ec. 24.

Lectio IX.

Denique secundum Joannem; Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus Militum lancea latus ejus aperuit. Quaero ergo, cur ante mortem non inveniamus esse percussum, post mortem inveniamus? Nisi forte ut voluntarius magis,

quam necessarius exitus ejus fuisse doceatur, et ordinem mysticum noverimus, quia non ante Altaris Sacramenta, quam baptismum, sed baptismum ante, sic poculum. Deinde ut advertamus, quia licet Corporis ejus fuerit natura mortalis, licet qualitas similis, dissimilis tamen gratia. Nam utique post mortem Sanguis in nostris corporibus congelascit, de illo vero, iniquit Joannes; Et continuo exivit Sanguis, et Aqua. Ex illo enim incorrupto, licet corpore; sed defuncto, ominum vita manabat; Aqua enim, et sanguis exivit, illa quae diluat, iste qui redimat. Bibamus ergo pretium nostrum ut bibendo redimamur.

Ad Bened. Antiph.

Pater mi, si non potest hic Calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Ad Magnificat: Antiphona

Traditor autem dedit eis signum, dicens: Quem osculatus fuero, ipse est tenete eum, et ducite caute.

FERIA QUINTA

Post Dominicam Sexag.

Tertia die infra Octavam.

In I. Nocturno.

De Isaia Propheta.

Lectio I. Cap. 53.

QUis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitenti: Non est species ei neque decor; et vidimus eum; et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec repu-

tavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit. Et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Vinea mea electa, *ec* 14.

Lectio II.

OMnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est quia ipse voluit, et non aperuit os suum. Sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est, generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium; propter scelus Populi mei percussi eum; Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua; eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

℟. Ego eduxi te de Ægypto *ec*. 14.

Lectio III.

ET Dominus voluit conterere eum in infirmitate. Si posuerit pro peccato animem suam, videbit semen longævum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo, quod laboravit Anima ejus, videbit, et saturabitur, in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est; et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. Ego propter te flagellavi *ec.* 15.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Petri Chrysologi.

Serm. 108. *ante medium.*

Lectio IV.

CHristus, ait Apostolus, in hunc mundum venit peccatores salvos facere, quorum primus ego sum, sed misericordiam sum consecutus, ad exemplum omnium, qui credituri sunt illi in vitam aeternam. Obsecro, inquit, vos per misericordiam Dei. Rogat Paulus, immo per Paulum rogat Deus, quia plus amari vult, quam timeri. Rogat Deus, quia non tam Dominus esse vult, quam Pater. Rogat Deus per misericordiam, ne vindicet per rigorem. Audi rogantem Dominum: tota die, inquit, expendi manus meas. Nonne qui expandit manus, ipso habitu rogat? Expandi manus meas. Ad quem? Ad Populum. Et ad quem Populum? Non tantum non credentem, sed et contradicentem, expandi manus meas.

℟. Ego propter te Chananaeorum ec. 18.

Lectio V.

DIstendit membra, dilatat viscera, pectus porrigit, offert sinum, gremium pandit, ut Patrem se tantae obsecrationis demonstret affectu. Audi et aliter rogantem Deum; Popule meus, quid feci tibi; aut quid contristavi te? Nonne dicit? Si Divinitas ignota est, vel caro sit nota. Videte, videte in me corpus vestrum, membra vestra, vestra viscera, ossa vestra, vestrum sanguinem; et si quod Dei est, timetis; quare vel quod vestrum est non amatis? Si Dominum fugitis, quare non recurritis ad parentem? Sed forte vos Passionis meae, quam fecistis, magnitudo contun-

dit? Nolite.

℟. Ego duxi te per desertum ec, 19

Lectio VI.

CRux haec non meus, sed mortis est aculeus, Clavi isti non mihi infigunt dolorem, sed vestram mihi infigunt altius charitatem. Vulnera haec non educunt gemitus meos; sed magis vos meis visceribus introducunt. Extensio corporis mei vos dilatat in gremium, non meam crescit in poenam. Sanguis meus non mihi deperit, sed vestrum prorogatur in pretium. Venite ergo, redite, et vel sic probate Patrem, quem videtis pro malis bona, pro injuriis amorem, pro vulneribus tantis tantam reddere caritatem.

℟. Ego exaltavi te magna virtute: ec. 20.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. c. 19.

IN illo tempore sciens Jesus; quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. cap. 33. in medio.

CUm relinquitur Christus exclamat, dicens: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? Sed relinquitur, quia erat homo etiam morte peragendus. Quin etiam hoc, quod per calamum datum in spongia, acetum cum gustasset: proclamans spiritum reddidit, diligenter est contuendum. Vinum honor est immortalitatis, et virtus, quod per vitium aut incuriae, aut vasis acescit. Hoc igitur, cum in Adam coacuisset, ipse accepit, et potavit ex gentibus. In calamo enim, ex spongia ut potaret, offertur, idest ex corpori-

bus gentium vitia corruptae aeternitatis accepit, et in se, atque immortalitatis communione, ea quae in nobis erant vitiata, transfudit.

℟. Ego te putavi aqua salutis. ec. 24.

Lectio VII.

DEnique in Joanne postquam perpotaverat, dixit: Consummatum est, quia omnem vitium humanae corruptionis hausisset. Et quia nihil agendum esset extrinsecus, Spiritum cum clamore, et voce magna emisit, dolens, non omnia se peccata portare; et deinceps Velum templi scinditur, quia exinde populus est divisus in partes, et veli honor cum custodia Angeli protegentis aufertur.

℟. Ego ante te aperui mare: ec. 24.

Lectio IX.

MOvetur terra; capax enim hujus mortui esse non poterat. Petrae scissae sunt: omnia enim tum valida, et fortia penetrans Dei Verbum, et potestas aeternae virtutis irruperat. Et monumenta aperta sunt; erant enim mortis claustra reseranda. Et multa corpora Sanctorum dormientium surrexerunt, illuminans enim mortis tenebras, et infernorum obscura collustrans in Sanctorum ad praesens conspicatorum resurrectione mortis ipsius spolia detrahebat. Te Deum laudamus.

Ad benedictus. Antiphona.

Ministri Judaeorum comprehenderunt Jesnm, et ligaverunt eum. *Ad Magnif. Antiph.*

Unus assistens Ministrorum dedit alapam Jesu dicens; Sic respondes Pontifici?

FERIA SEXTA

Post Dominicam Sexag.

Quarta die infra Octavam Dominicae Passionis.

In I. Nocturno.

De Jeremia Propheta.

Lectio I. *Cap.* 11.

QUid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas, in quibus gloriata es? Tu autem, Domine, demonstrasti mihi, et cognovi; tunc ostendisti mihi studia eorum, et ego quasi agnus mansuetus, quia cogitaverunt super me consilia dicentes. Mittamus lignum in panem ejus et eradamus eum de terra viventium, et nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem Domine Sabaoth, qui judicas juste, et probas renes, et corda, videam ultionem tuam ex eis; tibi enim revelavi causam meam. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos, juvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiae eorum morientur in fame, et reliquiae non erunt ex eis.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi. *ec.* 14.

Lectio II. *Cap.* 18.

EXpectatio Israel, Domine; omnes, qui te derelinquunt, confundentur; recentes a te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum. Sana me, Domine, et sanabor, salvum me fac, et salvus ero, quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me. Ubi est Verbum Domini? Veniat, et ego non sum turbatus, te Pastorem sequens, et diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictio-

nis. Confundantur, qui me persequuntur, et non confundar ego, paveant illi, et non paveam ego; induc super eos diem afflictionis, et duplici contritione contere eos.

℟. Ego eduxi te du Ægypto, ec. 14.

Lectio III Cap. 18.

QUis audivit talia horribilia, quae fecit nimis Virgo Israel? Quia oblitus est mei populus meus frustra libantes, et impingentes in viis suis; in semitis saeculi, ut ambularent per eas in itinere non trito, et dixerunt: Venite, et cogitemus contra Jeremiam cogitationes. Non enim peribit lex a Sacerdote, neque consilium a Sapiente, nec sermo a Propheta. Venite, et percutiamus eum lingua; et non attendamus ad universos sermones ejus. Attende, Domine, ad me, et audi vocem adversariorum meorum. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animae mae? Recordare, quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab eis. Tu autem Domine, scis omne consilium eorum adversum me in mortem.

℟. Ego propter te flagellavi Ægiptum ec. 15.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Basilii Magni.

In Psalm. 48. ad ver. 8.

Lectio IV.

QUid tanti potest homo invenire, ut det pro redemptione animae suae? Sed unum inventum est pro omnibus simul hominibus sufficientissimum, quod in pretium redemptionis animae nostrae datum est. Sanctus ille, ac pretiosus Sanguis Domini nostri Jesu Christi, quem pro nobis omnibus effudit: quam ob rem pretio et-

empti sumus. Itaque si frater non redemit, redimet homo. Si vero redimere nos non potest homo, qui redimit nos, homo non est. Ne igitur propterea quod in similitudinem carnis peccati nobicum diversatus est, hominem solum existimes Dominum nostrum, divinitatis potentiam ignorans; cui opus non erat Deo dare placationem suam, neque propriam redimere animam, quia peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℟. Ego propter te Chanaeorum Reges. ec. 18.

Lectio V.

NEmo igitur se ipsum redimere potest, nisi veniat, qui captivitatem populi convertat non cum pretiis, neque cum donis, sicut in Isaia scriptum est, sed in suo sanguine. Hic autem, cum non essemus fratres, sed essemus inimici facti ob peccata, neque ipse homo nudus. sed Deus, post libertatem, quam nobis largitur, etiam nos fratres suos appellat. Narrabo enim, iniquit, nomen tuum fratribus meis.

℟. Ego duxi te per desertum. ec. 19.

Lectio VI.

ITaque qui redimit nos, si naturam quidem ipsius perpendas, neque frater, neque homo est; si vero ipsius ad nos demissionem ex gratia factam, et nos fratres nominat, et ad humanitatem descendit, quia non dabit Deo placationem suam, sed totius mundi. Non enim indiget placatione, sed ipse propitiatio est, talis enim decebat, ut esset nobis Pontifex sanctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior caelis factus. Qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum Sacerdotes, prius pro suis delictis hostias offere, deinde pro populi ignorantis.

℣. Ego exaltavi te magna virtute ec. 20.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. cap. 19. *ec.*

IN illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Isidori Episcopi.

Lib. ad Florentiam Sororem cap. 39.

QUod autem i pendenti in Cruce acetum cum felle mixtum dederunt, hoc jam fuerat in psalmis praedictum a Domino: Dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto; quod quidem et alias ad Jerusalem sic proclamat: Ego te plantavi vineam, electam, quomodo facta es in amaritudinem vitis aliena? Deus enim bonam plantavit vineam, hoc est Judaeorum gentem; illa vero vitio suo depravata conditorem amaritudine potavit. Pro qua, et Moyses; uva, iniquit, eorum, uva fellis, et botri amarissimi. Unde et superius, objurgans eos dicit: Sic plebs fatua, et non sapiens haec Domino retribuisti?

℣. Ego te potavi aqua salutis de petra ec. 24.

Lectio VII. Cap. 47.

LAncea latus ejus percussum est. Sic praenuntiatum est ab ipso per Job: Confregit me, et posuit me quasi in signum, circumdedit me, lanceis suis convulneravit lumbos meos, concidit me vulnere super vulnus, idest vulnere lanceae super vulnus clavorum; unde etiam et per David: Super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Sic est ab eo praenuntiatum et per Jeremiam: Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam; misit in renibus meis filias pharetrae suae

Et iterum de ipso populo sic ait idem Dominus per prophetam : Facti sunt mihi in sagittam reciprocam ; et Zacharias : Viderunt, in quem confixerunt, utique hominem, quem crucifixerunt. Quo etiam testimonio promissus est Christus in ea, qua crucifixus est, carne venturus.

℟. Ego ante te. ec. 14.

Lectio IX. Cap. 47.

Ex latere ejus sanguis, et aqua manavit. Zacharias dicit: Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua. Et iterum: Cum egredietur Vir ab Oriente, ecce aquae redundantes a latere dextero, scilicet Christi. Item de eadem aqua, quae ex latere ejus profluit, Propheta alius sic dicit; Flumina aquae viventis egredientur de ventre illius, aquae scilicet Baptismatis, quae credentes vivificant, et quae sitientibus largiuntur; quando impletur, quod scriptum est: Lavamini, mundi estote; et: Lavabis me, et super nivem dealbabor.

Ad Benedictus Antiph.

Veniebant milites ad Jesum, et dicebant: Ave Rex Judaeorum, et dabant ei alapas.

Ad Magnificat. Antiph.

Exivit Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum, quem cum vidissent Pontifices, et Ministri eorum, clamabant dicentes: Crucifige, crucifige eum.

SABBATO

Post Dominicam Sexagesimae.

Quinta die infra Octavam Dominicae Passionis.

In I. Nocturno.

De Daniele Propheta. *Lectio I. Cap. 9.*

Ego Daniel cum adhuc loquerer, et orarem, et confiterer peccata mea, et peccata populi

mei Israel, et prosternerem preces meas in conspecta Dei pro monte Sancto Dei, adhuc me loloquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in visioue a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini, et docuit me, et loquutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo. Ego autem veni, ut indicarem tibi quia vir desideriorum es. Tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem.

℟. Venia mea electa, ego te plantavi, ec. 14.

Lctio II.

SEptuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et aducatur justitia sempiterna, et impleatur visio, et prophetia, et ungatur Sanctus Sanctorum. Scito ergo, et animadverte: Ab ixtu sermonis, ut iterum aedificetur Jerusalem usque ad Christum Ducem hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duae erunt, et rursum aedificabitur plattae, et muri in angustia temporum.

℟. Ego ednxi te de Ægypto, ec. 14.

Lectio III.

ET post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus, et non erit ejus populus, qui eum negaturus est, Civitatem, et Sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo; et finis ejus vastitas; et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum muldis hebdomada una, et in dimidio hebdomadis deficiet hostia, et sacrificium; et erit in Templo abominatio desolationis,

et usque ad consummationem, et in finem perseverabit desolatio.

℟. Ego propter te flagellavi Ægyptum ec. 15.

In II. Nocturno.

Ex libro Moralium S. Gregorii Papae.

Lectio IV. Lib. 22. in Job. cap. 16.

Redemptor noster, quia Herodem vidit non perfectum quaerere, sed signa; vel scientiam velle mirari, requisitus ab eo tacuit; et quia constanter tacuit, ab eo irrisus exivit. Scriptum namque est: Herodes autem, viso Jesu, gravisus est valde; erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret multa de illo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Ubi subditur: interrogabat autem illum multis sermonibus, at ipse illi nihil respondebat. Tacens vero Dominus, quum sic despectus ostenditur, cum illud protinus subinfertur: Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, et illusit. Quod videlicet factum oporet nos audientes discere, ut, quoties auditores nostri nostra volunt quasi laudanda cognoscere, non autem sua perversa mutare, omnino taceamus, ne si ostentationis studio Verbum Dei loquimur, et illorum culpa, quae erat, esse non desinat, et nostra, quae non erat, fiat.

℟. Ego propter te Cananaeorum Reges ec. 18.

Lectio V. Lib. ut supra cap. 17.

Requisitus Jesus etiam a Pilato tacuit, atque inter persequutorum manus et corpus passioni obtulit, quod pro electis assumpserat, et resistentibus noluit demonstrare, quod erat. Unde etiam per Psalmistam dicitur: Posuerunt me in abominationem sibi; traditus sum, et non egrediebar. Cum enim despiceretur quia homo videbatur,

egressus esset, si occultam majestatem suam ostentare voluisset. Sed quia infirmitatem prodidit, potentiam abscondit, in eo quod persequutoribus suis incognitus mansit, ad eos minime exivit. Qui tamen ad electos exit, quia Divintatis suae sua vitatem quaerentibus aperuit. Unde ei per Prophetam dicitur: Existi in salutem populi tui, ut salvos facias Christos tuos.

℟. Ego duxi te pes desertum ec. 19.

Lectio VI. Idem lib. 3. *Moral. cap.* 11.

MEmbrum Satanae Pilatus extitit, qui usque ad mortis extrema venientem in Redemptionem nostram Dominum non cognovit. Corpus autem ejus Principes Sacerdotum extiterunt, qui Redemptorem mundi a mundo repellere usque ad crucem persequendo conati sunt. Cum ergo se pro nostra Redemptione Dominus membrorum Satanae manibus tradidit, quid aliud, quam ejusdem Satanae manum in se saevire permisit, ut inde ipse exterius occumberet, inde nos exterius interiusque liberaret. Si igitur Satanae manus ejus potestas accipitur, ejus manum juxta carnem pertulit, cujus potestatem corporis usque ad sputa, calaphos, flagella, Crucem, lanceamque toleravit. Unde et Pilato, ejus videlicet corporis membro, ad Passionem veniens dicit: Non haberes in me potestatem ullam, nisi tibi data esset desuper.

℟. Ego exaltavi te magna virtute. ec. 20.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

IN illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi Presbyteri.
Ex Coment. lib. 4. in Matth. cap. 17.

CIrca horam nonam clamavit Jesus voce magna: Eli, Eli, lamasabacthani; hoc est, Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Principio vigesimi primi Psalmi abusus est; illudque, quod in medio versiculo legitur, Respice in me, superfluum est. Legitur enim in Hebraeo: Deus meus, Deus meus, quare me dereliquisti? Ergo impii sunt, qui Psalmum istum ex persona David, sive Estehr, et Mardochaei dictum putant? cum etiam Evangelistae testimonia ex eo sumpta super Salvatorem intelligant, ut est illud: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem: Et aliud: Foderunt manus meas, et pedes meos. Ne mireris verborum humilitatem, et quaerimonias derelicti, cum formam servi sciens scandalum crucis videas. Quidam autem illic stantes et audientes dicebant: Eliam vocat iste.

℟ Ego te potavi aqua salutis de petra. ec. 24.

Lectio VIII.

ET continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere. Et haec facta sunt, ut compleretur Prophetia. In siti mea potaverunt me aceto. Usque hodie Judaei, et omnes increduli Dominicae Resurrectionis aceto, et felle potant Jesum, et dant ei vinum myrrhatum, ut eum consopiant, et mala eorum non videat. Jesus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum. Divinae potestatis indicum est emittere spiritum ut ipse quoque dixerat: Nemo potest tollere animam meam a me, sed ego pono eam a me ipso, et rursum accipiam eam.

℟. Ego ante te aperui mare : ec. 24.

Lectio IX.

Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum ; Velum templi scissum est, et omnia legis sacramenta, quae prius tegebantur, prodita sunt, atque ad gentium populum transierunt. In Evangelio, cujus saepe facimus mentionem, superliminare templi infinitae magnitudinis fractum esse, atque divisum legimus. Josephus quoque refert, Virtutes Angelicas praesides quondam templi tunc pariter conclamasse : Transeamus ex his sedibus. Et terra mota est et petrae scissae sunt. Nulli dubium est, quid significet juxta litteram magnitudo signorum, ut crucifixum Dominum suum et Caelum, et Terra, et omnia demonstrarent. Sed mihi videtur, terraemotus, et reliqua typum ferre credentium, quod pristinis errorum vitiis derelictis, et cordis emollita duritie ; qui prius similes erant tumulis mortuorum postea agnoverint Creatorem.

Te Deum laudamus.

Ad Benedictus. Antiphona.

Bajulans Jesus sibi Crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae locus, ubi crucifixerunt eum, et cum eo latrones duos, unum a dextris, et alterum a sinistris.

Ad Magnificat, Antiphona.

Ait latro ad latronem : Nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum.

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA.

Sexta die infra Octavam Dominicae Passionis.

Officium fit de Dominica cum comm. Oct.

In Laudibus, et Vesperis, ut infra.

Pro commemoratione Dominicae Passionis.

Ad Benedictus Antiphona.

Jesus autem dicebat: Pater dimitte illis, non enim ciunt quid faciunt.

Ad Magnificat. Antiphona.

Cum vidisset Jesus Matrem, et Discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri suae: Mulier, ecce Filius tuus: Deinde dicit Discipulo; Ecce Mater tua.

FERIA SECUNDA

Post Dominicam Quinquagesimae

Septiam die infra Octavam Dominicae Passionis.

In I. Nocturno.

De Zacharia Propheta.

Lectio 1. cap. 3.

Contestabatur Angelus Domini Jesum dicens. Haec dicit Dominus Exercituum: Si in viis meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris, tu quoque judicabis domum meam, et custodieris atria mea et dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu Sacerdos magne, tu, et amici tui, qui [habitant coram te, quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego adducam servum meum Orientem. Quia ecce lapis, quem dedi coram Jesu; super lapidem unum septem oculi sunt. Ecce ego caelabo suclputuram ejus, ait Dominus Exercituum, et auferam iniquitatem terrae illins in una die.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi, ec. 14.

Lectio II. *cap.* 12.

IN die illa proteget Dominus habitatores Jerusalem, et erit, qui ostenderit ex eis in die illa quasi David, et Domus David quasi Dei, sicut Angelus Domini in conspectu eorum. Et erit in die illa: quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super Domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum, et aspicient ad me, quem confixerunt, et plangent eum planctu, quasi super Unigenitum, et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte Primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem.

℟. Ego eduxi te de Ægypto, *ec.* 14.

Lectio III. *cap.* 13.

IN die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris, et menstruatae. Et erit in die illa, dicit Dominus Exercituum: Disperdam nomina Idolorum de terra, et non memorabuntur ultra; et pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam de terra. Et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum; Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super Pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus Exercituum. Percute Pastorem, et dispergentur oves, et convertam manum meam ad parvulos.

℟. Ego propter et flagellavi Ægyptum *ec.* 15.

In.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Fer. 4. hebd. sanct. de Pass. Dom.

Lectio IV.

IN Passione Dominica, Fratres, tria specialiter convenit intueri, Opus, Modum, Causam. Nam in opere quidem patientia, in modo humilitas, in causa charitas commendatur. Patientia autem singularis, quod videlicet cum supra dorsum ejus fabricarent peccatores, cum sic extenderetur in Ligno, ut dinumerarentur omnia ossa ejus, cum fortissimum illud propugnaculum, quod custodit Israel, undique foraretur; cum foderentur manus ejus, et pedes, sicut Agnus ad occisionem ductus sit, et tamquam ovis coram tondente non aperuit os suum; non adversum Patrem murmurans, a quo missus fuerat; non adversus humanum genus, pro quo, quae non rapuit, exolvebat; non denique vel contra Populum ipsum peculiarem sibi, a quo pro tantis beneficiis tanta mala recipiebat.

℟. Ego propter te Chananaeorum Reges *ec.* 18.

Lectio V.

MOdum ipsum, si diligenter attendas, non modo mitem, sed et humilem corde cognosces. Namque in humilitate judicium ejus sublatum est, cum nec ad tantas blasphemias, nec ad falsissima, quae sibi objiciebantur crimina responderet. Vidimus, inquit, eum, et non erat ei aspectus, nec speciosum forma prae filiis hominum, sed opprobium hominum, et tamquam leprosum, novissimum virorum, plane virum dolorum, a Deo percussum, et humiliatum; ita ut nulla esset ei species, neque decor. O novissimum et altissimum! O humilem, et sublimem! O oppro-

probrium hominum, et gloriam Angelorum! Nemo illo sublimior, nemo humilior. Denique sputis illitus est, opprobriis saturatus est, morte turpissima condemnatus est, cum sceleratis reputatus est. Nihil ne merebitur vel ista humilitas, quae hunc habet modum, imo quae tam est ultra modum? Sicuti est patientia singularis, sic et humilitas admirabilis, utraque sine exemplo.

℣. Ego duxi te per desertum quadraginta ec. 19.

Lectio VI.

UTramque tamen magnifice causa ipsa commendat, nimirum charitas est. Propter nimiam quidem charitatem suam, qua dilexit nos Deus, ut servum redimeret, nec Pater Filio, nec sibi Filius ipse pepercit. Vere nimiam, quia et mensuram excedit, modum superat, plane supereminens universis. Majorem, inquit, charitatem nemo habet, quam, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Tu majorem habuisti, Domine, ponens eam etiam pro inimicis. Cum enim adhuc inimici essemus, per mortem tuam, et Tibi reconciliati sumus, et Patri. Quaenam alia videbitur esse, vel fuisse, vel fore huic similis charitati? Vix pro justo quis moritur. Tu pro injustis passus es, moriens propter delicta nostra, qui venisti justificare gratis peccatores, servos facere fratres, captivos cohaeredes, exules Reges.

℟. Ego exaltavi te magna virtute: ec. 30.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. c. 19.

IN illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt; ut consummaretur Scriptura dixit: sitio. Et reliqua.

Homilia Sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Comment. in Joannem lib. 12. *cap.* 35.

Quum truculenter omnia impietate Judaeorum essent peracta, nec quidquam ad summam crudelitatem deesset, tandem sanctissima Caro Christi naturale quid patitur. Multis enim, ac variis doloribus exsiccata sibi torquetur. Multum enim possunt dolores ad commovendam sitim. Innatum enim calorem exagitantes vel quod in profunditate humidum est consumunt, et igneis ardoribus dolentis viscera urunt. Sicut igitur caeteras Passiones, sic hanc etiam sponte Christus permessos est. Bibere igitur petit. Illi autem adeo longe ab omni humanitate aberant, ut pro juvante potu atque jucundo, nocentem, et acerbum attulerint, et humanitatem, qua moveri videbantur, in impietatem converterint. Nam quum petenti dabant, charitatis habitum suscipere videbantur; sed non est possibile, mentiri Scripturam, in qua ex Persona Christi dicitur. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

℟. Ego te potavi aqua salutis de petra; *ec.* 24.

Lectio VIII. idem c. 36.

Quum ergo accepisset Jesus acetum, dixit. Consummatum est; et inclinato capite, tradidit spiritum. Consummatum jam esse Salvator dicit, quia saeviendi Judaeorum potestas in ipsum per mortem suam terminum habuit. Quid enim non excogitarunt, aut quid supremae inhumanitatis relictum sibi est? Quis caedendi, quis contumeliandi modus non adhibitus? Merito igitur consummatum esse ait; cumque tempus jam esset, ut etiam spiritibus apud inferos praedicaret (venit enim, ut tam vivorum, quam mortuo-

tuorum dominaretur) mortem pro nobis suscepit ; et hanc naturae nostrae propriam passionem sponte subiit secundum carnem, quamvis, ut Deus vita naturaliter sit, ut spoliatis inferis, primitiae dormientium, et primogenitus, (ut Scripturae dicunt) mortuorum factus, recursum ad vitam naturae nostrae largiretur.

℟. Ego ante te aperui mare : *ec.* 24.

Lectio IX.

INclinavit igitur caput, accidit enim morientibus vigore carnis jam consumpto, et anima, quae corpus retinet, abeunte, inclinatio capitis. Quamobrem verbis hoc modo abusus Evangelistà est. Sic et tradidisse spiritum a consuetudine nostra sibi dictum est; multi enim sic extingui, et mori dicuntur; quamvis mihi videatur ideo non simpliciter mortuum esse, sed tradidisse spiritum Evangelistam dixisse; quia in manus Dei Patris animam suam commendavit, ut ipse dixit: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Quod nobis magnae spei fundamentum, atque originem praebet. Te Deum laudamus.

Ad Benedictus Aniph.

Clamans voce magna Iesus ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum, et haec dicens expiravit :

In primis Vesp. Octavae omnia dicuntur, ut in primis Vesp. festi excepta Orat. quae dic. ut sequitur.

O R A T I O.

EFfunde super nos, quaesumus Omnipotens Deus spiritum gratiae, et precum, ut Unigeniti Filii tui Passionem pio devotionis affectu, jugiter recolere, et in populi tui corde monitis, et exemplo imprimere valeamus. Per eumdem Dominum nostrum.

FERIA TERTIA.

Post Dominicam Quinquagesimae.

In Octava Dominicae Passionis, Duplex.

Omnia dicuntur, ut in die Festi, exceptis Lectionibus, quae sequuntur.

In I. Nocturno.

Incipit Epistola prima B. Petri Apostoli.

Lectio I. Cap. 1.

PEtrus Apostolus Jesu Christi electis advenis dispersionis Ponti, Galatiae, Cappadociae, Asiae, et Bythiniae secundum praescientiam Dei Patris in sanctificationem spiritus, in obedientiam, et aspersionem Sanguinis Jesu Christi. Gratia vobis, et pax multiplicetur, scientes, quod non corruptilibus auro, vel argento redempti estis de vana vestra conversatione Paternae traditionis, sed pretioso sanguine, quasi Agni immaculati Christi, et incontaminati; praecogniti quidem ante Mundi constitutionem; manifestati autem novissimis temporibus propter vos, qui per ipsum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra, et spes esset in Deo.

℟: Vinea mea electa, ego te plantavi, *ec.* 14.

Lectio II. cap. 2.

IN hoc enim vocati estis, quia et Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum; ut sequamini vestigia ejus, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. Qui cum malediceretur, non maledicebat; quum pateretur, non comminabatur, tradebat autem judicanti se injuste; qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui, justitiae vivamus; cujus livore sanati estis. Eratis enim, sicut oves errantes, sed conversi estis nunc ad Pastorem, et Epis-

Episcopum animarum vestrarum.

℟. Ego eduxi te de AEgypo, *ec.* 14.

Lectio III, ℣. 18.

CHristus semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu, in quo et his, qui in carcere erant, spiritibus veniens praedicavit. Qui increduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientiam in diebus Noe, quum fabricaretur Arca, in qua pauci, idest octo animae falvae factae sunt per aquam. Quod et vos nunc similis formae falvos facit Baptisma, non carnis depositio sordium, sed conscientiae bonae interrogatio in Deum per resurrectionem Jesu Christi, qui est in dextera Dei, deglutiens mortem, ut vitae aeterne haeredes efficeremur.

℣. Ego propter te flagellavi AEgytum *ec.* 15.

In II. Nocturno.

Sermo Sancti Leonis Papae

Lectio IV. Serm. 4. de Pass Domini post med.

EXaltato, Dilectissimi, per Crucem Christo, non illa tantum species aspectui mentis occurrat, quae fuit in oculis impiorum, quibus per Moysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante oculos tuos, et timebis die, ac nocte, et non credes vitae tuae. Isti enim nihil in Crucifixo Domino, praeter facinus suum, cogitare potuerunt, habentes timorem, non quo fides vere justificatur, sed quo conscientia iniqua torquetur. Noster vero intellectus, quem spiritus veritatis illuminat, gloriam Crucis coelo, terraeque radiantem; puro, ac libero corde suscipiat, et interiore acie videat, quale sit, quod Dominus, cum de Passionis suae loqueretur instantia, dixit: Nunc judicium mundi

 est,

est, nunc Princeps hujus mundi ejicietur foras, et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.

℟. Ego propter te Chananaeorum Reges *ec.* 18

Lectio V.

O Admirabilis potentia Crucis! O ineffabilis gloria Passionis, in qua et tribunal Domini, et judicium Mundi, et potestas est Crucifixi! Traxisti enim, Domine, omnia ad te, et cum expandisses tota die manus tuas ad Populum non credentem, et contradicentem tibi, confitendae majestatis tuae sensum totus mundus accepit. Traxisti, Domine, omnia ad te cum in execrationem Judaici sceleris, unam protulerunt omnia elementa sententiam, cum, obscuratis luminaribus Coeli, et converso in noctem die, terra quoque motibus quateretur insolitis, universaque creatura impiorum usui se negaret. Traxisti, Domine, omnia ad te, quoniam scisso Templi velo, Sancta Sanctorum ab indignis Pontificibus recesserunt, ut figura in veritatem, prophetia in manifestationem, et lex in Evangelium verteretur.

℟. Ego duxi te per desertum quadraginta *ec.* 18

Lectio VI.

TRaxisti, Domine, omnia ad te, ut quod in uno Judaeae templo obumbratis significationibus tegebatur, pleno, apertoque Sacramento, universarum ubique nationum devotio celebraret. Nunc etenim et ordo clarior Leviarum, et dignitas amplior Seniorum, et sacratior est unctio Sacerdotum, quia Crux tua omnium fons benedictionum, omnium est causa gratiarum, per quam credentibus datur virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte. Nunc etiam, carnalium Sa-

trificiorom varietate cessante, omnes differentias hostiarum una Corporis, et Sanguinis sui implet oblatio; quoniam tu es verus agnus Dei, qui tollis peccata mundi; et ita in te universa perficis mysteria, ut sicut unum est pro omni victima Sacrificium, ita unum de omni gente sit regnum.

℟. Ego exaltavi te magna virtute: *ec.* 20.

In III. Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio. VII. cap. 19. *etc.*

IN illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura, dixit: Sitio. Et reliqua.

Homilia Ven. Bedae Presbyteri.

Lib. 6. *in Evang. Luc. cap.* 25. *in medio.*

PAtrem invocando Filium Dei se esse Christus declarat. Spiritum vero commendando non defectum suae virtutis, sed confidentiam ejusdem cum Patre potestatis insinuat. Amat enim dare gloriam Patri, ur nos aedificet dare gloriam Creatori. Commendat itaque Patri spiritum juxta hoc, quod delectato corde, et exultantibus spe resurgendi labiis in alio psalmo loquitur: Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

℟. Ego te potavi aqua salutis de petra: *ec.* 24.

Lectio VIII.

QUia ergo fexta die homo factus, et tota mundi est creatura perfecta, septima autem Conditor ab opere suo requievit, unde et hanc Sabbatum, idest requiem vocari praecepit: recte Dominus eadem die sexta crucifixus humanae reparationis implevit arcanum. Unde cum accepisset acetum, dixit: Consummatum est, idest fexti diei

quod pro mundi refectione suscepi, totum est opus perfectum. Sabbato autem in sepulchro requiescens furrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

℣. Ego ante te aperui mare. *ec.* 24.

Lectio IX.

UBi nostrae simul devotionis praelucet exemplum, quos in hac quidem sexta mundi aetate pro Domino pati, et velut mundo crucifigi necesse est. In septima vero aetate, idest, cum léthi quis debitum solvit, corpora quidem in tumulis, animas autem secreta in pace cum Domino manere, et post bona oportet opera quiescere, donec octava tandem veniente aetate, etiam corpora ipsa resurrectione glorificata cum animabus simul incorruptionem aeternae haereditatis accipiant.

Te Deum laudamus. *Reliqua ut in Festo.*

OF-

OFFICIUM
SACRATISS. CORONAE SPINARUM D. N. JESU CHRISTI.

Duplex Majus.

FEria Sexta mensis Martii proximiore hebdomadae Passionis, non impedita Festo novem Lectionum eodem die occurrente, fit Officium Sacratiss. Coronae Domini. Quod si omnes Feriae Sextae mensis Martii fuerint impeditae, fiet Officium de Corona Domini in una Feria Sexta, in qua occurret Festum inferioris ritus ejusdem mensis Martii, translato in alium diem Festo inferioris ritus tunc occurrente, prout praescribitur in Rubrica hujus Officii, quod recitatur in pluribus Ecclesiis hujus Civitatis. Si hoc Festum cum alio duplici ejusdem ritus concurrat, habet integras utrasque Vesperas.

Ad Vesperas.

Antiphona. Milites Praesidis; *cum reliquis de Laudibus, ut infra.*

Psalmus. Dixit Dominus, *cum reliquis de Dominica; et loco ultimi*, Laudate Dominum omnes Gentes. *Psalm.* 116. *Capitulum, Cant.* 3.

EGredimini, et videte, Filiae Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis ejus. *In utrisq. Vesp.*

Hymnus.

VExilla Regis prodeunt;
Fulget Crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.
Quae vulnerata lanceae
Mucrone diro, criminum

Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda, et sanguine,
Impleta sunt quae concinit
David fideli carmine,
Dicendo nationibus:
Regnavit a ligno Deus.
Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.
Beata, cujus brachiis
Pretium pependit saeculi;
Statera facta corporis,
Tulitque praedam Tartari.
O Crux, ave spes unica,
Hoc Passionis tempore,
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina,
Te fons salutis, Trinitas,
Collaudet omnis spiritus.
Quibus Crucis victoriam
Largiris, adde praemium: Amen.

℣. Tuam Coronam Spineam adoramus, Domine.
℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

Ad Magnificat Antiphona.

Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et Milites plectentes Coronam de Spinis imposuerunt Capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum.

Oratio

PRaesta, quaesemus, Omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini Nostri Jesu Christi, Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab ipso gloria, et honore coronari mereamur in Coelis. Qui tecum. *Fit commem. Feriae.*

Ad

Ad Matutinum. Invitatorium.

Summum Regem Gloriae Christum pro nobis Spinis coronatum * Venite adoremus.

Psal. Venite, exultemus Domino.

Hymnus

PAnge, lingua, gloriosi
Lauream certaminis,
Et super Crucis trophaeo
Dic triumphum nobilem:
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.

De Parentis protoplasti
Fraude Factor condolens,
Quando pomi noxialis
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notavit,
Damna ligni ut solveret,

Hoc opus nostrae salutis
Ordo depoposcerat
Multiformis proditoris
Ars, ut artem falleret,
Et medelam ferret inde,
Hostis unde laeserat.

Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Conditor;
Atque ventre Virginali
Carne amictus prodiit,

Vagit infans inter arcta
Conditus praesepia,
Membra pannis involuta
Virgo Mater alligat,
Et Dei manus, pedesque

Stri-

Stricta cingit fascia.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
AEqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclitio;
Unius Trinique nomen
Laudet universitas. Amen.

In I. Nocturno.

Antip. Maledicta terra in opere tuo: spinas, et tribulos germinabit tibi.

Psalmus 1.

BEatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, * et in cathedra pestilentiae non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus, * et in lege ejus meditabitur die, ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet; * et omnia quaecumque faciet, prospérabuntur.

Non sic impii non sic, * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in judicio; * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam Justorum; * et iter impiorum peribit.

Antiph. Maledicta terra in opere tuo: spinas et tribulos germinabit tibi.

Antip. Ait Jesus Discipulis suis: Filius hominis tradetur, et damnabunt eum morte, et illudent ei, et conspuent eum.

Psal 2.

QUare fremuerunt gentes, * *ec.* 9.

An-

Antip. Ait Jesus Discipulis suis: Filius hominis tradetur, et damnabunt eum morte, et illudent ei, et conspuent eum.

Antip. Coronans coronabit te tribulatione, quasi pilam mittet te in terram: * ibi morieris, et ibi erit currus gloriae tuae.

Pslam. 3.

DOmine, quid multiplicati sunt *ec.* 10.

Antiph. Coronans coronabit te tribulatione; quasi pilam mittet te in terram, ibi morieris, et ibi erit currus gloriae tuae.

℣. Tuam Coronam spineam adoramus, Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

De Isaia Propheta.

Lectio I. *cap.* 53.

QUis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti: Non est species ei, neque decor; et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

℟. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem; aspectus ejus in eo non est; hic peccata nostra portavit; et pro nobis dolet; ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: Cujus livore sanati sumus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit = Cujus.

Le-

Lectio II.

VEre languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit; et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter inquitates nostras, attritus est propter scelera nostra; disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.

℟. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi = Et dicet.

De Zacharia Propheta. *Cap.* 12. *et Cap.* 13.

Lectio III.

ET erit in die illa: quaeram conterere omnes gentes, quae veniunt contra Jerusalem. Et effundam super Domum David, et super habitatores Ierusalem spiritum gratiae, et precum; aspicient ad me, quem confixerunt, et plangent eum planctu quasi super unigenitum; et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem: et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus Exercituum: percute pastorem, et dispergentur oves: et convertam manum meam ad parvulos.

℟. Tuam Coronam Spineam veneramur, Domine, tuam gloriosam recolimus passionem, * Mise-

rere nobis, qui passus es pro nobis.

℣. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam = Miserere = Gloria Patri = Miserere. *In II. Nocturno.*

Antiph. Pro frumento ortus est mihi tribulus; et pro hordeo Spina.

Psalmus 4.

CUM invocarem, exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote, quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum; * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, et sperate in Domino: * multi dicunt; quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine; * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui: * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

Antiph. Pro frumento ortus est mihi tribulus; et pro hordeo Spina.

Antiph. Egredimini, et videte, Filiae Sion, Dominum Jesum Christum in diademate, quo coronavit illum Synagoga mater sua.

Psal. 5.

VErba mea auribus percipe, Domine, * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meae, * Rex meus, et Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine, mane exaudies vocem meam.

Mane adstabo tibi, et videbo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus, * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, et dolosum abominabitur Dominus; * ego autem in multitudine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant: * Judica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: * quoniam irritaverunt te, Domine.

Et laetentur omnes, qui sperant in te: * in aeternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum: * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae * coronasti nos.

Antiph. Egredimini, et videte, Filiae Sion, Dominum Jesum Christum in diademate, quo coronavit illum Synagoga mater sua.

Antiph. Vidimus eum, et non erat aspectus, et qua-

quasi absconditus vultus ejus : unde nec reputavimus eum. Psalm. 8.

DOmine, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Quoniam elevata est magnificentia tua * super coelos.

Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum, et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum, * lunam, et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis. quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria, et honore coronasti eum; * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus; * oves, et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Antiph. Vidimus eum, et non erat aspectus, et quasi absconditus vultus ejus: unde nec reputavimus eum.

℣. Eripe me de inimicis meis, Deus meus.
℟. Et ab insurgentibus in me libera me.

De Homilia S. Athanasii Episcopi
in Passionem Domini to. 3.

Lectio IV.

CUm exueretur Dominus, eo ipso invisibiliter erigebatur de Diabolo trophaeum; et quo illud manifestum fieret, narratur a Joanne, indutum fuisse purpura, a Matthaeo vero, et Marco, cla-

clamyde coccinea, coronamque illi ex Spinis super caput esse positam, et calamum in manus datum; et ita, cum eum produxissent, genibus flexis adorasse. Miraculum novum, et incredibile, et magnae sine dubio victoriae insigne: quem enim ut hominem condemnaverunt, eum mortuum deinde ut Deum adoraverunt: et quem aspernabantur ut vilem, et contemptibilem, eum confitebantur Regem: cui tunicam, et vestem detraxerant, eum purpura circumdederunt: et quem ignorantes contumeliis afficiebant, eum Prophetam etiam nolentes appellaverunt: et quem per ludibrium, subsannationemque pulsabant, ei triumphalia addiderunt ornamenta, coccineam clamydem, et Coronam Spineam, et calamum. Nam tametsi ea quasi per contumeliam agebant, efficiebatur tamen inde, ut ab eo latenter spoliarentur.

℟. Insurrexerunt in me viri iniqui; absque misericordia quaesierunt me interficere; et non pepercerunt in faciem meam spuere; et lanceis suis vulneraverunt me; et concussa sunt omnia ossa mea. * Ego autem existimabam me tamquam mortuum super terram.

℣. Effuderunt furorem suum in me, fremuerunt contra me dentibus suis = Ego autem.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Sermo 72. de S. Cypriano, alias 18. vel 8. vel 73.

Lectio V.

Videamus diligenter, ne ex palmite operis nostri non nascatur dulcedinis uva, sed fellis: ne dicatur nobis; quod Judaeis dictum est per Prophetam: Sustinui, ut faceret uvam, fecit autem Spinas, et non justitiam, sed clamorem. Quam dura conditio, ut possessio, quae Domino

suo

suo suavitatis fructus afferre debuit, spinarum illum asperitate compunxerit; hoc est, cum Judaei Salvatorem debuerunt tota fidei devotione suscipere, spinarum eum coronaverunt passione! Quae Corona quidem, quantum in Judaeis est, erat injuriarum contumelia; quantum in Domino, erat Corona virtutum. Compungunt ergo Judaei Dominum, dum coronant; compungunt, dum crucifigunt. Unde ait Scriptura Sancta: Videbant in quem compunxerunt.

℟. Omnes amici mei dereliquerunt me, et praevaluerunt insidiantes mihi, tradidit me, quem diligebam. * Et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes, subsannabant mihi.

℣. Inter iniquos projecerunr me, et non pepercerunt Animae meae = Et terribilibus.

Lectio VI.

IGitur, fratres, videte, ne et nobis dicatur: sustinui, ut faceret uvam, fecit autem spinas; hoc est, ne spinas, quas Domino Judaei cruentis imposuerunt manibus, nos iniquis sensibus apponamus, et compungamus eum non asperitate sensuum, sed operum pravitate. Sunt enim spinae cordis, quae Verbum Dei etiam vulnerare consueverunt, de quibus meminit in Evangelio Salvator dicens: seminantis semen cecidisse inter spinas, et crevisse eas, ac suffocasse quod satum est. Ergo, fratres, videte, ne vinea vestra non uvas, sed spinas faciat, ne vindemia vestra non vinum afferat, sed acetum! Quisquis enim vindemiam legit, et pauperibus non largitur, ille acetum colligit, non vinum. Quisquis messes recondit, et indigentibus non ministrat, iste non alimoniae fructus reposuit, sed tribulos avaritiae congregavit.

Nam

Nam propterea ait Scriptura de terra nostra: Spinas et tribulos germinabit tibi.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi. * Quomodò conversa es in amaritudinem, ut me spinis coronares?

℣. Sepivi te, et lapides elegi ex te, et aedificavi turrim = Quomodo = Gloria Patri = Quomodo.

In III. Nocturno.

Antiph. Gravata est super me manus tua: conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

Psalmus 95.

CAntate Domino canticum novum, * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus; * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dii Gentium daemonia: * Dominus autem Coelos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus, * sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriae Gentium, afferte Domino gloriam et honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra, * dicite in Gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae; qui non commovebitur: * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus, * gaudebunt campi, et

omnia

omnia, quae in eis sunt:

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate, * et populos in veritate sua.

Ant. Gravata est super me manus tua: conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

Ant. Christus Jesus splendor Patris, et figura substantiae ejus, portans omnia verbo virtutis suae, purgationem peccatorum faciens, spinis coronatus apparere dignatus est. *Psalm.* 69.

Dominus regnavit, exultet terra: * laetentur insulae multae.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia, et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet, * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae, * propter judicia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum odite malum: * custodit Dominus animas Sanctorum suorum; de manu

nu peccatoris liberavit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde laetitia.

Laetamini justi in Domino: * et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

Antiph. Christus Jesus splendor Patris, et figura substantiae ejus, portans omnia verbo virtutis suae, purgationem peccatorum faciens, spinis coronatus apparere dignatus est.

Antiph. Popule meus, quid feci tibi, aut quid molestus fui? responde mihi: Tu imposuisti Coronam spineam Capiti meo, et arundine percussisti.

Psalmus 97.

CAntate Domino canticum novum: quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum: * in conspectu Gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae, * et veritatis suae domui Israel.

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara, et voce psalmi: * in tubis ductilibus, et voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu Regis Domini; * moveatur mare, et plenitudo ejus, orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt a conspectu Domini: * quaniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et po-

pu-

pulos in aequitate.

Antiph. Populę meus, quid feci tibi, aut quid molestus fuit? responde mihi. Tu imposuisti Coronam Spineam capiti meo, et arundine percussisti.

℣. Deus meus eripe me de manu peccatoris.

℟. Et de manu contra legem agentis, et iniqui.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem. *C.* 19.

Lectio VIII.

IN illo tempore: Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit; et milites plectentes Coronam de spinis imposuerunt Capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 116. *in Joan.*

HOc Pilatus non ob aliud fecisse credendus est, nisi ut ejus injuriis Judaei satiati, sufficere sibi existimarent; et usque ad ejus mortem saevire desisterent. Ad hoc pertinet, quod idem Praeses cohortem suam etiam permisit facere, quae sequuntur, aut fortassis et jussit; quamvis hoc Evangelista tacuerit; dixit enim quid deinde fecerint milites, Pilatum tamen id jussisse non dixit; et milites, inquit, plectentes Coronam de Spinis imposuerunt Capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum, et veniebant ad eum, et dicebant: Ave Rex Judaeorum; et dabant ei alapas. Sic implebantur, quae de se praedixerat Christus.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℣. Qui cum malediceretur, non maledicebat, cum pateretur non comminabatur. Qui peccatum.

Lectio VIII.

SIc Martyres informabantur ad omnia, quae persecutori libuisset facere, perferenda; sic paulisper occulta tremenda potentia commendabatur prius imitanda patientia; sic regnum, quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat; sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabile pullularet in gloria. Exiit ergo Jesus portans Coronam Spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis Pilatus: Ecce Homo. Hic apparet, non ignorante Pilato, haec a militibus facta, sive jusserit ea, sive permiserit; illa scilicet causa, quam supra diximus, et haec ejus ludibria inimici libentissime biberent, et ulterius Sanguinem non sitirent. Egreditur ad eos Jesus portans Spineam Coronam, et purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio; et dicit eis: Ecce Homo. Si Regi invidetis, jam parcite, quia dejectum videtis: Flagellatus est, Spinis coronatus, ludibriosa veste amictus est, amaris conviciis illusus est, alapis caesus est; fervet ignominia, frigescat invidia, sed non frigescit, inardescit potius, et increscit.

℟. Milites Praesidis suscipientes Jesum in Praetorium, congregaverunt ad eum universam cohortem, et exuentes eum, clamydem coccineam circumdederunt ei; * Et plectentes Coronam de Spinis posuerunt super caput ejus.

℣. Genuflexi ante eum, illudebant ei dicentes: Ave Rex Judaeorum = Et plectentes = Gloria Patri = Et plectentes.

Nona lectio erit Homil. feriae, et in fine dic. Te Deum laudamus.

Ad

Ad Laudes et per Horas.

Antiph. Milites Praesidis suscipientes Jesum in Praetorium, congregaverunt ad eum universam cohortem.

Psalm. Dominus regnavit *cum reliq. de Dom.*

Antiph. Et exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei.

Antiph. Et plectentes Coronam de Spinis posuerunt super Caput ejus, et arundinem in dextera ejus.

Antiph. Et genuflexi ante eum, illudebant ei dicentes: Ave Rex Judaeorum.

Antiph. Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant Caput ejus.

Capitulum. *Cantic.* 3.

EGredimini, et videte, Filiae Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis ejus.

Hymnus.

LUstra sex qui jam peregit,
Tempus implens corporis,
Sponte libera Redemptor
Passioni deditus,
Agnus in Cruce levatur,
Immolandus stipite.
Felle potus ecce languet:
Spina, clavi, lancea
Mite corpus perforarunt.
Unda manat, et cruor.
Terra, pontus, astra, mundus
Quo lavantur flumine!
Crux fidelis, inter omnes
Arbor una nobilis.
Sylva talem nulla profert

Fron-

Fronde, flore, germine;
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sustinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa viscera:
Er rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas;
Et superni membra Regis
Tende miti stipite.
Sola digna tu fuisti
Ferre mundi victimam,
Atque portum praeparare
Arca mundo naufrago,
Quam sacer cruor perunxit,
Fusus Agni corpore.
Sempiterna sit beatae
Trinitati gloria,
Æqua Patri, Filioque,
Par decus Paraclito
Unius, Trinique nomen
Laudet Universitas. Amen.

℣. Convertantur retrorsum, et erubescant.
℟. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus Antiphona.

Milites induunt Jesum purpura, et imponunt ei plectentes Spineam Coronam; et coeperunt salutare eum. Ave Rex Judaeorum.

Fit comm. Feriae. Ad Primam.

In ℟. *brev.* ℣. Qui passus es pro homine.
℟. Miserere nobis. Gloria Patri.

Ad Tertiam.

Antiph. Et exeuntes eum.
Capit. Egredimini, *ut supra*,
℟. *br.* Tuam Coronam Spineam * Adoramus Domi-

mino = Tuam Coronam Spineam

℣. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

Adoramus = Gloria Patri = Tuam Coronam.

℣. Miserere nostri, Domine;

℟. Qui passus es pro nobis.

Ad Sextam.

Antiph. Et plectentes Coronam.

Capitulum. *Isa.* 53

VIdimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et quasi absconditus vultus ejus, unde nec reputavimus eum.

℟. *brev.* Miserere nostri, * Domine. Miserere nostri, * Domine.

℣. Qui passus es pro nobis.

℟. Domine = Gloria Patri = Miserere.

℣. Tibi gloria: tibi triumphus, et victoria.

℟. Tibi summae laudis, et honoris Corona.

Ad Nonam.

Antiph. Et expuentes in eum.

Capitulum. *Joan.* 19.

EXivit Jesus portans Coronam Spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis Pilatus, Ecce Homo.

℟. *brev.* Tibi gloria, * Tibi triumphus, et victoria = Tibi gloria.

℣. Tibi summe laudis, et honoris Corona = Tibi triumphus = Gloria Patri = Tibi gloria.

℣. Tuam Coronam Spineam veneramur Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus Passionem.

In secundis Vesperis omnia ut in primis cum comm. Feriae. *Ad Magnificat Antiph.*

O coronae miranda dignitas! mortis poenas debitas repellis: tu spes lapsis, firmitas infirmis, tu restauras Coronas perditas OF-

OFFICIUM

DE CLAVIS, Et LANCEA DOMINI

Duplex Majus.

In primis Vesperis. Antiph.

Hasta Regem gloriae, *cum reliq. de Laud. ut infra.*

Psalmus, Dixit Dominus, *cum reliq. de Dom. et loco ultimi Psal.* Laudate Dominum omnes gentes. *Capitulum* *Sap.* 5.

SUmet Dominus scutum inexpugnabile, aequitatem: acuet autem duram iram in Lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

Hymnus.

PAnge lingua gloriosae
Lanceae praeconium,
Quae reclusit pretiosae
Cataractae fluvium,
Passo Christo dolorose
Pro salute Gentium.

Hasta gazis praeoptata
Mundi pandit pretium
Cordis tactu praeparata
Fit sagitta fortium
Arma Clavi sunt beata
Contra vires Daemonum.

Dulcis Hasta Dei latus
Spoliasti sanguine
Dulces clavi, qui reatus
Expurgastis flumine;
Ut sit Mundus emundatus,
Et sanatus vulnere.

Hasta fulcit viatores,

Et

Et timentes animat,
Et ostenso bellatores
Cordis succo robarat.
Clavus firmat, et dat rores,
Pusillosque recreat.
Jesu, victor inferorum
Qui triumphas Lancea
Et virtute qui Clavorum
Restaurasti omnia,
Fac, ut horum nos armorum
Muniant praesidia.

℣. Accipiet armaturam zelus illius.

℟. Et armabit creaturam ad ultionem inimicorum.

Ad Magnificat. Antiphona.

Gaude, pia plebs justorum, omne genus Christianorum, tantis de muneribus; nam clenodia salutis tibi dedit Rex virtutis suis de vulneribus, Clavos, Lanceam, et Crucem, ut sequaris Christum Ducem.

Oratio.

Deus, qui in assuptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro Mundi salute voluisti, concede propitius, ut, qui eorumdem Clavorum, et Lanceae sollemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Ad Matut. Invit. Coelestis Regis Lanceam, venite adoremus. * Et pro Clavis ejus, Christo jubilemus.

Psal. Venite exultemus.

Hymnus.

Sacris solemniis sonent praeconia,
Armorum Domini, per quae victoria
Venit Christicolis: sint in memoria
Crux, et Clavi, et Lancea.
Crux apud inferos spoliat tartara.

Lan-

Lancea superis tribuit praemia,
Clavi consociant coelos, et infima,
Fletum mutant laetitia.
Clavus dum figitur in Dei manibus,
Et dum demergitur in sacris pedibus,
Hasta dum fodicat latus, hominibus,
Manat gratiae fluvius.
Lancea saevient in Dei pectore,
Et inde proferens aquam cum sanguine,
Mundum laetificat impetus flumine,
Omnes ad aquas currite.
Te summa Deitas, Coelum magnificat,
Ordo Seraficus laudibus insonat.
His noster pariter coetus se misceat,
Et in saecula te canat. Amen.

In I. Nocturno.

Antiph. Exaltatur Crucis lignum: dum Christus occubuit lanceatus, a maligno hoste nos eripuit.

Psalmi Nocturnorum, ut in Officio Coronae Spinarum pag. 62.

Antiph. Videte gloriosa loca clavorum, et latus meum lancea perforatum pro salute Mundi.

Antiph. Latus ejus aperuit, patefacit ostium vitae, ingrediamur illud.

℣. Tuam Lanceam adoramus, Domine.

℟. Tuam gloriosam Passionem recolimus.

De libro secundo Paralipomenon, *Cap.* 3.

Lectio I.

FEcit igitur Rex Salomon ducentas hastas de summa sexcentorum aureorum, qui in singulis hastis expendebantur. Trocenta quoque scuta aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur singula scuta; posuitqua ea Rex in armamentario, quod erat consitum nemore.

℟.

℟. Videte gloriosa loca Clavorum, et latus meum Lancea perforatum pro salute Mundi. * Palpate et videte, quia ego ipse sum.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit = Palpate.

De libro Sapientiae. *Cap.* 25.

Lectio II.

ET accipiet armaturam zelus illius, et armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace justitiam, et accipiet pro galea judicium certum. Sumet scutum inexpugnabile aequitatem. Acuet autem duram iram in Lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

℟. Latus ejus aperuit: * patefecit ostium vitae.

℣. Ingrediamur illud = Patefecit.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios.

Lectio III. *cap.* 6.

INduite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias Diaboli: quoniam non est nobis colluctatio adversus carnem, et sanguinem, sed adversus Principes, et Potestates: adversus Mundi Rectores tenebrarum harum, et contra spiritualia nequitiae in caelestibus. Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induite loricam justitiae, et calceati pedes in praeparationem Evangelii pacis, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere, et galeam salutis assumite, et gladium spiritus, quod est Verbum Dei.

℟. Inter Clavos * Christum in Cruce separatus est

℣. Et in sancta resurrectione mundus in ejus laudibus vigilavit = Christus = Gloria Patri = Christus.

In II. Nocturno.

Antiph. Tuam Lanceam adoramus, Domine, et tuam gloriosam Passionem recolimus.

Ant. Dulces Christi Clavi, pungite corda nostra.

Ant. Christus pro nobis Clavis fossus in palmis, atque pedibus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit.

℟. Et dolores nostros ipse portavit.

Sermo Innocentii Papae Sexti.

In decreto de Festo Lanceae, et Clavorum Dom.

Lectio IV.

IN Redemptoris nostri Domini Jesu Christi sacratissima Passione sic nos gloriari oportet, ut ipsius Passionis cuncta mysteria dinumerantes et merita singulis etiam ejus salutaribus instrumentis glorienur; inter quae illud celebriter memorandum est, quod ipse Salvator, emisso in Cruce jam spiritu, sustinuit, perforari Lancea latus suum, ut, inde sanguinis, et aquae profluentibus undis, formaretur unica, et immaculata, ac Virgo Sancta Mater Ecclesia Sponsa sua. O beatissima ipsius sacri lateris apertura, unde nobis tot, et tanta divinae pietatis dona fluxerunt! O felix Lancea, quae tot bona nobis efficere, et ad tanti triumphi gloriam meruit superaddi!

℟. Surge, Virgo Ecclesia, Sponso redde munia, tui Clavi gratiae imprimunt vestigia, per quae ruit infernalis Sisara: * Nam Clavum Jahel malleo fixit in ejus tempora.

℣. Dulces Clavi, pugnite corda nostra. Nam Clavum.

Lectio V.

HÆc latus ipsum aperiendo, sacratissimas januas nobis Regni Caelestis aperuit. Haec vulnerando jam mortuum, vulnera nostra sanavit, vi-

vitamque nobis reddidit et salutem. Haec innoxium transfigendo, illius sanguine culpas nostras abstersit; et demum ejusdem sacratissimis undis irrigata, caecitatis nostrae tenebras sustulit, et nos ipsius divinae pietatis fluviis mundavit. Illi etiam dulces Clavi, quibus ipse Salvator eidem Cruci fuit affixus, quique non solum immaculato respergi sanguine, et molem ferre tanti ponderis meruerunt, sed et nos etiam per ipsorum salutiferas plagas dulcedinem tantam ipsius divinae charitatis accepimus, ut manus nostrae a peccati solutae nexibus, pedesque nostri a motis laqueis fuerint liberati, sunt devotissime recolendi.

℟. Hasta nitet * margaritis nimis coruscantibus.
℣. Mucro gemmis infinitis sanguine vernantibus: Margaritis.

Lectio VI.

QUid enim vulnere, et plagis hujusmodi sanctius? Quid eis salubrius, ex quibus salus nostra processit, et in quibus assidue se possunt curare animae devotorum? Licet igitur Lancea, et Clavi praedicti, aliaque ipsius Passionis salutaria instrumenta sint a cunctis fidelibus Christi ubilibet veneranda, et de ipsa etiam Passione in eadem Ecclesia sollemnia annis singulis officia celebrentur, et fiant, dignum tamen, et conveniens reputamus, si de ipsius Passionis specialibus instrumentis, et praesertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur haberi, solemne, ac speciale festum celebretur, et fiat; Nosque illos fideles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsis habere se gaudent, in eorum devotione, divinis officiis, atque muneribus specialiter foveamus.

℟. Jesu, nostra spes * suavis ab uberibus.
℣. Pro nobis fossus Clavis in palmis, atque pe-

pedibus = Suavis = Gloria Patri = Suavis.

In III. Nocturno.

Ant. Tu, Christe, nostrum gaudium, de lanceato latere da oris mellicidium ardenti corde sugere.

Ant. Vibrans miles Lanceam acutissimam aperuit templum sanctum gloriae Dei.

Ant. Tuam Lanceam adoramus, tuam gloriosam recolimus Passionem.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. *Cap.* 19.

IN illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: sitio. Et reliqua.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. *in Joan.*

UNus militum Lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua. Vigilanti Verbo Evangelista usus est, ut non diceret: Latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed aperuit: ut illud quodammodo vitae ostium panderetur, unde Sacramenta manaverunt, sine quibus ad vitam quae vera vita est, non intratur. Ille sanguis, qui fusus est, in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutaris temperat poculum, haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenuntiabant, quod Noe in latere arcae ostium facere jussus est, quo intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus figurabatur Ecclesia.

℟. Vibrans miles Lanceam acutissimam aperuit templum sanctum gloriae Dei: * In quo habitat plenitudo Divinitatis.

℣.

℣. Ibi abscondita est fortitudo ejus, ante faciem ejus ibit mors = In quo.

Lectio VII.

PRopter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum, magnumque signavit bonum ante magnum praevaricationis malum, et secundus Adam inclinato capite, in Cruce dormivit; ut inde formaretur ei Conjux, quae de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt? quid isto sanguine mundius? quid vulnere isto salubrius? Facta sunt enim haec, inquit, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

℣. Tuam Lanceam adoramus, Domine: * Tuam gloriosam recolimus Passionem.

℟. Hasta Regem gloriae cruentavit Christum = Tuam = Gloria Patri = Tuam.

Lectio IX.

DUo testimonia de Scripturis singulis reddidit, quasi facta fuissent, narravit. Nam quia dixerat: Ad Jesum autem cum venissent, et viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, ad hoc pertinet testimonium: Os non comminuetis ex eo; quod praeceptum est eis, qui celebrare Pascha jussi sunt, ovis immolatione, in veteri lege, quae Dominicae Passionis umbra praecesserat. Unde Pascha nostrum immolatus est Christus, de quo Isaias Propheta dixerat: Sicut ovis ad occisionem ductus est. Item quia subjunxerat dicens: Sed unus militum lancea latus ejus aperuit: ad hoc pertinet alterum testimonium: Videbunt, in quem transfixerunt. Ubi promissus est Christus in ea, qua crucifixus est, carne venturus.

Te

Te Deum laudamus.

Ad Laudes et per Horas.

Ant. Hasta Regem gloriae Christum cruentavit, dum Crucis in arbore Dominus regnavit.

Psal. Dominus regnavit *cum reliq. de Domin.*

Ant. Hanc tremendam Lanceam omnes adoremus, et in ejus laudibus semper jubilemus.

Ant. Unus militum Lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Antiph. Fuit mortuus, et ecce sum vivens in saecula saeculorum.

Antiph. Sempiterna gaudia Christus tunc donavit, cum Clavis, et Lancea mortem superavit.

Capitulum *Sap. 5.*

SUmet Dominus scutum inexpugnabile, aequitatem: acuet autem duram iram in Lanceam, et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.

Hymnus.

VErbum supernum prodiens
Salvare quod perierat,
Hasta, Clavisque moriens
Complevit ad quod venerat.

O gloriosa Lancea,
Timor, tremorque Doemonum,
Regna pandis siderea,
Per sanctae necis meritum.

Tu Clavorum stigmatibus
Emanas mundi pretium:
E cunctis aromatibus
Spirans odorem caelicum.

In corde Christi mergitur
Murco leone saevior:
De forti fons exoritur,
Cibusque melle dulcior.

In

In Natum Pater phialam
Effudit iracundiae,
Ut nobis coenam maximam
Gratis suae det gloriae.
O Christe nostrum gaudium,
De vulnerato latere
Da lac, et vinum depluum
Ardente corde sugere.
Precamur, Auctor omnium,
Ut nostra sis refectio:
Tuorum quoque meritum
Amorum sis protectio: Am.

℣. Per sanctam Lanceam de inimicis nostris.
℟. Libera nos, Deus noster.

Ad Benedictus. Antiph.

O felix, et omni laude digna Lancea Salvatoris quae pertransiens latus ejus chirographum peccati affixit patibulo Crucis. *Oratio.*

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti, concede propitius, ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in caelis. Qui vivis.

Ad Primam

Qui vulneratus es pro nobis.

Ad Tertiam. Antiph.

Hanc tremendam Lanceam.

Capitulum. Sumet Dominus, *ut supra*.

℟. *breve*. Apprehende * arma, et scutum = Apprehende.

℣. Et exurge in adjutorium mihi = Arma, et scutum = Gloria Patri = Apprehende.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.

℟.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ad Sextam. Antiph.

Unus militum,

Capitulum. *Apoc.* I.

Gratia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui erat, et qui venturus est, et a Jesu Christo, qui est testis, fidelis, primogenitus mortuorum; et Princeps Regum terrae; qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

℟. *Breve*. Foderunt * Manus meas, et pedes meos = Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia essa mea = Manus: Gloria Patri = Foderunt.

℣. Quem tu percussisti, persecuti sunt.

℟. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Ad Nonam. *Antiph.*

Sempiterna gaudia.

Capitulum. *Apoc.* I.

Ego sum primus, et novissimus, et vivus, qui fui mortuus, et ecce sum vivens in saecula saeculorum.

℟. *Breve*. Quem tu percussisti, * Persecuti sunt: Quem tu.

℣. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt = Persecuti = Gloria Patri = Quem tu.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

In II. Vesperis omnia, ut in primis, et loco ultimi Psal. Credidi, propter quod.

Ad Magnificat. Antiphona.

Collaudemus Christi clementiam, qui per gloriosos Clavos, et Lanceam dat Ecclesiae de inimicis victoriam, et in caelo vitam, et coronam perpetuam. *Oratio.* Deus qui, *ut sup.*

OFFI-

OFFICIUM

SACRORUM QUINQUE VULNERUM D. N. JESU CHRISTI.

Duplex Majus.

AD VESPERAS.

Ant. Vere lanquores nostros *cum reliq. de Laud.*
Psal. Credidi *cum reliq. ut ad Vesp. pag.* 3.

Capitulum. *Isaia* 53.

CHristus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

PAnge, lingua, gloriosi *ec.* 61.

℣. Videbunt, in quem transfixerunt.

℟. Et dolebunt super eum, ut in morte Primogeniti.

Ad Magnificat Antiphona.

Dum in Cruce penderet Unigenitus Dei Filius, et ab omnibus subsannaretur, Mater ejus Virgo Maria ipsum verum Deum, et hominem condolens venerabatur.

Oratio.

DEus, qui Unigeniti Filii tui passionem, per quinque vulnera ejus, et Sanguinis effusionem humanam naturam peccato perditam reparasti, tribue nobis, quaesumus, ut qui ab eo suscepta vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissimi Sanguinis fructum consequi mereamur in coelis. Per eumdem Dominum.

Ad Matutinum. Invitatorium.

Christum in Curce confixum, quinque plagis vul-

vulneratum * Venite adoremus.

Psal. Venite, exultemus etc.

Hymnus. Pange lingua gloriosi Lauream certaminis, etc. 61.

In I. Nocturno.

Ant. Quis est, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? *Psalm.* 10.

IN Domino confido; quomodo dicitis animae meae, * transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, * paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam, quae perfecisti, destruxerunt; * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo, * Dominus, in coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum, et impium: * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit: * aequitatem vidit vultus ejus.

Ant. Quis est, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra?

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Psal. 14.

DOmine, quis habitabit in tabernaculo tuo, * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, et operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit

egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec, * non movebitur in aeternum.

Antiph. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Ant. Torcular calcavi solus, et de Gentibus non fuit vir mecum.

Psal. 23.

DOmini est terra, et plenitudo ejus, * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum, * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, Principes vestras, et elevamini portae aeternales, * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis, et potens, Dominus potens in praelio.

Attollite portas, Principes, vestras, et elevamini portae aeternales, * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum

ipse

ipse est Rex gloriae.

Antiph. Torcular calcavi solus, et de Gentibus non fuit vir mecum.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

De Isaia Propheta

Lectio I. *Cap. 53.*

Quis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendit sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor; et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit; et dolores nostros ipse portavit; et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Gratificavit nos Deus in dilecto Filio suo: * In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus in remissionem peccatorum.

℣. Ecce venit plenitudo temporis, in quo misit Deus Filium suum in terra = In quo habemus.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi Agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum.

De

De angustia, et de judicio sublatus est; generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua, eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate.

℟. Nos, qui aliquando eramus longe, facti sumus prope per Sanguinem Jesu Christi: Ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. A Domino factum est illud, et est mirabile in oculis nostris = Ipse est pax nostra.

Lectio III.

QUis est, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in moltitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor justitiam, et pugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de Gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, et conculcavi eos in ira mea, et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea, et omnia indumenta mea inquinavi: dies enim ultionis in corde meo, annus Redemptionis meae venit: circumspexi, et non erat auxiliator: quaesivi, et non fuit qui adjuvaret.

℟. In primogenito ex mortuis complacuit omnem plenitudinem divinitatis inhabitare, et per eum reconciliari omnia in ipsum. * Pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive quae in coelis, sive quae in terris sunt.

℣. Ipse est caput corporis Ecclesiae, in omnibus primatum tenens = Pacificas per sanguinem.

Gloria Patri = Pacificans.

Ant.

Antiph. Foderunt manus meas; et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.

Psalm. 21.

DEus Deus meus, respice in me; *ec.* 11.

Antiph. Foderunt manus meas; et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.

Antiph. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Psalm. 65.

JUbilate Deo, omnis terra; psalmum dicite nomini ejus, * date gloriam laudi ejus.

Dicete Deo, quam terribilia sunt opera tua, Domine! * in multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei, * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: * ibi laetabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in aeternum, oculi ejus super gentes respiciunt: qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, Gentes, Deum nostrum, * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam, * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus, * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro, * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem, et aquam, * et eduxi-

xisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis, * reddam tibi vota mea, quae distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum, * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi, cum incenso arietum, * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes qui timetis Deum, * quanta fecit animae meae.

Ad ipsum ore meo clamavi, * et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meae.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam a me.

Antiph. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Ant. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, nec fota oleo.

Psalmus 75.

Notus in Judaea Deus, * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum, * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob, * dormitaverunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, et qui resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De

De coelo auditum fecisti judicium: * terra tremuit, et quievit,

Cum exurgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete et reddite Domino Deo vestro: * omnes qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili et ei, qui aufert spiritum principum, * teribili apud Reges terrae.

Ant. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, nec fota oleo.

℣. Vere languores nostros ipse tulit.

℟. Et dolores nostros ipse portavit.

De sermone S. Bernardi Abatis.

Lib. de Pass. Domini. Cap. 41.

Lectio IV.

CAptus est Jesus post plurimas illusiones tam Judaeorum, quam Gentium, post sanguinis plures effusiones, clavis immitibus manibus simul et pedibus perforatur; et configitur ligno Crucis salvator noster mitissimus Jesus. Intuere, et respice rosam Passionis sanguineae, quomodo rubet in indicium ardentissimae charitatis. Contendunt passio, et charitas: ista, ut plus ardeat: illa, ut plus rubeat.

℟. Per mortem destruxit Jesus eum, qui mortis habebat imperium; * Ut liberaret eos, qui timore mortis obnoxii erant servituti.

℣. Unde debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret = Ut liberaret.

Lectio V.

VIde quomodo hoc flore rosae floruerit optima vitis nostra rubicundus Jesus. Vide totum corpus, sicubi rosae sanguineae florem non invenias.

In

Inspicem manum unam, et alteram, si florem rosae non invenias in utraque. Inspice pedem unum, et alterum, numquid non rosei? Inspice lateris aperturam, quia nec illa caret rosa, quamvis subrubea sit, propter mixturam aquae, quia, sicut narrat Evangelista, cum unus militum lancea latus ejus perforasset, exivit sanguis, et aqua.

℟. Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum. * Et sicut in Adam omnes peccaverunt, ita in Christo omnes vivificabuntur.

℣. Novissime autem inimica destruetur mors = Et sicut.

Ex eodem B. Bernardi Sermone de Pas. Domini
Lectio VI.

Respice, Domine Sancte Pater, de Sanctuario tuo, et de excelso Caelorum habitaculo, et intuere hanc Sacrosanctam Hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, Sanctus puer tuus Dominus Jesus pro peccatis fratrum suorum; et esto placabilis super multitudine maliziae nostrae. Cognosce, Pater, tunicam filii tui Joseph. Heu! fera pessima devoravit eum, et conculcavit in furore suo vestimentum ejus; ecce quinque scissuras lamentales in eo reliquit.

℟. Vidimus Jesum propter passionem mortis gloria, et honore coronatum: * Ut pro omnibus gustaret mortem.

℣. Decebat eum, qui multos filios in gloriam adduxerat, aucturem salutis eorum per passionem consummari = Ut pro omnibus. Gloria Padri, Ut pro omnibus.

In III. Nocturno.

Antiph. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? G.

Psal. ut in III. Noct. Officij Coronae Spi. pag. 70

Antiph. His plagatus sum in domo eorum, qui me diligebant.

Antiph. In amaritudine fermo meus est; et majus plagae meae aggravata est super gemitum meum.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. *Cap. 19.*

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consumata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio· Et reliqua.

Homilia Sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini·

Lib. 12. Comment. in Joan.

Cum ab immanibus Judeis omnis in Christum expleta esset impietas, nec quidquam jam ad summam crudelitatem reliquum esset, ad extremum Caro Christi Sanctissima proprium quiddam ac naturale rursus patitur. Multis enim, ac variis doloribus exiccata, siti torquetur. Graves siquidem dolores magnam ad sitim commovendam vim haben, naturali quodam, et inexplicabili calore humidum consumentes, et igneis ardoribus precordia urentes. Consummatum esse ait impetatis Judaicae modum, et impotentem saeviendi animum. Quid enim Judaei intentatum reliquerunt, aut quid non extremae crudelitatis adhibuerunt? Quod supplicii aut contumeliae genus praetermiserunt?

℟. Manifestata est gratia Dei per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi: * Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam in incorruptionem.

℣. Liberavit, et vocavit nos vocatione sua sancta per gratiam, quae data est nobis in Christo. Qui destruxit.

Lectio VIII.

Quamobrem jure, consummatum est, ait: sed hora jam eum ad praedicandum spiritibus, qui apud inferos erant, invitante. Advenit enim, ut mortuorum, ac vivorum dominaretur; ipsam pro nobis mortem suscepit, commudm hanc naturae passionem sustinuit in carne sua. Cum autem Jesum caput inclinasse comperissent, et jam eum expirasse putarent, frustra ejus crura confringi existimant; sed cum adhuc mortuum esse nonnihil dissiderent, lancea latus ejus perfodiunt, unde cruor aqua mixtus scaturit, quod Eulogiae mysticae, et sancti baptismatis imago quaedam erat, atque primitie. Christi enim est vere, et a Christo sanctum baptisma; et mysticae Eulogie vis ex sancta nobis carne prodiit.

℟. Dignus es, Domine, accipere librum, et aperire signacula ejus, quoniam occisus es, et redemisti nos Deo. * in sanguine tuo.

℣. Fecisti enim nos Deo nostro regnum, et Sacerdotes = In sanguine tuo = Gloria Patri = In sanguine tuo.

Ad Laudes, et per horas. Antiph.

Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit.

Psal. Dominus regnavit, *cum reliqui de Dominica*

Ant. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.

Ant. Alligavit Dominus plagam populi sui, et percussuram ejus sanavit.

Ant. Omnis, qui transibit, stupebit super omnes pagas ejus.

Ant. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor sicut dolor meus.

Capitulum. Isaiae 53.

Christus vulneratus est propter iniquitates nostros, attritus est propter scelera nostra, cujus livare sanati sumus.

℞. Deo gratias.

Hymn. Lustra sex qui iam peregit. *ec.* 75.

℣. Avertantus retrorsum, et erubescant.

℞. Qui cogitant mihi mala.

Ad Benedictus. Antiphona.

Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Oratio

Ad Primam. Ant. Vere languores.

In ℞. *brev.* ℣. Qui vulneratus es pro nobis.

Ad Absulutionem Capituli dicitur Capitulum Nonae ad Tertiam. Ant. Ipse autem.

Capitulum. Christus vulneratus est, *ut supra.*

℞. *brev.* Foderunt manus meas, * et pedes meos = Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia ossa mea = Et pedes meos. Gloria Patri = Foderunt.

℣. O vos omnes, qui transitis per viam.

℞. Attendite, et videte dolorem meum.

Ad Sextam. Ant. Alligavit Dominus.

Capitulum. Isaiae 50.

Faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me. Dominus Deus auxiliator meus, et ideo non sum confusus.

℞. Deo Gratias.

℣. *br.* Vere languore nostros * Ipse tulit = Vere

℣. Et dolores nostros ipse portavit = Ipse tulit = Gloria Padri = Vere languores.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℞. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Nonam. Antiph. O vos omnes.

Capitulum. Isaiae 53.

Tradidit Christus in morte animam suam, et cum sceleratis reputatus est, et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. Deo gratias.

℟. *br.* Ipse vulneratus est * Propter iniquitates nostras = Ipse.

℣. Attritus est propter scelera nostra = Propter = Gloria Patri = Ipse vulneratus.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et non aperuit os suum.

In II. Vesp. omnia ut in primis.

Ad Magnificat. Antiphona.

Ego sum vestra Redemptio, manus meae, quae vos fecerunt, clavis confixae sunt propter vos, flagellis caesus sum, spinis coronatus sum, aquam petii pendens, et acetum porrexerunt, in escam meam fel dederunt, et in latus lanceam; mortuus, et sepultus resurrexi; vobiscum sum, et vivo in aeternum.

OFFICIUM
PRETIOSISSIMI SANGUINIS D. N. JESU CHRISTI.
AD VESPERAS

Ant: Quis est, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua.

Psalmi ut in Dominica, et loco ultimi, Laudate Dominum omnes gentes etc.

Antiph. Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Antiph. Vestitus erat veste aspersa sanguine, et vocatur nomen ejus Verbum Dei.

Ant. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari?

Ant. Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum.

Capitulum. Hebr. 9

Fratres, Christus assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, idest non hujus creationis neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta, eterna redemptione inventa.

Hymnus.

Festivis resonent compita vocibus,
Cives laetitiam frontibus explicent,
Taedis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri, et senes.
Quem dura moriens Christus in arbore,
Fudit multiplici vulnere Sanguinem,
Nos facti memores dum colimus, decet
Saltem fundere lacrymas.
Humano generi pernicies gravis
Adami veteris crimine contigit:
Adami integritas, et pietas novi
Vitam reddidit omnibus.
Clamorem validum Summus ab Æthere
Languentis Geniti si Pater audiit,
Placari potius Sanguine debuit,
Et nobis veniam dare.
Hoc quicumque stoam Sanguine protulit,
Absterget maculas, et roseum decus,
Quo fiat similis protinus Angelis,
Et Regi placeat, capit.
A recto instabilis tramite postmodum
Se nullus retrahat, meta sed ultima

Tangatur, tribuet nobile praemium,
Qui cursum Deus adjuvat.
Nobis propitius sis Genitor potens,
Ut quos Unigeni Sanguine Filii
Emisti, et placido Flamine recreas,
Caeli ad culmina transferas. Amen.

℣. Redemisti nos, Domine, in Sanguine tuo.
℟. Et fecisti nos Deo nostro Regnum.

Ad Magnificat Antiphona.

Accessistis ad *Sion* montem, et Civitatem Dei viventis, Jerusalem caelestem, et testamenti novi mediatorem Jesum, et Sanguinis aspersionem melius loquentem, quam Abel.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Unigenitum Filium tuum Mundi Redemptorem constituisti, ac ejus *Sanguine* placari voluisti; concede, quaesumus, salutis nostrae pretium solemni cultu ita venerari, atque a praesentis vitae malis ejus virtute defendi in terris, ut fructu perpetuo laetemur in caelis. Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti etc.

Ad Matutinum Invitatorium

Christum Dei Filium, qui suo nos redemit Sanguine; * Venite adoremus.

***Psalmus* Venite exultemus,**

Hymnus.

Ira justa Conditoris
Imbre aquarum vindice
Criminosum mersit Orbem,
Noe in Arca sospite;
Mira tandem vis amoris
Lavit Orbem Sanguine.
Tam salubri terra foeta

Irrigata pluvia,
Ante spinis quae scatebat,
Germinavit flosculos:
Ineque nectaris saporem
Transiere absynthia.
Triste protinus venenum
Dirus anguis posuit,
Et cruenta belluarum
Desiit ferocia.
Mitis Agni vulnerati
Haec fuit victoria.
O Scientiae supernae
Altitudo impervia!
O suavitas benigni
Praedicanda pectoris!
Servus erat morte dignus,
Rex luit poenam optimus.
Quando culpis provocamus
Ultionem Judicis
Tunc loquentis protegamur
Sanguinis praesentia;
Ingruentium malorum
Tunc recedant agmina.
Te redemptus laudet Orbis
Grata servans munera,
O salutis sempiterne
Dux, et auctor inclyte,
Qui tenens beata regna
Cum Parente, et Spiritu Amen.

In I. Nocturno.

Antiph. Postpuam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur Puer, vocatum est nomen ejus Jesus.

Psal. 2

Quare fremuerunt gentes, * ec. 9.

Ant. Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur Puer, vocatum est nomen ejus Jesus

Ant. Factus in agonia, prolixius orabat et factus est sudor ejus, sicut guttae Sanguinis decurrentis in terram.

Psalm. 3.

Domine, quid multiplicati sunt *ec.* 10

Ant. Factus in agonia prolixius orabat, et factus est sudor ejus, sicut guttae Sanguinis decurrentis in terram.

Ant. Judas, qui eum tradidit, poenitentia ductus retulit triginta argenteos dicens. Peccavi tradens sanguinem justum.

Psal. 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum, * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus, * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae, calicis mei, * tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclaris, * etenim haereditas mea praeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper, * quoniam a dextris est mihi, ne commovear:

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno; * nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo: * delectationes in dextra tua usque in finem.

Ant. Judas, qui eum tradidit, poenitentia ductus retulit triginta argentor dicens: Peccavi tradens Sanguinem justum.

℣. Redemisti nos, Domine.

℟. In sanguine tuo.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Lectio I.

Christus assistens Pontifex futurorum honorum per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, idest non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum; sed per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta, aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis; quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi? Ed ideo novi testamenti mediator est, ut morte intercedente in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priori testamento, repromissionem accipiant, qui vocati sunt, aeterne haereditatis.

℟. Jesus, ut sanctificaret per suum Sanguinem populum, extra portam passus est: * Exeamus

igitur ad eum extra castra, improperium ejus portantes.

℣. Nondum enim usque ad Sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes. Exeamus igitur.

Lectio II.

Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est; alioquin nondum valet, dum vivit. Qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lectó enim omni mandato Legis a Moysé universó populo, accipiens sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopó ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit dicens: Hic Sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum, et omnia vasá ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia pené in sanguine secundum legem mundantur: et sine sanguinis effusione non sit remissio.

℟. Moyses sumptum sanguinem respersit in populum; * Et ait: Hic est sanguis foederis, quod pepigit Dominus vobiscum.

℣. Fide celebravit Pasca, et sanguinis effusione, ne, qui vastabat primitiva, tangeret eos = Et ait.

Lectio III.

Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu Sanctorum in Sanguine Christi, quam initiavit nobis viam novam, et viventem per velamen, idest Carnem suam, et Sacerdotem magnum, super Domum Dei, accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus aqua munda, teneamus spei nostrae confessionem indeclinabilem, (fidelis enim est, qui repromisit), et considere-

mus invicem in provocationem charitatis, et bonorum operum.

℟. Vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in Sanguine Christi; * Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. Complacuit per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per Sanguinem Crucis ejus sive quae in terris, sive quae in celis sunt. = Ipse enim = Gloria Patri = Ipse.

In II. Nocturno

Ant. Pilatus volens populo satisfacere tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Psalm. 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuae ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me, * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae, * propter nomen suum.

Nam et si ambulavero in medio umbrae mortis, non timebo mala, * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum; * et calix meus inebrians quam praeclarus est!

Et misericordia tua subsequetur me, * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini, * in longitudinem dierum.

Antiphona. Pilatus volens populo fatisfacere tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Antiphona. Videns autem, quia nihil profice

ret, accepta aqua, lavit manus coram populo dicens: Innocens ego sum a sanguine Justi hujus.

Psal. 29.

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus, clamavi ad te, * et sanasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam, * salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino Sancti ejus, * et confitemini memoriae sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus, * et vita in voluntate ejus:

Ad vesperum demorabitur fletus, * et ad matutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea. * non movebor in aeternum.

Domine, in voluntate tua, * praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me, * et factus sum conturbatus.

Ad te, Domine, clamabo, * et ad Deum meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo, * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, et misertus est mei; * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi; * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar, * Domine Deus meus, in aeternum confitebor tibi.

Ant. Videns autem, quia nihil proficeret, acepta aqua, lavit manus coram populo dicens: Innocens ego sum a Sanguine Justi hujus.

Ant. Et respondens universus populus dixit: Sanguis ejus super filios nostros.

Psalm. 63.

Exaudi Deus orationem meam cum deprecor: * a timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me a conventu malignantium, * a multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas, * intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, et non timebunt, * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos, * dixerunt; Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates, * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum, * et exaltabitur Deus

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum, * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos, * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei, * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Et respondens universus populus dixit * sanguis ejus super nos; et super filios nostros.

℣. Sanguis Jesu Christi filii Dei.

℟. Emundat nos ab omni peccato.

Sermo S. Joannis Chrysost.

Lectio IV.

Vultis Sanguinis Christi audire virtutem? redeamus ad ejus exemplum, et priorem typum recordemur, et pristinam scripturam narremus. In Ægypto nocte media, Ægyptiis Deus plagam decimam minabatur, ut eorum primogenita deperirent, quia primogenitum ejus populum detinebant. Sed ne amata plebs Judaeorum una cum illis periclitaretur, quia unus locus continebat universos, remedium discretionis inventum est. Proinde exemplum mirabile, ut discas in veritate virtutem. Ira divinae indignationis sperabatur, et domos singulas mortifer circuibat. Quid igitur Moyses? Occidite, inquit, agnum anniculum, et sanguine ejus linite januas. Quid ait, Moyses? Sanguis ovis rationalem hominem liberare consuevit? Valde inquit, non eo quod sanguis est, sed quia Dominici Sanguinis per eum demonstratur exemplum.

℟. In timore incolatus vestri conversamini * Scientes, quod non corruptibilibus auro, vel argento redempti estis.

℣. Sed pretioso Sanguine quasi agni immaculati Christi: = Scientes. *Lectio V.*

Nam sicut Regnantium statuae, quae sine causa sunt, et sermone, nonnumquam ad se confugientibus hominibus, animo et ratione decoratis subvenire consueverunt, non quia sunt aere confectae, sed quia retinent imaginem Principalem: ita et sanguis ille, qui irrationalis fuit, animas habentes homines liberavit. Non quia sanguis fuit, sed quia hujus Sanguinis ostendebas adventum. Et tunc Angelus ille vastator, cum linitos postes atque aditus pervideret, transjecit gressus, et non

est ausus intrare. Nunc ergo si viderit inimicus non postibus impositum sanguinem Typi, sed fidelium ore lucentem Sanguinem veritatis Christi templi postibus dedicatum, multo magis se subtrahet. Si enim Angelus cessit exemplo, quanto magis terrebitur inimicus, si ipsam perspexerit veritatem? *Vis* et aliam hujus Sanguinis scrutari virtutem? volo, unde primum cucurrit inspicias, et de quo fonte manavit. De ipsa primum Cruce processit: Latus illud Dominicum initium fuit. Mortuo enim, ait, Jesu; et adhuc in Cruce pendente, approximat miles: Latus lancea percussit, et exinde aqua fluxit, et Sanguis, Unum baptismatis symbolum, aliud sacramenti. Ideo non ait: Exiit Sanguis, et aqua; sed exiit aqua primum, et Sanguis. Quia primum baptismate diluimur, et postea mysterio dedicamur.

℟. Empti estis pretio magno, * Glorificare, et portate Deum in corpore vestro.

℣. Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum. = Glorificate.

Lectio VI.

Latus miles apruit, et templi Sancti parietem patefecit, et ego thesaurum praeclarum inveni, et fulgentes divitias me gratulor reperire. Sic et de illo agno factum est. Judaei ovem occiderunt, et ego fructum de Sacramento cognovi. De latere Sanguis, et aqua. Nolo tam facile, auditor, transeas tanti secreta mysterii. Restat enim mihi mystica, atque secretalis oratio. Dixi baptismatis symbolum, et mysteriorum aquam illam, et Sannguinem demonstrare. Ex his enim Sancta fundata est Ecclesia per lavacri regenerationem, et renovationem Spiritus Sancti. Per baptisma, iniquam, et mysteria, quae ex latere videntur esse prolata. Ex

latere igitur suo Christus aedificavit Ecclesiam, sicut de latere Adam ejus conjux Heva prolata est. Nam hac de causa Paulus quoque testatur dicens. De corpore ejus, et de ossibus ejus sumus, Latus videlicet illud significans. Nam, sicut de illo Latere Deus fecit seminam procreari, sic et de suo Latere Christus aquam nobis, et sanguinem dedit unde reparetur Ecclesia. Tum autem.

℟. Commendat charitatem suam Deus in nobis: * Quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est. ℣. Multo igitur magis nunc justificati in Sanguine ipsius salvi erimus ab ira per ipsum = Quoniam = Gloria Patri = Quoniam.

In III. Nocturno.

Antiph. Exivit ergo Jesus portans Coronam Spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis: Ecce homo. *Psalm.* 73.

UT quid, Deus, repulisti in finem, * iratus est furor tuus super oves pascuae tuae?

Memor esto congregationis tuae, * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam haereditatis tuae: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem* quanta malignatus est inimicus in sancto.

Et gloriati sunt, qui oderunt te, * in medio solemnitatis tuae.

Posuerunt signa sua, signa, * et non cognoverunt, sicut in exitu super summum.

Quasi in silva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum; * in securi, et ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum, * in terra

polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: * quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vidimus, jam non est propheta, * et nos non cognoscet amplius.

Usquequo, Deus, improperabit inimicus; * irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam, et dexteram tuam, * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante saecula, operatus est salutem in medio terrae.

Tu confirmasti in virtute tua mare, * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis, * dedisti eum escam populis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes, et torrentes, * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox, * tu fabricatus et auroram, et solem.

Tu fecisti omnes terminos terrae, * aestatem, et ver, tu plasmasti ea.

Memor est hujus, inimicus improperavit Domino, * et populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, * et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Respice in testamentum tuum, * quia repleti sunt qui obscurati sunt, terrae domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus, * et pauper, et inops laudabunt nomen tuum.

Exurge, Deus, judica causam tuam, * memor est improperiorum tuorum, eorum, quae ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum, * superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Ant.

Antiph. Exivit ergo Jesus portans Coronam Spineam, et purpureum vestimentum, et dicit eis: Ecce Homo.

Ant. Et bajulans sibi Crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae, locum; ubi crucifixerunt eum.

Psalm. 87.

Domine Deus salutis meae, * *ec.* 22.

Ant. Et bajulans sibi Crucem exivit in eum qui dicitur Calvariae, locum, ubi crucifixerunt eum.

Antiph. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Psal. 93.

Deus ultionum Dominus: * Deus ultionum libere egit.

Exaltare, qui judicas terram, * et redde retributionem superbis.

Usquequo peccatores, Domine, * usquequo peccatores gloriabuntur?

Effabuntur, et loquentur iniquitatem, loquentur omnes, operantur injustitiam?

Populum tuum, Domine, humiliaverunt, * et haereditatem tuam vexaverunt.

Viduam, et advenam interfecerunt, * et pupillum occiderunt.

Et dixerunt: non videbit Dominus, * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes in populo, * et stulti, aliquando sapite.

Qui plantavit aurem; non audiet, * aut qui finxit oculum, non considerat?

Qui corripit gentes, non arguet, * qui docet hominem scientiam?

Do-

Dominus fecit cogitationes hominum, * quoniam vanae sunt.

Beatus homo, quem tu erudieris, Domine, * et de lege tua docueris eum.

Ut mitiges ei a diebus malis, * donec fodiatur peccatori fovea.

Quia non repellet Dominus plebem suam, * et haereditatem suam non derelinquet.

Quoadusque justitia convertatur in judicium: * et qui juxta illam omnes, qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvit me, * paulo minus habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam: Motus est pes meus, * misericordia tua, Domine, adjuvabat me.

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, * consolationes tuae laetificaverunt animam meam.

Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis, * qui fingis laborem in praecepto?

Captabunt in animam justi, * et sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium, * et Deus meus in adjutorium spei meae.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, et in malitia eorum disperdet eos; * disperdet illos Dominus Deus noster.

Ant. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

℣. Christus dilexit nos.

℟. Et lavit nos a peccatis nostris in Sanguine suo.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannam.

Lectio VII. *Cap.* 19.

IN illo tempore: Cum accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est; et inclinato capite, tradidit spiritum. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Tract. 120. *in Joan.*

VIgilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret. Latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed aperuit, ut illic quodammodo vitae ostium panderetur, unde Sacramenta Ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quae vera vita est, non intratur. Ille sanguis in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutare temperat poculum; haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenuntiabat, quod Noe in latere Arcae ostium facere jussus est, quo intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus praefigurabatur Ecclesia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum. Magnum quippe significavit bonum, ante magnum praevaricationis malum. Hic secundus Adam, inclinato capite, in Cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quae de latere dormientis esfluxit. O mors, unde mortui reviviscunt! Quid isto Sanguine mundius? Quid Vulnere isto salubrius?

℟. Hic est, qui venit per aquam; et Sanguinem, Jesus Christus. * Non in aqua solum; sed in aqua, et Sanguine.

℣. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris. Non in aqua. *Lectio VIII.*

TEnebantur homines captivi sub diabolo, et daemonibus serviebant, sed redempti sunt a capti-

ptivitate. Vendere enim se potuerunt, sed redimere non potuerunt. Venit Redemptor, et dedit pretium fudit Sanguinem suum, et emit orbem terrarum. Quaeritis, quid emerit? Videte, quid dederit, et invenietis quid emerit. Sanguis Christi pretium est. Tanti quid valet? Quid nisi, totus orbis? Quid, nisi omnes gentes? Valde ingrati sunt pretio suo, aut multum superbi sunt, qui dicunt, aut illud tam parum est, ut solus Afros emerit, aut se tam magnos esse, pro quibus solis illud sit datum. Non ergo exultent, non superbiant. Pro toto dedit, quantum dedit.

℟. Praedestinavit nos Deus in adoptionem filiorum per Jesum Christum: * in quo habemus redemptionem per Sanguinem ejus.

℣. Remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus, quae superabundavit in nobis: In quo: Gloria Patri: in quo.

Nona Lectio Homil. Feriae.

Ad Laudes, et per Horas. Antiph.

Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venerunt? *Psal. de Dominica.*

Antiph. Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas in Saguine Agni.

Antiph. Ideo sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die, ac nocte.

Ant. Et ipsi vicerunt draconem, propter Sanguinem Agni, et propter testamentum verbi sui.

Antiph. Beati, qui lavant stolas suas in Sanguine Agni.

Capit. Fratres, Christus assistens, *ut supra*,

Hymnus.

Salvete Christi vulnera,
Immensi amoris pignora;

Qui-

Quibus perrennes rivuli
Manant rubentis Sanguinis.
Nitore stellas vincitis,
Rosas odore, et balsama,
Pretio lapillos Indicos;
Mellis favos dulcedine.
Per vos patet gratissimum
Nostris asylum mentibus,
Non huc furor minantium
Unquam penetrat hostium.
Quot Jesus in Praetorio
Flagella nudus excipit!
Quot scissa pellis undique
Stillat Cruoris guttalas!
Frontem venustam, proh dolor!
Corona pungit Spinea.
Clavi retusa cuspide
Pedes, manusque perforant.
Postquam sed ille tradidit
Amans volensque spiritum,
Pectus feritor lancea,
Geminusque liquor exilit,
Ut plena sit redemptio,
Sub torculari stringitur.
Suique Jesus immemor,
Sibi nihil reservat Sanguinis.
Venite quotquot criminum
Funesta labes inficit:
In hoc salutis balneo,
Qui se lavat, mundabitur.
Summi ad Parentis dexteram
Sedenti habenda est gratia,
Qui nos redemit Sanguine,
Sanctoque firmat Spiritu. Amen.

℣.

℣. Justificati in Sanguine Christi.

℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.

Ad Benedictus. Antiphona.

Erit Sanguinis Agni nobis in signum, dicit Dominus, et videbo Sanguinem, et transibo vos, nec erit in vobis plaga disperdens.

Oratio, ut supra.

Ad Primam in ℟. brev. ℣. Qui tuo nos Sanguine redemisti.

Ad Tertiam. Antiph. Hi sunt.

Capit. Fratres, *ut supra*.

℟. *br.* Redemisti nos, Domine: * In sanguine tuo. Redemisti.

℣. Ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione: In sanguine: Gloria Patri. Redemisti.

℣. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

℟. Emundat nos ab omni peccato.

Ad Sextam Ant. Ideo sunt.

Capitulum.

SI sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis, quanto magis Sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi?

℟. *brev.* Sanguis Jesu Christi filii Dei * Emundat nos = Sanguis.

℣. Ab omni peccato = Emundat nos = Gloria Patri = Sanguis.

℣. Christus dilexit nos.

℟. Et lavit nos in Sanguine suo.

Ad Nonam. Antiph. Beati.

Ca-

Capitulum.

ACcipiens Moyses sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.

℟. *brev.* Christus dilexit nos, et lavit nos * In Sanguine suo = Christus.

℣. Et fecit nos Regnum, et Sacerdotes Deo, et Patri: = In Sanguine suo: Gloria Patri: Christus.

℣. Justificati in Sanguine Christi.

℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.

In II. Vesp. Ant., et Psalm., et Hymnus, ut in primis; sed loco ult. Psalmi dicatur Lauda, Jerusalem, Dominum.

℣. Te ergo quaesumus, tuis famulis Subveni.

℟. Quos pretioso sanguine redemisti.

Ad Magnificat. Antiphona.

Habebitis autem hunc diem in monumentum, et celebrabitis eum solemnem Domino in generationibus vestris, cultu sempiterno.

OFFICIUM
SACRATISSIMÆ
SINDONIS

Duplex Majus.

Ad Vesperas. Antiphona.

Joseph nobilis Decurio: *cum reliq. ut infra ad Laud.* Dixit Dominus, *cum reliq. de Dominica, et loco ult. Psal.* Laudate Dominum, omnes gentes.

Capitulum. *Isaiae* 63.

QUis est, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in moltitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor justitiam, et pugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

GLoriam sacrae celebremus omnes
Sindonis, laetis reclamus hymnis,
Et piis voti monumenta nostrae
Certa salutis.
Quae refert semper veneranda Sindon,
Sanguine impressis, decorata signis,
Dum Cruce ex alta tulit involutum
Corpus Jesu.
Reddit hac saevos animo dolores,
Quos tulit casum miseratus Adae,
Christus humani generis Redemptor,
Morte perempta.
Saucium ferro latus, atque palmas,
Et pedes clavis lacerata flagris.
Membra, et infixam capiti coronam
Monstrat imago,
Qui pius siccis oculis, et absque
Intimi cordis gemitu notata,
Vivaque indignae simulacra mortis
Cernere possit.
Nostra cum solum tibi, Christe, culpa
Caussa tantorum fuerit malorum,
Nostra debetur tibi vita: Vitam
Dedimus ipsam.
Sit tibi, Fili, decus, atque virtus,
Qui tuo mundum redimis cruore,
Quique cum summo Genitore, et almo

Fla-

Flamine regnas. Amen.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.

℟. Tuam recolimus passionem.

Ad Magnificat Antiphona.

Joseph vir bonus, el Justus accessit ad Pilatum: et petiit corpus Jesu, quo accepro, involvit illud in Sindene munda. *Oremus*.

DEus, qui nobis in Sancta Sindone: qua Corpus tuum Sacratissimum e Cruce depositum a Joseph involutum fuit, passionis tuae vestigia reliquisti, conçede propitius, ut per mortem, et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis, et regnas etc.

Ad Matutinum.

Invitatorium. Christum Dominum, qui passionis suae memoriam in Sacra Sindone renovat, * Venite adoremus. *Hymnus*.

MYsterium mirabile
Luce nobis panditur,
Verus Dei cum Filius
Mortem cruentam sustinet.
Caussam tuendo servuli,
Reique formam vestiens,
Pro servo herus suspenditur,
Pro sonte justus plectitur.
Necis manent insignia
Impressa Sacra in Sindene,
Quae post triumphum nobilem
Corpus cruentum involverat.
Sunt Mortis haec, et Tartari,
Mundique victi insignia,
Trophaea sun haec inclita
Ductoris invictissimi.
Debemus ergo hanc gratiam

No-

Nostrae salutis vindici,
Ut daemonis contra dolos
Hac militemus tessera.
Vitae vetustae mortui
Surgamus in vitam novam
Christum secuti, per Crucem
Christi fruemur gloria.
Praesta, Pater piissime,
Patrique compar unice
Cum Spiritu Paraclyto
Regnans per omne saeculum. Amen.

In I. Nocturno.

Antiph. Rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Psal. 4.

CUM invocarem, exaudivit me Deus *ec.* 65.

Antiph. Rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea, omnia indumenta mea inquinavi.

Psal. 15.

COnserva me, Domine, quoniam speravi *ec.* 105

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea. omnia indumenta mea inquinavi.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Psalm. 14.

DOmine, quis habitabit in tabernaculo tuo? *ec.* 90

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.

℟.

℟. Tuam recolimus passionem. Pater noster.
Absol. Exaudi, Domine.
Jube, Domne, benedicere.
Bened. Benedictione perpetua.
De Isaia Propheta.
Lectio I. *Cap.* 53.

QUis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendit sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor; et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum. Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit; et dolores nostros ipse portavit; et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus. Tu autem, Domine, miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℟. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem. Aspectus ejus in eo non est, Hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolet, ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: * Cujus livore sanati sumus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: * Cujus.

Bened. Unigenitus. *Lectio II.*

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut

ovis

ovis ad occisionem ducetur, et quasi Agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est; generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua, eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Tu autem, Domine, miserere nobis. ℣. Deo gratias.

℟. Qui sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet, his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Framea suscitare supes pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi = Et dicet, his etc.

Bened. Spiritus Sancti gratia.

Lectio III.

ET Dominus voluit contesere cum in infirmitate; si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est, et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit. Tu autem, Domine, miserere nobi. ℟. Deo gratias.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine, tuam gloriosam recolimus passionem: * Miserere nobis, qui passus es pro nobis.

℣. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam = Miserere.

Gloria Patri = Miserere.

In

In II. Nocturno.

Antiph. Quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

Psalm. 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus, * *ec.* 91.

Antiph. Quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

Antiph. Omnes videntes me deriserunt me, locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Psalm. 76.

Dominus illuminatio mea, et salus mea: * quem timebo?

Dominus protector vitae meae, * a quo trepidabo?

Dum appropriant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me, inimici mei * ipsi infirmati sunt, et ceciderunt.

Si consistant adversum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversus me praelium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii a Domino, hanc requiram, * ut inhabitem in Domo Domini omnibus diebus vitae meae.

Ut videam voluptatem Domini, * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me; * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, et psalmum dicam Domino. Exa-

Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad te: * miserere mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: * faciem tuam, Domine, requiram.

Ne avertas faciem tuam a me, ne declines in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto; ne derelinquas me, * neque despicias me, Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus, et mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua, * et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age, * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Antiph. Omnes videntes me deriserunt me, locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Antiph, Tradidit in mortem animam suam, et peccata multorum tulit.

Psal. 29.

Exaltabo te, Dominum, quoniam suscepisti me, *ec.* 109.

Ant. Tradidit in mortem animam suam, et ipse peccata multorum tulit.

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℣. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

Pater noster. *Absol.* Ipsius pietas.

Jube Domne *Bened.* Deus Pater.

Sermo Sancti Ambrosii Episcopi. *Luc.* 23.

Lectio

Lectio IV.

QUid sibi vult, quod non Apostoli, sed Joseph, et Nicodemus, ut Joannes dicit, Christum sepeliunt? Unus Justus, et constans, alter, qui erat Magister in Israel. Talis enim Christi est sepultura, quae justitiam, magisteriumque habeat. Obstruitur tergiversandi locus, et domestico Judaei testimonio revincuntur. Nam si Apostoli sepelissent, dicerent utique non sepultum, quem sepultum raptum esse dixerunt. Joseph autem Christi Corpus operit Sindone, innocens ungit unguento. Namque haec non otiose distincta reperimus: quia justitia vestit Ecclesiam, innocentia gratiam subministrat.

℟. O admirabilis Sindon, in qua involutus est Thesaurus noster * Redemptio captivorum.

℣. Gaudet totus mundus, qui redemptus est sanguine Domini sui = Redempio etc.

Lectio V.

VEsti ergo et tu domini corpus gloria sua, ut et ipse sis justus. Et si mortuum credis, operi tamen diventatis propriae plenitudine, unge illud miyrrha, es aleo; ut bonus odor Christi sis. Bonum linteum misit Joseph ille vir justus, et fortasse illud, quod Petrus vidit a caelo ad se esse demissum, in quo erant genera quadrupedum, et ferarum, et volucrum ad figuram gentium figurata Mystico igitur unguento illo pystico consepelitur Ecclesia, quae diversitatem populorum fidei suae communione sociavit.

℟. Tulerunt tunicam Joseph fratres ejus, et in sanguine haedi, quem occiderunt, tinxerunt, mittentes, qui ferret ad Patrem, et diceret: * Hanc invenimus, vide num tunica filii tui sit, an non?

℣. Quam cum agnovisset Pater, ait, tunica filii mei est, fera pessima devoravit eum.

Hanc invenimus, etc.

Lectio VI.

HUnc Joseph justum Lucas dixit, Mattaeus divitem. Et merito dives hoc loco dicitur, ubi corpus suscipit Christi; suscipiendo enim divitem, nescivit fidei paupertatem. Dives est ergo, qui justus est? Justus igitur Sindone involvit, Israelita vero, et diversos miscet virtutum odores, et aloes mittit quasi libras centum, hoc est perfectae fidei quantitatem. Et ligaverunt Corpus Jesu Juxta consuetudinem specialem Judaeorum, non utique nodis perfidiae, sed fidei ligaturis, et posuerunt in horto, cui frequenter Ecclesia comparatur, quae diversorum habet poma meritorum, floresque virtutum.

℣. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus: * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℟. Qui cum malediceretur, non maledicebat; cum pateretur, non comminabatur: * Qui peccatum = Gloria etc. = Qui etc.

In III. Nocturno.

Ant. Caro mea requiescet in spe, quia non dabis Sanctum tuum videre corriptionem.

Psalm. 53.

DEus in nomine tuo salvum me fac; * 16.

Ant. Caro meo requiescet in spe, quia non dabis Sanctum tuum videre corruptionem.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi, conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Psalmus 75.

NOtus in Judaeę Deus, * in Israel ec. 95.

Antiph. Convertisti planctum meum in gaudium mihi, conscidisti saccum meum; et circumdedisti me laetitia.

Ant. Factum sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber. *Psal.* 87.

DOmine Deus salutis meae, * ec. 22.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Pater noster.

Lectio Sancti Evangelii secundum Marcum

Lectio VII.

IN illo tempore: Cum jam sero factum esset, quia erat Parasceve, quod est ante Sabbatum, venit Joseph ab Arimathae nobilis Decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei. Et reliqua.

Homilia Verabilis Bedae Preshyteri.

PArasceve graece, latine praeparatio dicitur, quo nomine Judai, qui inter Graecos morabantur, sextam Sabbati appellabant, eo quod in illa ea, quae requiei Sabbati necessaria essent, praeparare solerent. Juxta hoc, quod de manna quondam praeceptum est: Juxta autem die colligetis duplum. Quia ergo sexta die factus est homo, et tota est mundi creatura perfecta, septima autem Conditor ab opere suo requievit, unde et hanc Sabbatum, hoc est requiem voluit appellari; recte Salvator eadem sexta die crudifixus humanae restaurationis

implevit arcanum; ideoque cum accipisset acetum dxit, Consummatum est, hoc est sextae diei, quod pro mundi refactione suscepi, jam totum est opus expletum. Sabbato autem in sepulchro requiescens, resurrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

℟. Mercatus est Joseph Sindonem mundam, ut involveret in ea Corpus Domini: * Venit Ergo, et tulit Corpus ejus.

℣. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathaea, ut tolleret Corpus Jesu = Venit ego.

Lectio VIII.

VEnit, iniquit, Joseph ab Arimathaea nobilis Decuro, qui et ipse erat expectans Regnum Dei, et audactur introivit ad Pilatum, et petit Corpus Jesu. Magnae quidem Joseph iste dignitatis ad saeculum, sed majoris apud Deum meriti fuisse, laudetur.. Talem namque extere decebat eum, qui Corpns Domini sepelliret, qui et per justitiam meritorum tali ministerio dignus esset, et per nobilitatem potentiae saecularis facultatem posset obtinere ministrandi; non enim quielibet ignotus, aut mediocris ad Praesidem accedere, et Crucifixi Curpus poterat impetrare.

℟. Haec est Sindon dignissimam, in qua salutis Auctor de cruce depositus involvi dignatus est; *. Ut nos consepulti cum eo, veteris hominus exuviis depositis, innocentiae Sindone tegeremur.

℣. Felix Domus Sabaudiae, quae tanto pignore ditata, sacro hoc munere gloriatur = Ut etc. = Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto = Ut etc

Lectio IX.

JOseph autem mercatus est Sindonem, et deponens eum involvit Sindone. Possumus juxta

intelligentiam spiritualem hoc sentire; Corpus Domini non auro, non gemmis, et serico, sed linteamine puro obvolvendum sit; quamquam et hoc significet, quod ille in Sindone munda involvat Jesum, qui pura cum mente susceperit. Hinc Ecclesiae mos obtinuit, ut sacrificium Altaris non in serico, neque in panno tincto, sed in lino terreno celebretur.

Hymnus Te Deum Laudamus.

Ad Laudes, et per Horas.

Antiph. Joseph nobilis Decurio vir bonus, et justus, et ipse dives erat expectans Regnum Dei.

Ps. Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominic.*

Antiph. Hic audacter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu.

Ant. Cum cognovisset Pilatus a Centurione, quod jam mortuus esset, donavit corpus Joseph.

Ant. Joseph. autem mercatus Sindonem, et deponens eum involvit Sindone.

Ant. Posuit eum in monumento, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capitulum

QUis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Rosra? iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae? Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum. ℟. Deo gratias.

Hymnus.

JEsu, dulcis amor meus,
Ac si praesens sis, accedo.
Te complector cum affectu,
Tuorum memor vulnerum.
O quam nudum hic te cerno,
Vulneratum, et distensum,

Inquinatum, involutum
In hoc sacro tegmine.
Salve caput cruentatum
Spinis, cujus dulcis vultus
Immutavit suum florem,
Quem caeli tremit curia.
Salve latus Salvaroris,
Salve mitis Apertura,
Super rosam rubicunda,
Medela salutifera.
Manus sanctae vos avete.
Diris clavis perforatae;
Ne repellas me, Salvator
De tuis sanctis pedibus. Am.

℣. Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Ad Bened. Ant.*

Joseph nobilis Decurio, expectans et ipse regnum Dei, mercatus est Sindonem, et deponens Corpus Jesu involvit illud in Sindone.

Oremus.

DEus, qui nobis in Sancta Sindone, etc. *ut super.*

Ad Tertiam. Capitulum. Isaiae 63.

QUis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra; Iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis suae? Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad savandum. ℟. Deo gratias.

℟. *brev.* Tuam Sindonem * Veneramur, Domine = Tuam Sindonem.

℣. Tuam recolimus Passionem = Veneramur etc.

℣. Gloria Patri. ℟. Tuam Sindonem.

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi

℟. Quia per mortem tuam redemisti mundum.
Ad Sextam. *Capitulum.*

QUare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torcolari? torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum. ℟. Deo gratias.

℟. *br.* Adoramus te, Christe, * Et benedicimus tibi = Adoramus.

℣. Quia per mortem tuam redemisti mundum.

℟. Et benedicimus etc. = Gloria = Adoramus

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat Nomini tuo Domine.

Ad Nonam. *Capitulum.*

CIrcumspexi, et non erat auxiliator, quaesivi, et non fuit, qui adjuvaret, et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea ipsi auxiliata est mihi. ℟. Deo gratias.

℟. *brev.* Omnis terra adoret te, et psallat tibi, * Omnis etc.

℣. Psalmum dicat Nomini tuo, Domin,.

℟. Et psallat etc. = Gloria = Omnis terra etc.

℣ Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute. *Ad Vesperas.*

Ant. Joseph nobilis, *cum reliquis de Laudibu.*

Psal. Dixit Dominus, *cum reliquis de Dominica. et loco ultimi Psalm.*

Psalmus. 141.

VOce mea ad Dominum clamavi: * 6.

Ant. Possit eum in monumento, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capit. Quis est iste etc. *ut supra.*

Hymnus.

Gloriam sacrae, etc. *ut supra in* 1. *Vesp.*

Ad Magnificat. Antiphona.

Homo quidam dives ab Arimathaea nomine accepto Corpore Jesu, involvit illud in Sindone munda *Oremus.*

DEus, qui nobis in Sancta Sindone, etc. *ut supra.*

Feria VI. post octavam SS. Corporis Christi:

OFFICIUM

SS. CORDIS JESU.

DUPLEX MAJUS

EX CONCESSIONE SS. D. N.

PII PAPÆ VI.

Omnia de die Octava Sanctissimi Corporis Christi, sine ulla Commemoratione. Sed si Officium Cordis Jesu trasferatur, vel celebretur sub ritu duplici primae, vel fecundae classis, puta quia Titulus Ecclesiae, aut Congregationis, tunc in primis Vesperis omnia dicundus, ut infra in secundis Vesperi, exceptis sequentibus.

℣. Misereator, et misericors Dominus.

℟. Longanimis, et multum misericors.

Ad Magnificat. Antiphona.

Misericordia Domini a progenie in progenies rimentibus eum. Alleluja.

Ad Matutinam Invitatorium

Cor Jesu, charitatis victimam, * Venite, adoremus. *Psal.* Venite, exaltemus.

Hymnus.

Quicumque certum quaeritis
Rebus levamen asperis,
Seu culpa mordet anxia,
Seu poena vos premi comes.
Jesu, qui, ut agnus innocens,
Sese immolandum tradidit,
Ad Cor reclusum vulnere,
Ad mite cor accedite.
Auditis, ut suavissimis
Invitet omnes vocibus?
Venite, quos gravat labor,
Premitque pondus criminum.
Quid corde Jesu mitius?
Jesum, cruci qui affixerant,
Excusat, et Patrem rogat,
Ne perdat ultor impios.
O Cor, voluptas caelitum,
Cor fida spes mortalium,
En hisce tracti vocibus
Ad te venimus supplices.
Tu nostra terge vulnera
Ex te fluente sangine:
Tu da novem cor omnibus.
Qui te gementes invocant. Am.

In I. Nocturno

Antiph. Factum est Cor meum tamquam Cera liquescens in medio ventris mei.

Psalm. 21.

Deus Deus meus, respice in me: ec. 11.

Antiph. Factum est cor meam tamquam cera liquescens in medio ventris mei.

Antiph. Speravit cor meum in Domino, et adjutus sum, et refloruit caro mea.

Psalm. 27.

Ad te Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas a me; * ne quando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum.

Exaudi, Domine, vocem deprecationis meae dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus, * et cum operantibus iniquitates ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum proximo suo, * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum, * et secundum nequitiam adinventionum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum tribue illis, * redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini, * et in opera manum ejus destrues illos, et non aedificabis eos.

Benedictus Dominus, * quoniam exaudivit vocem deprecationis meae.

Dominus adjutor meus, et protector meus: * in ipso speravit cor meum, et adjutus sum.

Et refloruit caro mea; * et ex volantate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suae, * et protector salvatium Christi sui est.

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic haereditati tuae, * et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

Antiph. Speravit cor meum in Domino, et adjutus sum, et refloruit caro mea.

Antiph. Convertisti planctum meum in gaudium mihi, et circumdedisti me laetitia.

Psalm. 20.

Exaltabo te, Domine, quoniam ec. 109.

Antiph. Convertisti planctum meum in gaudium mihi, et circumdedisti me laetitia.

℣. Ego autem in Domino gaudebo.

℟. Et exultabo in Deo Jesu meo.

De Epistola B. Pauli Apostoli ad Ephesios.

Lectio I. cap. 1.

Benedictus Deus, et Pater Domini Nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus, in Christo; sicut elegit nos in ipso ante Mundi constitutionem, ut essemus Sancti, et immaculati in conspectu ejus, in charitate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum, per Jesum Christum, in ipsum, secundum propositum voluntatis suae, in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo; in quo habemus redemptionem, per sanguinem ejus, remissionem peccatorum, secundum divitias gratiae ejus. Propterea non cesso gratias agens pro vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis, ut Deus Domini Nostri Jesu Chri-

sti Pater gloriae det vobis spiritum sapientiae, et revelationis, in agnitione ejus, illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis quae sit spes vocationis ejus, et quae divitiae gloriae haereditatis ejus in Sanctis.

℟. Gratificavit nos Deus in dilecto filio suo: in quo habemus tedemptionem per Sanguinem ejus, et remissionem peccatorum.

℣. Det nobis Dominus illuminatos oculos cordis nostri, in agitione ejus = In quo.

Lectio II. cap. *II.*

DEus autem, qui dives est in misericordia, propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos, et cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos in Christo (cujus gratia estis salvati), et conresuscitavit, et consedere fecit in caelestibus in Christo Jesu; ut ostenderet in seculis supervenientibus abondantes divitias gratiae suae, in bonitate super nos, in Christo Jesu. Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum; et medium parietem maceriae solvens, inimicitias in carne sua; legem mandatorum decretis evacuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hominem faciens pacem; et reconciliet ambos in uno corpore, Deo, per crucem; interficiens inimicitias in semetipso; et veniens evangelisavit pacem vobis, qui longe fuistis, et pecem iis, qui prope. Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno spiritu ad Patrem.

℟. Propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos Deus, ostendit abundantes divitias gratiae suae: In bonitate super nos, in Christo Jesu.

℣. Ipse enim est pax nostra, per quem habemus accessum ad Patrem. In bonitate super nos etc.

Lectio III. cap. III.

HUjus rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini Nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in caelis, et in terra nominatur, ut det vobis, secundum divitias gloriae suae, virtute corroborari per spiritum ejus in interiorem hominem; Christum habitare per fidem in cordibus vestris; in charitate radicati, et fundati; ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quae sit latitudo; et longitudo, et sublimitas, et profundum; scire etiam supereminentem scientiae charitatem Christi; ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Si autem, qui potens est omnia facere superabundanter quam petimus, aut intelligimus, secundum virtutem, quae operatur in nobis, ipsi gloria in Ecclesia, et in Christo Jesu, in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.

℟. Det nobis Dominus virtute corroborari, per spiritum ejus, in interiorem hominem; Christum habitare per Fidem in cordibus nostris.

℣. Ut in charitate radicati, et fundati comprehendamus supereminentem scientiae charitatem Christi = Christum habitare etc. = Gloria Patri. etc. = Christum habitare etc.

In II. Nocturno.

Antiph. Gustate, et videte, quoniam suavis est Dominus; beatus vir, sperat in eo.

Psalm. 33.

BEnedicam Dominum in omni tempore, * semper laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, et laetentur.

Magnificate Dominum mecum, * et exaltemus nomen ejus in idiprum.

Exquisivi Dominum, et exaudivit me, * et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, et illuminamini, * et facies vestrae non confundentur.

Iste pauper clamavit et Dominus exaudivit eum, * de omnibus tribulationibus ejus salvavit eum.

Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, * et eripiet eos.

Gustate, et videte, quoniam suavis est Dominus. * beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dominum, omnes Sancti ejus, * quoniam non est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt, et esurierunt; * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

Venite filii, audite me: * timorem Domini decebo vos.

Quis est homo, qui vult vitam, * diligit dies videre bonos?

Prohibe linguam tuam a malo, * et labia tua, ne loquantur dolum.

Diverte a malo, et fac bonum; * inquire pacem, et persequere eam.

Oculi Domini super justos, et aures ejus in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala, * ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos, * et de omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

Juxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde, * et humiles spiritu salvabit.

Multae tribulationes justorum, * et de omnibus his liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum; * unum ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima; * et in qui oderunt justum deliquet.

Redimet Dominus animas servorum suorum, * et non deliquent omnes, qui sperant in eo.

Gloria Patri, etc.

Antiph. Gustate, et videte, quoniam suavis est Dominus; beatus vir, qui sperat in eo.

Antiph. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam intende, prospere procede, et regna.

Psal. 44.

ERuctavit cor meum verbum bonum; * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribae * velociter scribentis.

Speciosus forma preae filiis hominum, diffusa est; gratia in labiis tuis; * propterea benedixit te Deus in aeternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum, * potentissime.

Specie tua, et pulchritudine tua * intende, prospere procede, et regna.

Proptem veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittae tuae acutae, populi sub te cadente, * corda inimicorum regis.

Sedes tua, Deus in saeculum saeculi: * virga directionis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem, * propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae prae confortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis, * ex quibus deletaverunt te filiae Regnum in honore tuo.

Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam; * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum, * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur: * omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae Reges ab intus: * in fimbris aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam; * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitiae, et exultatione, * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * costitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui, * in omni generatione, et generationem.

Propterea populi confitebantur tibi in aeternum, * et in saeculum saeculi.

Ant. Propter veritatem, et mansuetidinem, et justitiam intende, prospere procede, et regna.

Antiph. Judicabit Populum in justitia, et pauperes in judicio.

Psal. 71.

DEus judicium tuum Regi da, * justitiam tuam filio Regis.

Judicare populum tuum in justitia, * et pauperes tuos in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, * et colles ustitiam.

j Judicabit pauperes populi, et salvos faciet filios pauperem; * et umiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole, et ante lunam, * in generatione, et generationem.

Descendet sicut plavi in vellus, * sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis, * donec auferatur luna:

Et dominabitur a mari usque ad mare: * et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes, * et inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et insulae munera offerent, * Reges Arabum, et Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes Reges terrae, * omnes gentes servient ei.

Quia liberabit pauperem a potente, et pauperem, cui non erat adjutor.

Parcet pauperi, et inopi; * et animas pauperum salvas faciet.

Ex usuris, et iniquitate redimet animas eorum, * et honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet; et dabitur ei de auro Arabiae; * et adorabunt de ipso semper; tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus et florebunt de civitate, sicut foenum terrae.

Sit nomen ejus benedictum in saecula; * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae, omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel, * qui fecit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in aeternum; * et replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Antiph. Judicabit populum in justitia, et pauperes in Judicio.

℣. Mihi autem adhaerere Deo bonum est.

℟. Ponere in Domino Deo spem meam.

De Sermone Sancti Bernardi Abbatis.
Serm. 3. de Pass.
Lectio IV.

Qui semel venimus ad Cor dulcissimum Jesu, et bonum est non hic esse, ne sinamus nos facile avelli ab eo, de quo scriptum est; Recedentes a te in terra scribentur. Quid autem accedentes; Tu ipse doces nos, Tu dixisti accedentibus ad Te: Gaudete, quia nomina vestra scripta sunt in coelo. Accedamus ergo ad Te, et exultabimus, et laetabimur in Te, memores Cordis tui. O quam bonum, et quam jucundum habitare in Corde hoc! Quin potius dabo omnia, omnes cogitationes, et affectus mentis commutabo; jactans omne cogitatum meum in cor Domini Jesu, et sine fallacia illud me enutriet.

℟. Introduxit me Rex in cellaria sua, ordinavit in me charitatem. * Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.

℣. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo. = Fulcite etc.

Lectio V.

Ad hoc Templum, ad haec Sancta Sanctorum, ad hanc Arcam Testamenti adorabo, et laudabo nomen Domini, dicens cum David. Invenit cor meum, ut orem Deum meum. Et ego inveni Cor regis, Fratris, et Amici benigni Jesu. Et numquid non adorabo? Hoc igitur Corde tuo, et meo, dulcissime Jesu, invento, orabo te Deum meum? admitte tantum in Sacrarium exauditionis tuae preces meas, immo me totum trahe in Cor tuum. O omnium pulchritudine speciosissime Jesu amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me; ut purificatus per te purissimum

possim accedere, et in Corde tuo omnibus diebus vitae meae merear habitare, et ut videre simul, et facere tuam valeam voluntatem.

℟. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris, et dicetis in illa die: * Confitemini Domino, et invocate nomen ejus.

℣. Ecce Deus Salvator meus, fiducialiter agam, et non timebo = Confitemini etc.

Lectio VI.

Ad hoc enim perforatum est latus tuum, ut nobis patescat introitus. Ad hoc vulneratum est Cor tuum, ut in illo, et in Te, ab exterioribus perturbationibus absoluti, habitare possimus. Nihilominus et propterea vulneratum est, ut per vulnus visibile, vulnus amoris invisibile videamus. Quomodo hic ardor melius ostendi potest, nisi quod non solum Corpus, verum etiam ipsum Cor lancea vulnerari permisit? Carnale ergo vulnus, vulnus spirituale ostendit. Quis illud Cor tam vulneratum non diligat? Quis tam amans non redamet? Quis tam castum non amplectatur? Nos igitur adhuc in corpore manentes quantum possumus amemus redamemus, amplectamur vulneratum nostrum, cujus impii Agricolae foderunt manus, et pedes, latus, et Cor; stemusque ut cor nostrum, durum adhuc, et impoenitens amoris sui vinculo constringere, et jaculo vulnerare dignetur.

℟. Auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum; * Et Spiritum meum ponam in medio vestri.

℣. Effudam super vos aquam vivam, et mundamini ab omnibus inquinamentis vestris = Et Spiritum etc. = Gloria etc. = Et Spiritum etc.

In III. Nocturno.

Antiph. Misericordiam, et veritatem diligit Deus, gratiam, et gloriam dabit Dominus.

Psal. 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum, * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine, * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatos vir cujus est auxilium abs te, * ascentiones in corde suo disposuit in valle lacrymarum, in loco, quem posuit:

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem:* videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum exaudi orationem meam, * auribus percipe, Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus, * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis* super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, et veritatem diligit Deus, gratiam, et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia; * Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Antiph. Misericordiam, et veritatem diligit Deus gratiam, et gloriam dabit Dominus.

Antiph. Dominus dabit benignitatem; loquetur pacem in plebem suam.

Psal. 84:

Benedixisti, Domine, terram tuam, * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuae, * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignationis tuae.

Converte nos, Deus salutaris noster, * et averte iram tuam a nobis.

Numquid in aeternum irasceris nobis? * aut extendes iram tuam a generatione in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos, * et plebs tua laetabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, * et salutare tuum da nobis.

Audiam, quid loquatur in me Dominus Deus, * quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super Sanctos suos, * et in eos, qui convertuntur ad cor.

Veruntamen prope timentes eum salutare ipsius, * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia, et veritas obviaverunt sibi; * justitia, et pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est, et justitia de coelo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem, * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit, * et ponet in via gressus suos.

Antiph. Dominus dabit benignitatem; loquetur pacem in plebem suam.

Antiph. Suavis, et mitis es, Domine, et mul-

tae misericordiae omnibus invocantibus te.

Psalmus 85.

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me;* quoniam inops, et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam factus sum;* salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi tota die;* laetifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis, et mitis;* et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam,* et intende voce deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te,* quia exaudisti me,

Non est similis tui in diis, Domine,* et non est secundum opera tua.

Omnes Gentes, quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te, Domine;* et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia:* tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua; laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo,* et glorificabo nomen tuum in aeternum.

Quia misericordia tua magna est super me,* et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quaesierunt animam meam;* et non posuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine Deus miserator, et misericors,*

patiens, et multae misericordiae et verax.
Respice in me, et miserere mei, * da imperium tuum puero tuo, et salvum fac filium ancillae tuae.
Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui oderunt me, et confundantur; * quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.
Antiph. Suavis, et mitis es, Domine, et multae misericordiae omnibus invocantibus te.
℣. Misericordia Domini ab aeterno.
℟. Et usque in aeternum, super timentes eum.
Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.
Lectio VII. cap. 15. v. 9.
In illo tempore dixit Jesus Discipulis suis: Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. Et reliqua.
Homilia S. Bernardi Abbatis.
Serm. XIII. in Coena Domini.
De dilectione Dei quo plus bibo, plus sitio, et ea saturari non possum nec ego, nec aliquis diligens Christum. Ipsa quo plus editur, plus famem exauget; et quando plus ipsa bibitur, plus sitim inacuit; ipsam, quam inhabitat, mentem sic inebriat, ut nihil jam quaerat, vel diligat, nec diligere possit, nec valeat, praeter eum, qui sic mundum dilexit, ut Filium suum Unigenitum daret, ut omnis, qui credit, et diligit illum non moriatur, sed vivat cum eo. Ad hanc nos dilectionem auctor ipse inaestimabilis charitatis invitat; in eo nos manere precatur, et rogat. Ait enim: Manete in dilectione mea, ac si aperte dicat: Quia ego ea dilectione, qua me Pater diligit, vos diligo, eadem dilectione, me vos diligere rogo. Et quoniam dilectio vestra me usque ad mortem perduxit,

sed neque mors crudelissima ipsa a vestra charitate me sejunxit, me diligite, in ea dilectione manete.

℟. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos, * Manete in dilectione mea.

℣. Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut et ego Patris mei praecepta servavi, et maneo in ejus dilectione = Manete etc.

Lectio VIII.

Sed qualiter in ejus dilectione manere debeamur sequitur, et dicit: Si praecepta mea servaveritis, manebitis in mea dilectione: Sicut et ego Patris mei praecepta servavi, et maneo in ejus dilectione. Haec opera, Fratres mei, sunt causa dilectionis Christi: unusquisque vestrum videat, si Dominum Jesum diligere debeat. Quid pro nobis facere debuit, et non fecit? Quomodo non plus amare potuit, et non amavit? Majorem in nobis dilectionem non potuit habere, quam habuit; quia animem suam pro nobis posuit. Ipsa beata Veritas testis est, quam majorem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Non ergo nobis vilescat, Fratres mei, ipsa dilectio Christi, qui dilexit nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo: non vobis vilescat, Fratres mei, non vobis amarescat ipse amor Christi, ipsa charitas Christi.

℟. Christus pro nobis animam suam posuit, * Et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

℣. Majorem charitatem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis = Et lavit nos etc. = Gloria etc. = Et lavit etc.

Lectio IX.

Amor Christi totus dulcis, totus delectabilis, suum possessorem non cruciat, sed delectat, non enervat, sed roborat; cuncta terrena subsan-

nat, sola caelestia captat. Christi mandata requirit, et ea pro viribus observare contendit: et de observatione praeceptorum gressu felici provehitur ad perceptionem gaudiorum; ut cum illo jam perfecte gaudeat, pro cujus desiderio in hac valle lacrymarum positus tam amare feliciter suspirabat. Unde recte sequitur: Haec locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium vestrum impleatur; ac si diceret: Ideo praecipio vobis, et moneo vos mea observare praecepta, et manere in dilectione mea, ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium vestrum de me adimpleatur; ut habeam de vobis per mutuam charitatem, quam mihi impenditis, unde possim gaudere, et illud gaudium, quod in retributione praemiorum electi sunt percepturi, percipere, et possidere possitis.

Ad Laudes

Ant. Discite a me, quia mitis sum, et humilis corde; et invenietis requiem animabus vestris.

Psal. Dominus regnavit etc. *cum reliq. de Laud. Dominic.*

Antiphona. Suavis est Dominus, et in aeternum misericordia ejus.

Ant. Sitivit in te anima mea; quia melior est misericordia tua super vitas.

Antiphona. Sancti, et humiles corde, benedicite Domino · laudate et superexaltate eum in saecula.

Antiphona. Beneplacitum est Domino in populo suo, et exaltabit mansuetos in salutem. *Laudate*

Capitulum. *Cant.* III. II.

Egredimini, et videte, filiae Sion, * Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum

Mater sua in die desponsationis ejus, et in die laetitiae Cordis ejus. *Hymnus.*

Summi Parentis Filio
Patri futuri saeculi,
Pacis beatae Principi,
Promamus ore canticum.
Qui vulneratus pectore
Amoris ictum pertulit,
Amoris urens ignibus
Ipsum qui amantem diligunt.
Jesu doloris victima,
Quis te innocentem compulit,
Dura ut apertum Lancea
Latus pateret vulneris?
O fons amoris inclite,
O vena aquarum limpida!
O flamma adurens crimina,
O Cordis ardens charitas!
In Corde, Jesu, jugiter
Reconde nos, ut uberi
Dono fruamur gratiae,
Caelique tandem praemiis.
Semper Parenti, et Filio,
Sit laus, honor sit, gloria,
Sancto simul Paraclito
In saeculorum saecula. Amen.

℣. Misericordia Domini ab aeterno.
℟. Et usque in aeternum super timentes eum.

Ad Benedictus. Antiphona

Per viscera misericordiae suae visitavit nos Deus, et fecit redemptionem populi sui. Alleluja.

Oratio.

Fac nos, Domine Jesu, Sanctissimi Cordis tui virtutibus indui, et affectibus inflammari; ut

et imagini bonitatis tuae conformes, et tuae redemptionis mereamur esse participes. Qui vivis, et regnas etc.

Ad Primam.

Antiph. Discite a me etc.

℟. *brev.* Christe Fili Dei vivi. * Miserere nobis = Christe etc.

℣. Per quem salvati, et liberati sumus = Miserere etc. = Gloria Padri etc.

℣. Exurge Christe etc.

℟. Et libera nos etc.

Ad absol. Capit. Lectio br.

Improperium exspectavit cor meum etc. *ut infra ad Nonam.*

Ad Tertiam.

Antiph. Suavis est Dominus.

Capitulum.

Egredimini etc. *ut ad Laudes.*

℟. *brev.* Misericordia tua Domine, * Plena est terra = Misericordia tua etc.

℣. Justificationes tuas doce me. Plena est = Gloria Patri etc. = Misericordia tua Domine etc.

℣. Secundum Misericordiam tuam vivifica me, Domine.

℟. Et custodiam testimonia oris tui.

Ad Sextam

Antiph. Sitivit in te.

Capitulum. *Cant.* 8. 6.

Pone me ut signaculum super Cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: quia fortis est, ut mors, dilectio.

℟. *brev.* Secundum Misericordiam tuam * Vivifica me, Domine = Secundum etc.

℣. Et custodiam testimonia oris tui. Vivifica

me *Domine* = Gloria Patri = Secundum misericordiam.

℣. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam.

℟. Et doce me justificationes tuas.

Ad Nonam.

Antiph. Beneplacitum est.

Capitulum. *Psalm.* 68.

Improperium expectavit cor meum, et miseriam: Et sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit, qui consolaretur, et non inveni.

℟. *brev.* Fac cum servo tuo * Secundum misericordiam tuam = Fac cum servo tuo etc.

℣. Et justificationes tuas doce me = Secundum misericordiam tuam = Gloria Patri etc. = Fac com servo tuo etc.

℣. Veniat super me misericordia tua, *Domine*.

℟. Salutare tuum, secundum eloquium tuum.

Ad Vesperas.

Ant. *De* torrente in via bibet, propterea exaltabit caput. *Psal.* 109.

Dixit Dominus *Domino* meo: * sede a dextris meis:

Donec ponam inimicos tuos: * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emittet *Dominus* ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit *Dominus*, et non poenitebit eum; * tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis; * confregit in die irae suae reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet, * propterea exaltabit caput.

Antiphona. De torrente in via bibet, propterea exaltabit caput.

Antiphona. Miserator Dominus, redemptionem misit populo suo.

Psal. 110.

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo: * in consilio justorum, et congregatione.

Magna opera Domini; * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio, et magnificentia opus: * et justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator Dominus:* escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis haereditatem gentium; * opera manuum ejus veritas, et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in saeculum saeculi: * facta in veritate, et aequitate.

Redemptionem misit populo suo, * mandavit in aeternum testamentum suum.

Sanctum, et terribile nomen ejus: * initium sapientiae timor Domini.

Intellectus bunus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in saeculum saeculi.

Antiph. Miseratur Dominus, redemptionem misit populo suo.

Antiph. Apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

Psal. 129.

De profundis clamavi ad te Domine: * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendes, * in vocem deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris Domine, * Domine quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est, * et propter legem tuam sustinui te, *Domine.*

Sustinuit anima mea in verbo ejus, * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, * speret Istrael in *Domino.*

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel, * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

Antiph. Super misericordia tua, *Domine* confitebor tibi in toto corde meo.

Psalmus 137.

Confitebor tibi, *Domine*, in toto corde meo: * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelorum psallam tibi, * adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Super misericordia tua, et veritate tua: * quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum. ⩵ In quacumque die invocavero te, exaudi me: * multiplicabis in anima mea virtutem.

Confiteantur tibi, *Domine*, omnes reges terrae: * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis *Domini*: * quoniam magna

est gloria *Domini*.

Quoniam excelsus *Dominus*, et humilia respicit, et alta a longe cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificame, * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua *Dominus* retribuet pro me: * *Domine*, misericordia tua in saeculum; opera manuum tuarum ne despicias.

Antiphona. Super misericordia tua, *Domine*, confitebor tibi in toto corde meo.

Antiphona. Suavis *Dominus* universus, et miserationes ejus super omnia opera ejus.

Psal. 144.

Exaltabo te, *Deus* meus rex, * et benedicam nomini tuo in saeculum, et in saeculum saeculi.

Per singulos dies benedicam tibi, * laudabo nomen tuum in saeculum, et in saeculum seculi.

Magnus *Dominus*, et laudabilis nimis: * et magnitudinis ejus non est finis.

Generatio, et generatio laudabit opera tua: * et potentiam tuam pronuntiabunt.

Magnificentiam gloriae sanctitatis tuae loquentur; * et mirabilia tua narrabunt.

Et virtutem terribilium tuorum dicent: * et magnitudinem narrabunt.

Memoriam abundantiae suavitatis tuae eructabunt: * et justitia tua exultabunt.

Miserator, et misericors *Dominus*: * patiens, et multum misericors.

Suavis *Dominus* universis: * miserationes ejus super omnia opera ejus.

Confiteantur tibi *Domine* omnia opera tua: * et sancti tui benedicant tibi.

Gloriam regni tui dicent : * et potentiam tuam loquentur,

Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam, et gloriam magnificentiae regni tui.

Regnum tuum, regnum omnium saeculorum : * et dominatio tua in omni generatione, et generationem.

Fidelis *Dominus* in omnibus verbis suis : * et anctus in omnibus operibus suis.

Allevat *Dominus* omnes, qui corruunt : * et erigit omnes elisos.

Oculi omnium in te sperant, *Domine* : * edas escam illorum in tempore opportuno.

Aperis tu manum tuam : * et imples omne et nimal benedictione.

Justus *Dominus* in omnibus viis suis : * et sanctus in omnibus operibus suis.

Prope est *Dominus* omnibus invocantibus eum : * omnibus invocantibus eum in veritate.

Voluntatem timentium se faciet, * et deprecationem eorum exaudiet, et salvos faciet eos.

Custodit *Dominus* omnes diligentes se : * et omnes peccatores disperdet.

Laudationem *Domini* loquetur os meum, * et benedicat omnis caro nomini sancto ejus in saeculum, et in saeculum seculi.

Antiphona. Suavis *Dominus* universis, et miserationes ejus super omnia opera ejus.

Capitulum. Cant. 3. 11.

Egredimini, et videte, Filiae Sion, Regem Salomonem in diademate, quo coronavi eum Mater sua in die desponsationis ejus, et in die laetitiae Cordis ejus.

Hymnus. Quicumque certum quaeritis etc. *pag.* 137. *ut ad Matutinum.*

℣. Misericordia Domini a progenie in progenies.

℟. Timentibus eum.

Ad Magnificat. Antiphona.

Suscepit nos Dominus in Sinum, et Cor suum * recordatus misericordiae suae. Alleluja.

Oratio.

FAc nos, Domine Jesu, Sanctissimi Cordis tui virtutibus indui, et affectibus inflammari; ut et imagini bonitatis tuae conformes, et tuae redemptionis mereamur esse participes. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre etc.

TUSCULANA

COncessis jam a fel. rec. Clemente Papa XIII. sub die 14. Februarii 1767. utrique Clero Civitatis, et Diaecesis Tusculanae Officio, et Missa Sacratissimi Cordis Jesu sub ritu duplicis majoris pro feria sexta post Octavam SS. Corporis Christi die 11. Maii 1765. a Sacr. Rituum Congregatione adprobat. SS. Dominus Noster PIUS PAPA VI. ad enixas preces Celsitudinis Regiae Eminentiss., et Reverendiss. Domini Cardinalis Ducis Eboracensis Episcopi Tusculani, commutationem praedicti Officii cum Missa Sacratissimi Cordis Jesu ut supra concessi, in al terum noviter exaratum, dieque vigesima prima Januari currentis anni 1778. ab eadem Sanctitate Sua ab instantia Serenissimae Portugalliae, et Algarbiorum Reginae pro suis Regnis, et Dominiis adprobati, Clero Tusculano praedicto sub eadem die, ac ritu recitan. benigne concessit. Die 14. Februarii 1778.

M. Card. Marescus Praefectus.

Loco ✠ Sigilli.

M. Gallo S. R. C. Segretarius.

OFFICIUM
MATERNITATIS B. M. VIRGINIS.

Duplex Majus.

Ad Vesperas.

Ant. Beata es Virgo Maria, *cum reliquis de Laudibus Psalmi consueti de S. M., ut in ejus Officio parvo.*

Capitulum. Eccl. c. 24.

QUi creavit me requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi: in Jacob inhabita, et in electis meis mitte radices.

Hymn. Ave maris stella.

℣. Benedicta tu in mulieribus.

℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Magnificat. Antiphona.

Cum jucunditate Maternitatem Beatae Mariae semper Virginis celebremus. *Oratio.*

DEus, qui de Beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti; praesta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem.

Deinde fit commem. Domin. occur.

In fine Hymnorum ad Laudes, et Horas dicitur Jesu tibi sit gloria, Qui natus est de Virgine etc.

Ad Matutin. Invit. Maternitatem Beatae Mariae Virginis celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum.

Ps. Venite Exultemus. *Hymnus.*

CÆlo Redemptor praetulit
Felicis alvum Virginis,
Ubi caduca membra
Mortale corpus induit.

Haec Virgo nobis edidit
Nostrae salutis auspicem,
Qui nos redemit sanguine,
Poenas, Crucemque pertulit.
Spes laeta nostro e pectore
Pellat timores anxios:
Haec quippe nostras lacrymas,
Precesque defert Filio.
Voces Parentis excipit,
Votisque Natus annuit,
Hanc quisque semper diligat,
Rebusque in arctis invocet.
Sit Trinitati gloria,
Quae Matris intactum sinum
Ditavit almo germine,
Laus sit per omne saeculum. Amen.

Antiphona, et Psal. Noct., ut in ejus Officio parv.

In I. Nocturno.

℣. Specie tua, et pulchritutine tua.
℟. Intende, prospere procede, et regna.

De libro Ecclesiastici

Lectio I. cap. 24.

Ego ex ore Altissimi prodivi primogenita ante omnem creaturam. Ego feci in caelis, ut oriretur lumen indeficiens, et sicut nebula texi omnem Terram. Ego in altissimis habitavi, et thronus meus in columna nubis. Gyrum caeli circuivi sola, et profundum Abyssi penetravi; in fluctibus maris ambulavi, et in omni terra steti, et in omni populo, et in omni gente primatum habui, et omnium excellentium, et humilium corda virtute calcavi, et in his omnibus requiem quaesivi, et in haereditate Domini morabor.

℟. Felix es, sacra Virgo Maria, et omni laude

diguissima. *Ex qua ortus est Sol justitiae Christus Deus noster, per quem salvati, et redempti sumus.

℣. Maternitatem Beatae Mariae Virginis cum gaudio celebremus: Ex qua. *Lectio II.*

TUnc praecepit, et dixit mihi Creator omnium, et qui creavit me requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi. In Jacob inhabita, et in Isral haereditatates, et in electis meis mitte radices. Ab initio, et ante saecula creata sum, et usque ad futurum saeculum non desinam, et in abitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmta sum, et in Civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei haereditas illius. et in plenitudine Sanctorum detentio mea.

℟. Sine tactu pudoris inventa es Mater Salvatoris: * Qui caelum, teramque regit, in sua se clausit viscere factus homo.

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui; Qui. *Lectio III.*

QUasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion. Quasi palma exaltata sum in Cades, et in quasi plantatio rosae in Jerico. Quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamonum, et balsamum aromatizans odorem dedi. Quasi myrra electa dedi suavitatem odoris, et quasi storax, et galbanus, et ungula, et gutta, et quasi Libanus non incisus vaporavi habitationem meam, et quasi balsamum non mixtum odor meus. Ego quasi terebinthus extendi ramos meos, et rami mei honoris, et gratiae. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris.

℟. Multae filiae congregaverunt divitias, tu su-

pergressa es universas ; * Speciosa facta es , et suavis in delicis tuis , Sancta Dei Genetrix.

℣. Sentiant omnes tuum juvamen quicumque celebrant tuam Sanctam Maeterntitatem : speciosa ; Gloria Patri : Speciosa.

In II Nocturno.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis,

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

Ex Seimonem Sancti Leonis Papae.

Serm. I. de Nativ. Domini.

Lectio IV.

VIrgo Regia Davidicae stirpis eligitur, quae sacro gravidanda faetu , divinam humanamque prolem prius conciperet mente , quam corpore , et ne superni ignara consilii ad inusitatos paveret affatus , quod in ea operandum erit a Spiritu Sancto , colloquio discit Angelico , nec damnum credit pudoris Dei Genitrix mox futura. Cur enim de conceptionis novitate desperet, cui efficientia de Altissimi virtute promittur ? Confirmatur credentis fides etiam praecuntis attestatione miraculi. Donatur Elisabeth inopinata faecunditas , ut qui conceptum dederat sterili , daturus non dubitaretur et Virgini. Verbum igitur Dei Filius , qui in principio erat apud Deum , per quem facta sunt omnia, et sine quo factum est nihil , propter liberandum hominem ab aeterna morte factus est homo.

℟. Gloriosae Virginis Mariae Maternitatem dignissimam rocolamus : * Cujus Dominus humilitatem respexit , quae Angelo nuntiante , concepit Salvatorem Mundi.

℣. Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate mirabilis Genitricis Dei = Cujus.

Serm: 2 de Nativ. Domini.

Lectio V.

INgreditur haec infirma Jesus Christus Dominus noster de Caeli Sede descendens, et a Paterna gloria non recendens, novo ordine, nova nativitate generatus. Novo ordine, quia invisibilis in suis, visibilis factus est in nostris; incomprehensibilis voluit comprehendi, ante tempora manens esse caepit in tempore. Nova autem nativitate genitus est, conceptus a Virgine, natus ex Virgine sine paternae carnis concupiscentia, sine maternae integritatis injuria, quia futurum hominum Salvatorem talis ortus decebat, qui et in se haberet humanae substantiae naturam, et humanae carnis inquinamenta nesciret. Origo dissimilis, sed natura consimilis humano usu, et consuetudine, quod credimus, caret; sed divina potestate subnixum est, quod Virgo conceperit, Virgo pepererit, Virgo permanserit.

℞. Benedicta filia tu a Domino, quia per te fructum vitae communicavit: * Sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.

℣. Nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, et a periculis cunctis libera nos, Sancta Dei Genitrix = Sola.

Lectio IV.

OPortuit, ut primam Genitricis integritatem nascentis incorruptio custodiret, et complacitum sibi claustrum pudoris, et sanctitatis hospitium Divini Spiritus virtus infusa servaret, quae statuerat dejecta erigere, confracta solidare, et superaudis carnis illecebris multiplicatam pudicitiae donare virtutem, ut Virginitas, quae in aliis non poterat salva esse generando, fieret aliis imitabilis renascendo. Hoc ipsum autem, quod Christus na-

sci eligit ex Virgine, nonne apparet altissimae fuisse rationis? ut scilicet humano generi natam salutem diabolus ignoraret, et spirituali latente conceptu, quem non alium videret, quam alios: non aliter crederet natum esse, quam ceteros. Quod ut fieret, editus est Christus ex Virgine, quam Spiritus Sanctus fecundavit: et cum in omnibus Matribus non fiat sine peccati sorde conceptio, haec inde purgationem traxit, unde concepit.

℟. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui; * Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me.

℣. Respexit humilitatem Ancillae suae, et fecit mihi magna, qui potens est: Unde: Gloria Patri: unde. *In III. Nocturno.*

℣. Fecit mihi magna, qui potens est.

℟. Misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum.

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. *Cap. 2.*

In illo tempore cum redirent, remansit puer in Jerusalem, et non cognoverunt Parentes ejus. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Homil. 1. de Laud. Virg. Matris.

DEum, et Dominum Angelorum Maria suum Filium appellat, dicens: Fili, quid fecisti nobis sic? Quis hoc audeat Angelorum? Sufficit eis, et pro magno habent, quod cum sint Spiritus ex conditione, ex gratia facti sint, et vocati Angeli testante David: Qui facit Angelos suos Spiritus, Maria vero Matrem se agnoscens, majestatem illam, cui illi cum reverentia serviunt, cum fiducia suum nuncupat filium, nec dedignatur nuncu-

le? quid non singulare? Mirum vero, si non haesitas in horum ponderatione, quid tua judices dignius admiratione, utrum videlicet potius stupenda sit saecunditas in Virgine, an in Matre integritas? Sublimitas in prole, an cum tanta sublimitate humilitas? Nisi quod indubitanter horum singuli praeferenda sunt simul cuncta, et incomparabiliter excellentius est, atque felicius omnia percepisse, quam aliqua. Et quid mirum, si Deus, qui mirabilis cernitur, et legitur in sanctis suis, mirabilem se exibuit in Matre sua? Veneramini ergo, conjuges, in carne corruptibili carnis integritatem. Vos, sacrae Virgines, in Virgine soecunditatem. Imitamini, omnes homines, Dei Matris humilitatem.

℟. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, quia cum essem parvula placui Altissimo; * Et de meis visceribus genui Deum et hominem.

℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia Ancillam humilem respexit Deus = Et de.

Gloria Patri = Et de.

Non. Lect. Hom. Dom. occurr.

Ad Laudes, et per Horas. Antph.

BEata es, Virgo Maria, quae omnium portasti Creatorem.

Psal. Dominus regnavit, *cum reliquis de Dom.*

Ant. Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo.

Antiph. Beatam me dicent omnes generationes, quia Ancillam humilem respexit Dominus.

Antiph. Fecit mihi magna, qui potens est, et Sanctum nomen ejus.

Antiphona. Viderunt eam Filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam.

Capitulum *Eccl. cap. 24.*

QUi creavit me requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi: in *Jacob* inhabita, et in electis meis mitte radices.

Hymnus.

TE, Mater alma Numinis,
Oramus omnes supplices,
A fraude nos ut Daemonis,
Tua sub umbra protegas.
O perditum nostrum genus
Primi parentis crimine,
Ad inclytum Matris decus
Te Rex supremus extulit.
Clementer ergo prospice.
Lapsis Adami posteris;
A te rogatus Filius
Deponat iram vindicem.
Jesu tibi sit gloria,
Qui natus es de virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

℣: Germinavit radix *Jesse*, orta est Stella ex Jacob.
℟. Virgo peperit Salvatorem; te laudamus, Deus noster. *Ad Bened. Antiphona.*

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro Clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam admirabilem Maternitatem.

Oratio.

DEus, qui de Beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem su-

scipere voluisti; praesta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eumdem.

Deinde fit commem. Dom. occur. Ad Hora. Antip. et oratio, ut in Laudib., reliq. ut in Officio B. Mariae in Sabato.

Ad Primam in ℣. Qui natus es.

In II. Vesp., omnia ut in primis.

Ad Magnificat. Antiphona.

Maternitas tua, Dei Genitrix Virgo gaudium annuntiavit universo Mundo; ex te enim ortus est Sol justitiae Christus Deus noster.

Deinde fit commem. Dominicae occurr.

OFFICIUM
PURITATIS
B. M. VIRGINIS

Duplex Majus.

Ad Vesperas.

Antiphona. Sicut lilium inter spinas. *cum reliquis de Laudibus.*

Psalmi consueti de S. M. ut in ejus Officio parvo.

Capitulum. *Sap cap.* 4

O Quam pulchra est casta generatio cum claritate! immortalis est enim memoria illius; quoniam et apud Deum nota est, et apud homines.

Hymnus.

PRaeclara Custos Virginum,
Intacta Nater Numinis,
Caelestis aulae janua,
Spes nostra, Caeli gaudium.

Inter rubeta lilium,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri.
Turris draconi impervia,
Amica Stella naufragis
Tuere nos a fraudibus,
Tuaque luce dirige.
Erroris umbras discute,
Syrtes dolosas amove
Fluctus tot inter, deviis
Tutam reclude semitam,
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritus
In sempiterna saecula. Amen.

Haec conclusio dicitur in fine omnium Hymnorum.

℣. Cum jucunditate Virginitatem Beatae Mariae semper Virginis celebremus.

℟. Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum. *Ad Magnif. An.*

Nihil inquinatum in eam incurrit: candor est lucis aternae, et speculum sine macula.

Oratio.

DA, quaesumus, Omnipotens aeterne Deus, ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes, ejus intercessione puritatem mentis, et corporis consequamur. Per Dominum.

Deinde fit commemoratio Domin. occur.

Ad Matutinum Invitatorium.

Virginitatem Deiparae celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

O Stella Jacob sulgida,
O Solis instar splendida
Aurora! qua nil purius
Refulget inter sidera.
Stolis amictae candidis
Tibi catervae Caelitum
Plaudunt, sacraeque Virgines
Laudes perennes concinunt.
Quin obsequentes offerunt
Ligustra, et alba lilia:
Caudor, sed horum vincitur
Candore casti pectoris.
Nostra Angelorum laudibus
Abjecta tellus adsonans
Ad astra voces afferat,
Et Virginis praeconia.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Amen.

Antiph. et Psal. Noct., ut in ejus Officio parvo.

In I. Nocturno.

℣. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.
℟. Et innumerabilis honestas per manus illius.

De Canticis Canticorum.

Lectio I. *Cap. 2.*

EGo flos campi, et lilium convallium; Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub ombra illius, quem desideraveram, sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem. Fulcite me floribus,

stipate me malis, quia amore langueo: Leva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Adjuro vos, filiae Ierusalem, per capreas, cervosque camporom; ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei: ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: similis est dilectus meus caprae, hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera, amica mea, Columba mea, formosa mea, et veni.

℟. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia! * Pulchra es amica mea, suavis, et decora sicut *Jerusalem*, terribilis ut castrorum acies ordinata.

℣. Una est columba mea, perfecta mea. Viderunt eam filiae Sion, et beatissimam praedicaverunt. Pulchre.

Lectio II. *Cap.* 4.

Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es! oculi tui columbarum; absque eo, quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum, quae ascenderunt de monte Galaad, dentes tui sicut greges tonsarum, quae ascenderunt de lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua, et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici, ita genae tuae. Sicut turris David collum tuum, quae aedificata est cum propugnaculis! mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in liliis donec aspiret dies, et inclinentur umbrae; vadam ad montem myrrhae, et ad collem thuris. Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te-

℟. Surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni: * Jam hiems transiit, imber abiit, et recessit, flores apparuerunt in terra nostra.

℣. Surgam, et circuibo civitatem per vicos, et plateas quaeram, quem diligit anima mea: Jam.

Lectio III.

VEni de Libano, Sponsa mea, veni de Libano, veni: coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir, et Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum, Soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, in uno crine colli tui. Quam pulchrae sunt mammae tuae, Soror mea Sponsa! Purchriora snut ubera tua vino, et odor unguentorum tuornm super omnia aromata. Favus distillans labia tua. Sponsa, mel et lac sub lingua tua, et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus, Soror mea Sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

℟. Adjuro vos, filiae Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, ut nuntietis ei, quia amore langueo. * Qualis est dilectus tuus, o pulcherrima mulierum?

℣ Delictus meus, candidus et rubicundus, electus ex millibus. Talis est dilectus meus, ipse est amicus meus, filiae Jerusalem: Qualis: Gloria Patri: Qualis. *In II. Nocturno.*

℣. Post partum, Virgo, inviolata permansisti.

℟. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Ex libro S. Ambrosii Episcopi de Virginibus.

Lib. 2. post initum. *Lectio IV.*

SIt vobis tamquam in imagine descripta Virginitas, vitaque Beatae Mariae, de qua velet in

speculo refulget species castitatis, et forma virtutis. Hinc sumatis licet exempla vivendi; ubi, tamquam in exemplari magisteria expressa probitatis, quid corrigere, quid effugere, quid tenere debeatis, ostendunt. Primus discendi ardor nobilitas est magistri. Quid nobilius Dei matre? Quid splendidius ea, quam splendor elegit? Quid castius ea, quae corpus sine corporis contagione generavit?

℟. Beatissima Virgo Maria, hortus conclusus, fons signatus Regina Angelorum, Domina Mundi: * Per quam Deus descendit in terras, ut homines ascendere mererentur ad caelos.

℣. Ad te clamamus exules filii Evae; recordare nostri, Sanctissima Virgo = Per quam.

Lectio V.

De ceteris ejus virtutibus quid loquar? Virgo erat non solum corpore, sed etiam mente, quae nullo doli ambitu sincerum adulteraret affectum. Corde humilis, verbis gravis, animi prudens, loquendi parcior, legendi studiosior, non in incerto divitiarum, sed in prece pauperis spem repones, intenta operi, verecunda sermone, arbitrum mentis solita non hominem, sed Deum quaerere: nullum laedere, bene velle omnibus, fugere jactantiam, rationem sequi, amare virtutem.

℟. Beata Maria tantae extitit puritatis, ut Mater Domini esse mereretur, * Deus, quam elegerat, creavit: de qua crearetur elegit.

℣. Ipsa est Stella ex Jacob, cujus radius universum Orbem illuminat = Deus.

Ex Sancto Petro Chrysologo.

Serm. 143. *Lectio VI.*

Hæc dedit Caelis gloriam, terris, Deum fidem gentibus, finem vitiis, vitae ordinem, mori-

bus disciplinam. Gratiam, quam detulit Angelus, accepit Virgo, salutem saeculis redditura. Vere benedicta Virgo, quae et virginitatis possidet decus, et matris dignitatem. Vere benedicta, quae et superni conceptus meruit gratiam, et servavit integritatis coronam. Vere benedictam, quae et divini germinis suscepit gloriam, et Regina extitit totius castitatis.

℟. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Spiritus Sanctus superveniet in te, * Virtus Altissimi obumbrabit tibi, ideoque * Quod nascetur ex te Sanctum vocabitur Filius Dei.

℣. Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum = Virtus = Gloria Patri = Quod.

In III. Nocturno.

℣. Invenisti gratiam apud Deum.

℟. Sanctam Dei Genitrix Virgo Immaculata:

Lectio Sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. cap. 1.

In illo tempore: missus est Angelus Gabriel a Deo in Civitate Galileae, cui nomen Nazaret, ad Virginem desponsatam viro. Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.

Homil. 1. super missus est.

Novum canticum illud, quod solis dabitur in Regno Dei cantare Virginibus, ipsam Virginem Reginam, imo primam, inter ceteras esse cantaturam, nemo est qui ambigat. Puto autem illam, praeter illud, quod solis licet cum omnibus tamen virginibus ei, ut dixi, commune erit, dulciori quodam, atque elegantiori carmine laetificaturam esse Civitatem Dei. Hujus itaque dulcisonos depromere, vel exprimere modulos, ne

ipsarum quidem virginum ulla digna inveniebatur, quia merito decantandum servabitur illi quae sola de partu, et partu divino gloriatur. Gloriatur, dixi, de partu non in se, sed in ipso, quem peperit: Deus siquidem, Deus enim est, quem peperit, et qui Matrem suam in caelestibus donaturus gloria singulari, in terris praevenire curavit et gratia, qua videlicet ineffabiliter et intacta conciperet, et pareret incorrupta.

℟. Egredietur Virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet: * Ecce Virgo concipiet, et pariet Filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

℣. Joseph fili David, noli timere, accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est = Ecce.

Bened. Cujus festum colimus, ipsa Virgo Virginum.

Lectio VII.

DEum hujusmodi decebat nativitas, qua nonnisi de virgine nasceretur. Talis congruebat et Virgini partus, ut non pareret nisi Deum. Proinde Factor hominum, ut homo fieret nasciturus de homine, talem sibi ex omnibus debuit deligere, imo condere Matrem, qualem et se decere sciebat, et sibi noverat placituram. Voluit itaque, esse Virginem, de qua immaculata immaculatus procederet, omnium maculas purgaturus. Voluit et humilem, de qua miris, et humilis corde prodiret, harum in se virtutum necessarium omnibus, saluberrimumque exemplum ostensurus. Dedit Virgini partum, qui ei jam ante et virginitatis inspiraverat votum, et humilitatis praerogaverat meritum. Ut igitur, quae Sanctum Sanctorum conceptura erat pariter, et paritura, sancta esset corpore, accepit donum virginitatis, ut esset

et

et mente, accepit donum humilitatis. * O admirabilem, et omni honore dignissimam Virginem! O Feminam singolariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, Parentum reparatricem, posterorum vivificatricem! Missus est Angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem denique, qualem describit Apostolus, mente, et corpore sanctam. Nec noviter, nec fortuito inventam, sed a saeculo electam, ab Altissimo praecognitam, et sibi praeparatam, ab Angelis servatam, a Patribus praefiguratam, a Prophetis promissam.

℟. Beata Dei Genitrix Maria, templum Domini, sacrarium Spiritus Sancti: * Sola fine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo!

℣ Genuisti, qui te fecit, et in aeternum permanes Virgo = Sola = Gloria Patri = *Sola*.

Nona Lect. Homil. Dominicae occurr.

Te Deum laudamus.

Ad Laudes, et per Horas. Antiph.

Sicut lilium inter spinas, sic amica inter filias.

Psal. Dominus regnavit *cum reliq. de Dom.*

Antiph. Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia.

Ant. Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es.

Ant. Una est Columba mea, perfecta mea.

Ant. Viderunt eam filiae Sion, et beatissimam praedicaverunt.

Capit. O quam putchra est, *ut in Vesperis.*

Hymn. O gloriosa Virginum, *ut in officio parvo B. M. Virginis.*

℣. Specie tua, et pulchritudine tua.

℟. Intende, prospere procede, et regna.

Ad

Ad Benedictus. Antiphona.

Sancta, et Immaculata Mariae Virginitas, quibus te laudibus efferam nescio; quia per te Redemptorem nostrum suscepimus Dominum nostrum.

Oratio.

DA, quaesumus, omnipotens aeterne Deus, ut purissimae Virginis Mariae integerrimam Virginitatem festiva celebritate venerantes, ejus intercessione puritatem mentis, et corporis consequamur. Per Dominum.

Deinde sit commem. Dominicae occurr.

Ad Tert. Ant. Dilectus meus.

Capit. O quam pulchra est.

℣. *Breve. ut in festo S. Mariae ad Nives, die V. Aug.*

Ad Sextam, et Nonam Capit. ℟℟. ex eodem festo ad Nives. Ad Prim. in ℣. Qui natus es.

In 2. Vesperis omnia. ut in primis.

Ad Magnificat. Antiphona.

Beata Dei Genitrix Maria, Virgo perpetua, Sacrarium Spiritus Sancti, sola sine exemplo placuisti Domino nostro Jesu Christo.

Deinde fit commem. Domin. occurr.

Ubi Officium de Puritate B. M. V. fit sub ritu dup. secundae classis cum octava; Dies octava fit ut in dies festi, exceptis lect. 1. Noctur. quae fiunt de script. occurrente.

Die

IN FESTO

S. GULIELMI

ABBATIS.

Fundatoris Benedictinae Congregationis Montis Virginis.

DUPLEX MINUS.

Omnia de comm. Conf. non Pont. praeter ea, quae hic assignantur.

ORATIO.

DEus, qui infirmitati nostrae ad terendum salutis viam in Sanctis tuis exemplum, et praesidium collocasti: da nobis, ita Beati Gulielmi Abbatis merita venerari, ut ejusdem excipiamu suffragia, et vestigia prosequamur. Per Dominum nostrum etc.

Lect. I. Noct. de Script. occurr.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

GUlielmus Nobilibus Parentibus Vercellis in Insubria natus vix quatuordecimum aetatis annum expleverat, cum miro quodam pietatis ardore flagrans Compostellanam peregrinationem ad celeberrimum S. Jacobi Templum aggressus est. Quod iter una amictus tunica, ac duplici ferreo circulo praecinctus, nudisque pedibus prosecutus, asperrima frigoris, et aestus, famis, et sitis summo cum vitae discrimine perpessus est incommoda. Reversus in Italiam, novam ad Sanctum Domini

Sepul-

Sepulchrum peregrinationem molitur, sed quo minus propositum exequatur, varia, atque gravissima intercedunt impedimenta, Divino Numine ad altiora, et sanctiora religiosam Juvenis indolem retrahente. Porro in Solicuto monte biennium inter assiduas preces, vigilias, chameunias, et jejunia commoratus, divina subnixus ope, caeco lumen restituit; cujus miraculi fama percrebrescente, jam Gulielmus latere non poterat: quare iterum Jerosolymam cogitat, et alacris se itineri committit.

℟. Honestum fecit illum etc.

Lectio V.

DEi autem monitu, qui eidem apparuit, a proposito revocatur, utilior ac fructuosior apud Italos, quam apud exteras Nationes futurus. Tum Monasterium in Virgiliani Montis cacumine, quod deinde Virginis est appellatum, loco aspero, et inaccesso miranda exaedificat celeritate. Socios deinde viros, et Religiosos adsciscit, eosque ad vivendi normam Evangelicis praeceptis, et consiliis summopere acomodatam, tum certis legibus ex Beati Benedicti institutis magna ax parte desumptis, tum verbo, et sanctissimae vitae exemplis informat. ℟. Amavit eum.

Lectio VI.

ALiis deinde Monasteriis erectis, clarior in dies Gulielmi facta Sanctitas multos ad eum undique Viros perducit, Sanctitatis odore, et miraculorum fama allectos. Nam muti loquelam, surdi auditum, aridi vigorem, varioque, et immedicabili morbo laborantes sanitatem ipsius intercessione receperunt. Aquam in vinum convertit, aliaque complura mirabilia patravit; inter quae illud

non

non silendum, quod mulieroula ad ejus castitatem tentandam missa, in ardentibus prunis humi stratis illaesum se volutavit. De qua re certior factus Rogerius Neapolis Rex in summam Viri Dei venerationem adducitur. Demum tempore sui obitus Regi, aliisque praenuntiato, innumeris virtutibus et miraculis clarus obdormivit in Domino anno salutis millesimo centesimo quadregesimo secundo.

℟. Iste homo.

In 3. *Noct. Homil. S. Hieronimi Presb. in Ev.* Ecce nos reliquimus omnia, *de comm. Abbat.*

DECRETUM.

Urbis, et Orbis.

CUM SERENSSIMUS SARDINIÆ REX per suas peculiares litteras SANCTISS. DOMINO NOSTRO PIO PP. SEXTO non minus pié, quam enixe supplicaverit pro extensione ad utrumque Clerum Ecclesiae Universalis Officii, et Miss. de comm. Conf. non Pont. cum Oratione, et Lectionib. secundi Noct. propriis nunc denuò de mandato SANCTITAT SUÆ revisis, et correctis S. GULIELMI ABBATIS Fundatoris Benedictinae Congregationis Montis Virginis, SANCTITAS SUA benigne precibus annuens, audito etiam R. P. Carolo Erskne Fidei Promotore, ad relationem mei infrascripti Secretarii, petitum Officium, et Miss. recit., ac celeb. singulis annis die vigesima quinta Junii in memoriam ejusd. S. GULIELMI Abbatis ab omnibus tam Secularibus,

quam

Ss. FESTI, ET SOC. S. JAN.

MARTYRUM

SEMIDUPLEX.

Omnia de commu. plur. Mm., praeter sequent.

ORATIO

Deus, qui nos annua Sanctorum Martyrum tuorum Festi, et Sociorum ejus solemnitate laetificas; concede propitius, ut quorum gaudemus meritis, accendamur exemplis. Per Dominum nostrum.

In 1. Noct. Lect. de script. occurr.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Festus Diaconus S. Januarii, et Desiderius Lector comprehensi, vinctique una cum Episcopo ante rhedam Praesidis Puteolos pertrahuntur, et in eundem carcerem, in quo Sosius Misenas, et Proculus Puteolanus Diaconus, Eutyches, et Acutius laici ad bestias damnati detinebantur, simul conjiciuntur.

℟. Sancti tui.

Lectio V.

Postero die omnes in Amphitheatro feris objecti sunt, quae naturalis oblitae feritatis ad Januarii pedes se prostravere. Id Timotheus magicis cantionibus tribuens, cum sententiam capitis in Christi Martyris pronuntiasset, oculis repente captus, orante mox Beato Januario, lumen rece-

pit: quo miraculo hominum millia fere quinque Christi fidem susceperunt.

℟. Verbera carnificum.

Lectio VI.

VErum ingratus Judex nihilo placatior factus beneficio, sed conversione tantae multitudinis actus in rabiem, veritus maxime Principum decreta, Sanctum Episcopum cum sociis gladio percuti jussit. Horum Corpora finitimae Urbes, pro suo quaeque studio certum sibi Patronum ex iis apud Deum adoptandi, sepelienda curarunt.

℟. Tanquam aurum.

In 3. Noct. Homil. S. Hilarii Episc. ut in Evang. Sedente Jesu, *in die* 19 *Septemb.*

Ubi concessum est Officium S. Boni Latronis, fiat sub ritu duplici, ut infra in proprio.

DIE XXIV. APRILIS

IN FESTO

S. BONI LATRONIS.

Duplex.

AD VESPERAS.

Ant. Latro Christum crucifixum. *Cum reliquis de Laudibus.*

Psal. Dixit Dominus *cum reliquis de Dominica, loco ultimi Psal.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. *Isai.* 59.

ECce non est abbreviata manus Domini, ut salvare nequeat, neque aggravata est auris ejus, ut non exaudiat.

Hymnus.

JEsu corona celsior,
Et veritas sublimior,
Qui confidenti servulo
Reddis perenne praemium.
Da supplicanti coetui
Hujus rogatu noxii
Remissionem criminis,
Rumpendo nexum vinculi.
Anni reverso tempore,
Dies refulsit lumine
Quo Sanctus hic de corpore
Migravit inter sidera.
Ut sis perenne mentibus
Paschale Jesu gaudium,
A morte dira criminum
Vitae renatos libera.
Deo Padri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sempiterna secula. Amen.

℣. Amavit eum Dominus, et ornavit eum, alleluja.

℟. Stolam gloriae induit eum alleluja.

Ad Magnificat. Antiphona.

Ait latro ad latronem: Nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum, alleluja, alleluja.

Oratio.

OMnipotens, et misericors Deus, qui justificas impios, te supplices exoramus, ut nos benigno intuitu, quo Unigenitus tuus Beatum traxit Latronem, ad dignam poenitentiam provoces; et

illam, quam ei promisit, tribuat nobis gloriam sempiternam. Qui tecum vivit.

Ad Matutinum Invitatorium.

Christum Regem crucifixum, qui Latroni in cruce Paradisum donat, * Venite adoremus, alleluja.

Psal. Venite exultemus.

Hymn. Jesu corona celsior, *ut supra.*

In 1. Nocturno.

Ant. Beatus iste Sanctus, qui confisus est in Domino, et exauditus est de monte sancto ejus. alleluja.

Psal. Beatus vir, qui non abiit.

Quare fremuerunt gentes.

Domine, quid multiplicati sunt.

℣. Amavit eum Dominus, et ornavit eum, alleluja.

℟. Stolam gloriae induit eum, alleluja.

Lectiones 1. noct. dicuntur de scriptura occ.

℟. 1. Posui adjutorium super potentem: * Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum, alleluja

℣. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocebit ei = Manus enim.

℟. 2. Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia, magna et exoravit Altissimum:* Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum, alleluja.

℣. Iste inventus est in numero Sanctorum = Ipse intercedat.

℟. 3. Amavit eum Dominus, et ornavit eum, stolam gloriae induit eum, * Et ad portas Paradisi coronavit eum, alleluja.

℣. Induit eum Dominus loricam fidei, et ornavit eum = Et ad portas Paradisi.

Gloria Padri = Et ad portas Paradisi

In 2. Nocturno.

Antiph. Invocantem exaudivit Dominus Sanctum suum : Dominus exaudivit eum in pace, alleluja.

Psalm. Cum invocarem.

Verba mea auribus.

Domine Dominus noster.

℟. Induit eum Dominus lorificam fidci, et ornavit eum, alleluja,

℣. Et ad portas Paradisi coronavit eum, allel.

Sermo Sancti Joannis Chrysost.

Homil. 2. de Cruce, et Latrone. t. 3.

Lectio IV.

SCio, et ante me dixisse de Latrone, sed habet diversas intelligentias Dei sermo. Iste Latro de ligno mercatur salutem : hic Latro furatur caeleste Imperium. Vim facit majestati, non virtute propria, sed fide vincens. Ipsius Domini vox est : Regnum caelorum vim patitur, et violenti diripiunt illud. In Cruce duo latrones imago Judaeorum, et Gentilium. Latro, qui paenitet, imaginem ubtinet popnli ex Gentibus congregati, qui prius in errore ambulaverat, et post hoc veritatem agnovit. Imaginem vero latro ille obtinet Judaeorum, qui usque in finem peseverat latro. Et usque ad tempus quidem crucis viam malignitatis ierunt ; Crux autem divisit utrumque.

℟. Velum templi scissum est * Et omnis terra tremuit : Latro clamabat da cruce, dicens, Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum, alleluia.

℣. Petrae scissae sunt, et monumenta aperta sunt, et multa corpora Sanctorum, qui dormierunt, surrexerunt = Et omnis.

Lectione V.

Viam namque caecitatis, et perditionis, qui non credidit, ingressus est; viam autem salutis, qui credidit. ingressus est; viam salutis, qui credidit, adeptus est. In cruce didicit Latro differentiam viarum; quoniam novit Dominus viam justorum, via autem impiorum peribit. Et vide Dei justum judicium, ut dicas et tu cum Propheta: *Justus es*, Domine, et rectum judicium tuum. Propter unum peccatum damnatur Adam, et propter unam fidei vocem Latro salvatur. Unum peccatum ejecit illum; et una justitia introduxit istum; et Latro habitator factus est Paradisi. O admiranda rerum materies! Nec Abrahae data est per vocem repromissio Paradisi. Haereditatur quidem per fidem; repromissionem autem Paradisi nemo ante Latronem accepit.

℟. Nemo repromissionem Paradisi ante Latronem accipit, cui Dominus in cruce dixit: * Hodie mecum eris in Paradiso, alleluja, alleluja.

℣. Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum = Hodie.

Lectio VI.

Iste ergo vidit Salvatorem non super throno regali, non adorari in templo, non loquentem de caelis, non per Angelos disponentem; sed in poena sociatum latroni; videt in tormentis, et tamquam in gloria adorat; videt in cruce, et rogat quasi in caelis sedentem; videt condemnatum, et Regem invocat, dicens: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum. Crucifixum vides, et Regem praedicas? in ligno pendere cernis, et caelorum regna meditaris? O admiranda Latronis conversio.

℟. O admiranda Latronis conversio! * Cruci

fixum videt; et Regem praedicat, alleluja.

℣. In ligno pendentem cernit, et caelorum regna meditatur = Crucifixum = Gloria = Crucifixum.

In III. Nocturno.

Ant. Domine, iste Sanctus habitabit in tabernaculo tuo, requiescet in monte sancto tuo, alleluja.

Psalmi. Domine, quis habitabit.

Domine, in virtute tua.

Domini est terra.

℣. Hic accipiet benedictionem a Domino, allel.

℟. Et misericordiam a Deo salutari suo, allel.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. *Cap. 23. j.*

IN illo tempore: Unus de his, qui pendebant, latronibus, blasphemabat Dominum, dicens: Si tu es Christus, salvum fac temetipsum, et nos. Et reliqua. Homilia Sancti Ambrosii Episcopi.

Ser. 49. de S. Latrone.

QUoniam hodie Evangelii lectio de Latrone fecit mentionem, videamus quis iste Latro sit, qui in cruce Domino constituto non solum peccatorum suorum veniam consequitur: sed etiam Paradisi amoenitate donatur; ut qui propter scelera dannatus fuerat ad poenam propter fidem tranferretur ad gloriam; fueritque illi crux, quam pertulit, non tam suppiicii damnatio, quam salutis occasio. In cruce enim positus in Christum Dominum nostrum credidit crucifixum. Et ideo qui consortio passionis utitur, consortio Paradisi condonatur. Beatus enim Latro, dum supplicium patitur, regnum caeleste consequitur. Ecce reus dicitur, sicut cui damnari illud tempus expetivit. Non enim perveniret ad gloriam, si non contraditus esset ad poenam. Videamus, inquam, cur

tantorum criminum reus tam cito a Salvatore Paradisum promeretur, cum alii multorum temporum lacrymis, frequentibusque jejuniis vix delictorum suorum veniam consequantur.

℟. Iste est Beatus Latro, qui in cruce positus Christum Dominum nostrum credidit crucifixum.* Et dum supplicium patitur, regnum caeleste consequitur, alleluja.

℣. Quem Judas Iscariotes in hortulo Paradisi distraxerat, iste in patibulo confitetur = Et dum.

Lectio VII.

MAgna, fratres, et multiplex causa est. Primum, quod iste Latro devotione fidei tam repente mutatus est, ut praesentem poenam despiceret, ac de futura veniam precaretur, et magis crederet utile sibi esse, de aeterno judicio petere, quam de temporali supplicio postulare. Reminiscens enim scelerum suorum, et poenitudinem gerens, plus incipit dolorem quod sperat, quam sentire quod patitur. Potuit enim, nisi de futuris amplius cogitasset, qui in Christum semel crediderat, de praesenti magis supplicio deprecari: Deinde illud ad gratiam ejus majoris est meriti, quod in Christum in cruce positum credidit, et passio, quae aliis scandalum fecit, illi ad fidem profecit. Crucis enim passio multis scandalum fuit, sicut dicit Apostolus. Nos autem praedicamus Christum crucifixum, Judaeis quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam. Recte ergo meretur Paradisum, qui crucem Christi non putavit esse scandalum, sed virtutem. Dicit enim idem Apostolus: Ipsis autem vocatis Judaeis, atque Graecis Christum Dei virtutem, et Dei sapientiam.

℟. Iste est, qui crucem Christi non putavit esse scandalum, sed virtutem; ideoque Paradisum

meretur : * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum alleluja.

℣. Iste est qui honorificat patientem, quem Judas prodidit osculantem = Ipse intercedat = Gloria Patri = Ipse intercedat

Lectio IX.

RExte plane et Dominus huic donat Paradisum, quia quem Judas Iscariotes in hortulo Paradisi distraxerat, in crucis patibulo confitetur. Miro res! confitetur Latro, quem discipulus abnegavit. Mira, inquam res! Latro honorificat patientem, quem Judas prodidit osculantem. Ab hoc pacis blandimenta venduntur, ab illo crucis vulnera praedicantur. Ait enim: Memento mei, Domine, cum veneris regnum tuum. Haec est fidei plena devotio, ut cum de vulneribus Domini profluens sanguis cernitur, de potestate ejus venia postuletur. Cum videtur ejus humilitas, tunc magis timeatur ejus divinitas; cum morti addictus putatur, tunc Regis illi honorificentia deferatur. Iste enim fidelis Latro non credidit moriturum, quem annuntiat regnaturum: non putat subeundum nferis, quem dominaturum confitetur in caelo; non arbitratur eum apud Tartarum detineri, a quo se etiam postulat liberari. Cernat, licet, ejus hiantia vulnera, spectet ipsius sanguinem profluentem, Deum tamen credit, quem reum nescit; justum fatetur, quem non meminit peccatorem.

Ad Laudes, et per Horas. Antiph.

LAtro Christum crucifixum videbat, et Regem invocabat, dicens: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum, alleluja.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliq.*

Ant. Qui me confessus fuerit coram hominibus

confitebor et ego eum coram Patre meo, alleluja.

Ant. Cum conturbata fuerit anima mea, Domine, misericordiae memor eris, alleluja, alleluja.

Antiphona. Salvum me fecit Christus redemptor, quia dixit: Hodie mecum eris in Paradiso alleluja alleluja, alleluja.

Antiph. Ille, qui talis ad crucem venit ex culpa, ecce qualis a cruce recedit ex gratia, alleluja, alleluja, alleluja.

Capitulum. *Isai.* 59.

Ecce non est abbreviata manus Domini, ut salvare nequeat: neque aggravata est auris ejus, ut non exaudiat.

Hymnus.

Jesu Redemptor ominum
Corona confitentium,
In hac die clementius,
Indulgeas precantibus.
Tui sacri qua nominis
Confessus almus claruit,
Hujus celebrat annua
Devota plebs solemnia.
Hujus benignus annue
Confessionem nos sequi:
Hujus precatu servulis
Dimitte noxam criminis.
Ut sit perene mentibus
Paschale Jesu gaudium;
A morte dira criminum
Vitae renatos libera,
Deo Patri sit gloria,
Et Filio, quia a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sempiterna saecula. Amen.

℣. Vitam petiit a te, et tribuisti ei, Domine, alleluja.

℟. Gloriam, et magnum decorem imposuisti super eum, alleluja.

Ad Benedictus. Antiphona.

Ait latro ad latronem. Nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei Domine, dum veneris in regnum tuum, alleluja, alleluja.

Oratio.

OMnipotens, et misericors Deus, qui justificas impios, te supplices exoramus, ut nos benigno intuitu, quo Unigenitus tuus Beatum traxit Latronem, ad dignam poenitentiam provoces; et illam, quam ei promisit, tribuas nobis gloriam sempiternam. Qui tecum vivit, et regnat.

Ad Tertiam

Antiph. Qui me confessus.

Capitulum. Ecce non est abreviata. *ut supr.*

℟. *br.* Amavit eum Dominus, et ornavit eum. Alleluja allel. = Amavit.

℣. Stolam gloriae induit eum, * Alleluja, alleluja = Gloria Padri = Amavit.

℣. Induit eum Dominus loricam fidei, et ornavit eum, alleluja.

℟. Et ad portas Paradisi coronavit eum, alleja.

Ad Sextam.

Antiph. Cum conturbata fuerit.

Capitulum. *Isai. 58. e.*

TUnc invocabis, et Dominus exaudiet; clamabis, et dicet: Ecce adsum.

℟. *brev.* Induit eum Dominus loricam fidei, et ornavit eum, * Alleluja, alleluja = Induit eum.

℣. Et ad portas Paradisi coronavit eum = Alleluja alle = Gloria Patri = Induit eum Dominus.

℣. Hic accipiet benedictionem a Domino. aleluja.

℣. Et misericordiam a Deo salutari suo, alleluja *Ad Nonam.*

Antiph. Ille qui talis.

Capitulum *Isai.* 38. *d.*

TU autem, Domine, eruisti animam meam, ut non periret; projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

℟. *br.* Hic accipiet benedictionem a Domino, Alleluja, alleluja = Hic accipiet.

℣. Et misericordiam a Deo salutari suo. Alleluja, alleluja = Gloria Patri = Hic accipiet.

℣. Vitam petit a te, et tribuisti bi, Domine, alleluja.

℣. Gloriam et magnem decore, imposuisti super eum, aleloja.

Vesperae de Sancto Marco Evangelista, cum commemoratione Sancti Boni Latronis.

Quod si contingat, Festum Sancti Marci alio die celebrari, in secundis Vesperis Sancti Boni Latronis omnia dicuntur, ut in primis.

Ad Magnificat. Antiphona.

Impietas impii non nocebit ei, in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua, allel. allel.

Missa propria de S. Bono Latrone.

ELecto usque ab An. 1716. a Patribus Congregationis Pior. Operarior. S. Bono Latrone *in Patronem principalem ejusdem Congregationis, ex parte ipsorum PP. supplicatum fuit S. R. C. pro extensione illius officii proprii, a Xisto Pp. V. usque ab anno 1587. adprobati, ac universo Ordini B. M. de Mercede concessi; et S. R. C. ad relationem Eminentissimi, ac Reverendissimi D. Cardinalis Zonadarii extensionem Officii proprii, et Missesub nomine* S. Boni Latronis *ad formam concessionis*

praedicto Ordini B. M. de Mercede factae pro die 24. Aprilis in posterum ad universam praefatam Congregat. posse concedi censuit, si Ss. Domino visum fuisset. Die 23. Septembris 1714

Facta deinde de praedictis per N. M. Tedeschi Archiep. Apamenum S. R. C. Segretarium Ss. Domino relatione, Sanctitas sua benigne annuit. Die 25. ejusdem mensis et anni 1724.

Cum in hunc diem 24. Aprilis incidat Festum S. Fidelis a Sigmaringa Protom. tranferatur in diem 28 ejusdem mensis ob Officium peculiare S. Boni Latronis.

ORATIO

S. GAJETANI

THIENAEI.

Ad implorandam Divinam Clementiam in opportunitatibus, in tribulatione.

OREMUS.

RESPICE, Domine Sancte Pater, de Sanctuario tuo, et de excelso Caelorum Habitaculo, et vide hanc Sacrosanctam Hostiam, quam tibi offert Magnus Pontifex noster Sanctus Puer Tuus Dominus Jesus pro peccatis Fratrum suorum, et esto placabilis super multitudine malitiae nostrae. Ecce vox Sanguinis Fratris nostri Jesu clamat ad te de Cruce. Exaudi, Domine, placare Domine, attende, et fac, ne moreris propter Temetipsum, Deus meus, quia Nomen Sanctum tuum invocatum est super Civitatem istam, et super Populum tuum

et fac nobiscum secundum misericordiam tuam.

Ut Civitatem istam (vel Familiam istam) defendere, pacificare, custodire, et conservare digneris, Te rogamus, audi nos.

Omnipotens sempiterne Deus, qui B. Cajetanum Confessorem tuum in tua Providentia mirabiliter confidentem terrena fecisti despicere, et donis Caelestibus abundare; concede propitius, ut qui ejus hodie Commemorationem colimus, Caelestis ejusdem Providentiae praesidia sentiamus, et ad sempiterna jugiter ad spiremus. Per Christum.

Aliae Preces desumptae ex Brev. Rom.

ASpice, Domine, de sede Sancta tua, et cogita de nobis; inclina, Deus meus, aurem tuam, et audi, aperi oculos tuos, et vide tribulationem nostram. Deus, qui sedes super thronum, et judicas aequitatem, esto refugium pauperum in tribulatione, quia Tu solus laborem, et dolorem consideras. Muro tuo inexpugnabili circumcinge nos, Domine, et armis tuae Potentiae protege nos semper; libera, Domine Deus Israel clamantes ad te; erue nos in mirabilibus tuis, et da Gloriam Nomini tuo. Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter Gloriam Nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter Nomen tuum.

Oratio.

DEfende, quaesumus Domine, B.Maria semper Virgine intercedente, cum Beatis Apostolis tuis Petro, et Paulo, atque Beatis Januario, Cajetano Confessore tuo, et omnibus Sanctis, istam ab omni adversitate Civitatem (vel Familiam), et toto corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum.

AD S. CAJETANUM

Qui nocte Natalitia Infantem Jesum accipere meruit a Deipara in ulnas suas.

Ant. Tu forma Cleri factus ex animo, Sectator Apostolorum, inclyta tenes Regna Caelorum.
℣. Ora pro nobis, S. P. Cajetane.
℟. Ut digne efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

Deus, Magnus Dominus, et laudabilis nimis, qui pro nobis factus es Parvulus, et Amabilis nimis; praesta quaesumus, ut exemplo, et intercessione Sancti Cajetani Confessoris tui, te totis viribus amplectamur, toto corde osculemur, totaque anima diligamus, Per Dominum nostrum etc.

In omni tribulatione et angustia
Succurre nobis, semper Piissima Virgo Maria,
Mater, et decor Carmeli.

INDEX

OFFICIORUM